

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**VYHLEDÁVÁNÍ ŽIVÝCH A MRTVÝCH OSOB ZA
POMOCI SLUŽEBNÍCH PSŮ POLICIE ČESKÉ
REPUBLIKY**

Autor práce: Nikol Sladká, Dis.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: Mgr. Bc. Josef Kříha, PhD.

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2022

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 6, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Nikol Sladká, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: Příbram

Název bakalářské práce: Vyhledávání živých a mrtvých osob za pomoci služebních psů Policie České republiky

Název bakalářské práce v anglickém jazyce: Search of living and dead people with the help for service dogs of the Police of the Czech Republic

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

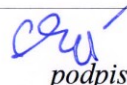
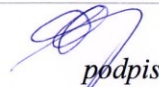
Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Bc. Josef Kříha, PhD.

Datum zadání bakalářské práce: Listopad 2021

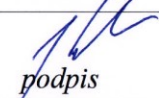
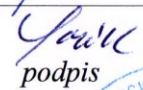
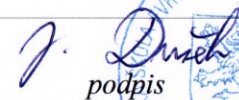
Cíl bakalářské práce:

Hlavní cíl bakalářské práce je formou analyticko-syntezujícího vhledu objasnit a demonstrovat aktuální vývoj služební kynologie v oblasti vyhledávání živých a mrtvých osob.

Vedlejší cíl bude empiricky detekovat míru informovanosti v problematice vyhledávání živých a mrtvých osob v rámci služební kynologie Policie ČR u oslovených respondentů dílem z řad odborné i laické veřejnosti.

Student: Nikol Sladká, DiS.	19.11.2021 datum	 podpis
Vedoucí práce: Mgr. Bc. Josef Kříha, PhD.	10.11.2021 datum	 podpis

Schvaluji zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	6.12.2021 datum	 podpis
Prorektor pro studium a vnitřní záležitosti: doc. PhDr. Miroslav Sapík, Ph.D.	8.11.2021 datum	 podpis
Pověřený rektor: doc. Ing. Jirí Dušek, Ph.D.	14.12.2021 datum	 podpis

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucího a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Mgr. Bc. Josef Kříhovi, PhD. za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce. Taktéž děkuji Josefu Nejdlovi, Radku Laušmanovi a Ondřeji Dobiášovi za poskytnutí rozvorů a fotografií. Velké poděkování patří mimo jiné i mým blízkým, rodině a přáteli, kteří jsou mojí stálou oporou nejen v osobním životě, ale i při studiu.

„Kynologie je v podstatě tak složitá, že jen laikovi se zdá, že ji zcela pochopil.“

Bc. Stanislav Beníšek

ABSTRAKT

SLADKÁ, N. Vyhledávání živých a mrtvých osob za pomoci služebních psů Policie České republiky. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2022. str. 123, Vedoucí bakalářské práce Mgr. Bc. Josef Kříha PhD.

Klíčová slova: kadaver, kynologie, mrtvé osoby, pach, pes, Policie České republiky, služební kynologie, živé osoby

Věcná část bakalářské práce (dále jen „práce“) má ambici formou širšího analyticko-syntetizujícího teoretického vhledu primárně demonstrovat základní pojmosloví a východiska zkoumané tematické oblasti, tj. vyhledávání živých a mrtvých osob za pomoci služebních psů Policie České republiky. V navazujícím užším postihu je objasněna problematika výběru výchovy i výcviku a práce psa, souběžně s prací a povinnostmi psovodů. Ve věcné části práce je demonstrován vznik a vývoj kynologie i služební kynologie a problematika pachu živých i mrtvých osob.

Empirická část práce za pomoci užitého kvalitativního průzkumného šetření a polostrukturovaných rozhovorů, má ambici detekovat míru informovanosti v řadách odborné i laické veřejnosti. Průzkumné šetření je realizováno pomocí dotazníkového šetření. Z empirické části práce vychází výsledky verifikovaných či falzifikovaných dílčích průzkumných hypotéz, především o informovanosti odborné i laické veřejnosti. Polostrukturované rozhovory jsou také směřovány jak k odborné, tak k laické veřejnosti.

ABSTRACT

Keywords: cadaver, cynology, dead people, odour, dog, Police of the Czech Republic, service cynology, living people

The factual part of the bachelor's thesis (hereinafter thesis) has the ambition in the form of analytical-synthesizing theoretical appearance primarily to demonstrate the basic terminology and starting points of the researched thematic area, ie searching for living and dead people with the help of service dogs of the Police of the Czech Republic. The issue of choosing the upbringing and training and work of the dog is clarified, simultaneously with the work and duties of dog handlers. The factual part of the "thesis" demonstrates the origin and development of cynology and service cynology and the issue of the odour of living and dead people.

The empirical part of the "thesis", with the help of a used qualitative survey and semi-structured interviews, detects the level of awareness among the professional and lay public. The exploratory survey is carried out using a questionnaire survey. The results of ratified or non-ratified partial hypotheses are based on the empirical part of the "thesis", especially on the information of the professional and lay public. Semi-structured interviews are also aimed at both the professional and lay public.

Obsah

ÚVOD	11
1 CÍL A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	12
2 HISTORIE KYNOLOGIE	13
2.1 Historická retrospektiva vývoje služební kynologie	14
3 POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY	16
3.1 Stručná historie Policie České republiky.....	16
3.2 Organizace	17
4 SLUŽEBNÍ KYNOLOGIE – POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY	19
4.1 Policejní kynologická činnost	19
4.2 Kategorie služebních psů.....	20
4.3 Získání odbornosti	21
5 KYNOLOGICKÉ PÁTRACÍ TÝMY A SPECIALIZACE	23
5.1 Pes a jeho psovod	23
5.2 Plošné vyhledávání osob	24
5.3 Vyhledávání pachových předmětů	24
5.4 Vyhledávání kadaveru	25
5.5 Mantrailing	26
5.6 Záchranné stopování.....	26
5.7 Práce na vodní hladině	26
5.8 Práce v sutinách.....	27
5.9 Metoda pachové identifikace.....	29
6 PACH	30
6.1 Šíření pachu	30
6.2 Pach živé osoby	31
6.3 Pach mrtvé osoby	31
6.4 Kriminalistická odorologie.....	32
7 VÝBĚR A VÝCHOVA PSA	33

7.1	Nejpoužívanější plemena	33
7.2	Výběr psa.....	33
7.3	Výchova psa	35
8	VÝCVIK PSA	36
8.1	Obecné zásady výcviku	36
8.2	Odměňování	37
8.3	Základní výcvik.....	37
8.4	Základní dovednosti psa	39
8.5	Základní dovednosti kynologa	40
9	VÝCVIK PSA – VYHLEDÁVÁNÍ ŽIVÍCH OSOB.....	42
10	VÝCVIK PSA – MRTVÉ OSOBY	44
11	ROZDÍLY VE VÝCVIKU	47
11.1	Proč je nevhodné cvičit psa na obě disciplíny zároveň	47
12	NASAZENÍ.....	48
13	EMPIRICKÁ ČÁST	49
13.1	Formulace problému.....	49
13.2	Metoda šetření	50
13.3	Šetření.....	51
13.4	Zpracování dat.....	51
13.5	Respondenti	51
13.6	Vyhodnocení jednotlivých otázek	52
13.7	Stanovení dílčích průzkumných hypotéz	76
13.8	Vyhodnocení dílčích hypotéz.....	77
14	REALIZAČNÍ ČÁST ŘÍZENÝCH ROZHOVORŮ	79
14.1	Fotografie Josefa Nejdla.....	85
15	REALIZAČNÍ ČÁST ŘÍZENÝCH ROZHOVORŮ	87
15.1	Fotografie – Radek Laušman.....	96
16	REALIZAČNÍ ČÁST ŘÍZENÝCH ROZHOVORŮ	98

17 GENERALIZACE EMPIRICKÉ ČÁSTI „PRÁCE“	103
Závěr.....	104
Seznam použitých zdrojů	105
Seznam zkratek	108
Seznam grafů	109
Přílohy	110

ÚVOD

Pes žije s člověkem již od pradávna. Člověk se od psa, a pes od člověka naučili vzájemně mnohé. Pes se tak začal využívat v některých nepřekonatelných a nenahraditelných situacích, tak jako v oblasti vyhledávání živých a mrtvých osob. Vyhledávání živých osob nemají na starosti jen služební kynologové, ale také dobrovolníci, naopak specialisté na lidský kadaver jsou jen a pouze Policisté České republiky. Služební kynologové mají několik odborností. Vztahuje se k nim škála činností – chov, výchova, výcvik a samotná práce. Krom vyhledávání živých a mrtvých osob také služební psi vyhledávají výbušniny, drogy, zvířata či obrany. Ti mají na starost zadržení pachatelů nebo obranu svého pána.

Věcná část „práce“ má za cíl formou analyticko-syntezujícího vhledu demonstrovat a objasnit aktuální vývoj služební kynologie v problematice vyhledávání živých a mrtvých osob. V průběhu rešerše došlo ke zjištění těchto skutečností. K dané tématice je žalostně málo knižních zdrojů a zveřejněných informací. V cizojazyčných literaturách tomu není jinak. I přes zdrojovou nouzi se v České republice nachází několik důležitých literárních zdrojů, nejdůležitější je – Vyhledávání osob kynologickými pátracími týmy od autora Vladimíra Makeše. Věcná část práce je rozdělena do jednotlivých hlavních kapitol a subkapitol. Užší praxeologická reflexe zdůrazňuje zejména výběr, výchovu a nejdůležitější výcvik psa. Nutné je také poukázat na všestrannost zejména specialistů na vyhledávání živých lidí. Je až neskutečné, v kolika různých podmínkách jsou schopni pracovat. Teoreticky orientovaná část „práce“ je obohacena o užité empirické šetření, které má za cíl detekovat míru informovanosti jak v laické, tak odborné veřejnosti. Součástí empirické části budou také polostrukturované rozhovory. Rozhovor bude realizován se dvěma zájmově vybranými zástupci odborné veřejnosti a jedním zájmově vybraným zástupcem laické veřejnosti.

Téma bylo zvoleno z důvodu velkého zájmu autorky o kynologii a také studia bezpečnostně právních činností.

1 CÍL A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Hlavním cílem práce je primárně formou analyticko-syntezujícího vhledu objasnit a demonstrovat vývoj kynologie, tak i následně služební kynologie v oblasti vyhledávání živých a mrtvých osob. Následně jsou objasněny dílčí schopnosti a povinnosti psa i kynologa.

Lze tedy uvést, že teoretická část je sepsána literární rešerší dané problematiky za využití zákonných norem, interních aktů řízení policejního prezidenta a ředitele ředitelství pořádkové policie (poskytnutí interních aktů řízení viz. příloha 1), odborné literatury a vhodně doplněna z internetových zdrojů, které se týkají vyhledávání živých a mrtvých osob. Za pomoci již zmíněné analýzy, která je zde jako jedna ze základních průzkumných metod, bylo možno prozkoumat všechny zdroje potřebné k sepsání bakalářské práce.

Empirická část práce je obohacena o část, která obsahuje užité kvalitativní průzkumné šetření, které je realizováno pomocí dotazníkového šetření a polostrukturovaných rozhovorů. Na základě zjištěných dat v empirické části je možné verifikovat či falsifikovat hypotézy. Celá empirická část práce byla směřována dílem na odbornou veřejnost a dílem na laickou veřejnost. Rozhovory byly realizovány se dvěma odborníky z řad Policie České republiky a jedním laikem dané problematiky. Rozhovor byl sestaven pomocí dílčích výzkumných otázek, které byly stanoveny s ohledem na vedlejší cíl. K otázkám se předem oslovení respondenti vyjadřovali.

Samotné otázky byly vhodně v průběhu obohacovány. Přímý rozhovor má své výhody právě v tomto libovolném doplňování. Rozhovory byly přepsány do práce a doplněny fotografiemi, které byly poskytnuty přímo kynology či pořízeny autorkou. V přílohách je doložen souhlas s uveřejněním jmen i fotografií.

Jednotlivé teoretické, praxeologické a empirické výstupy taktéž i výstupy ze subkapitol budou syntetizovány formou, která vše zevšeobecní do závěru této práce.

2 HISTORIE KYNOLOGIE

Je neoddiskutovatelný fakt, že vývoj kynologie sahá velmi hluboko do historie. K prvnímu ochočení psa došlo již za doby kamenné, kdy se pes postupně přibližoval k lidskému obydlí. Postupně začal chránit osoby i jejich stáda. Člověk si všiml jeho skvělých vlastností, upozoroval jeho nepřekonatelné schopnosti sluchu, zraku a čichu. Tak začalo zdomácnění psa, stal se součástí života rodin. Psi pro lidi v minulosti měli kromě významu ochránářského také význam božský. V Egyptě byl bůh a průvodce podsvětí Anubis, člověk se psí hlavou. Perská říše si také velice cenila psa. Trestala osobu, která ublížila, či usmrtila psa, stejným způsobem jako člověka. Peršané věřili, že pes je určen k ochraně lidí za pomoci vyšší síly. První záznamy o používání psů jako vojáků, jsou nalezeny ve starém Řecku. Hádés, řecký bůh podsvětí, má po svém boku černého trojhlavého psa. Kerberos hlídá vstup do podsvětí. Orion, řecký lovec, měl psa Síria, po kterém je pojmenována nejjasnější hvězda na obloze a také se zde jménem inspirovala J. K. Rowling ve svých knihách Harry Potter. Pojmenovala tak postavu kouzelníka se schopností měnit se v psa. V Římské říši bohyni lovu Dianu doprovázela smečka psů. Začátky šlechtění psa můžeme nalézt ve staré Germánii, kde vyšlechtili tažné psy. Etiopané psa dokonce korunovali králem, který se následně stal vrchním poradcem náčelníka. V Pompejích bylo nalezeno několik tabulek s nápisy „pozor pes“. S rozvíjejícím se křesťanstvím v Evropě začalo být na psa nahlíženo rozporuplně. Ze začátku byl názor spíše negativní. V pozdějších spisech jsou opět vyzdvihovány přednosti psa. Díky archeologickým vykopávkám po celém světě, byli psi rozděleni do jednotlivých druhů. Do obecného dělení řadíme také *Canis familiaris matrisoptimae* – prapředek ovčáckých psů, *Canis familiaris leineri* – prapředek dnešních chrtů. Plemena vznikla za pomoci lidí. Ve chvíli, kdy se narodilo štěně, odlišné od ostatních, člověk jej vzal a šlechtit dál. Pokud je pes čistokrevný, musí mít charakteristické rysy po předcích, stejně tak i povahu. Postupně vznikly plemenné knihy a kynologie byla na světě. Pes dosáhl svého místa a od té doby stojí věrně po boku svého pána, člověka.¹

Dalším významným bodem historie jsou parforsní hony. Začátky parforsních honů sahají do čtrnáctého století. Ovšem jedny z největších a nejúspěšnějších parforsních honů se konaly na území Rakouska-Uherska právě v Čechách. Parforsních honů se

¹RULC, J., J. ŠTAUDINGER a P. NEVOLNÝ. *Dějiny československé služební kynologie: vznik a historický vývoj četnické a policejní kynologie, jakož i ostatní služební kynologie na území Československa*. Praha: CanisTR, 2014. str. 15-17

účastnila šlechta a několik desítek loveckých psů vycvičených pro štvání zvěře. Psi nesměli vysokou zvěř zabít, jen uhnat a vyčkat na příchod lovce.²

Během první světové války byli psi společně s koňmi nasazeni do boje, tím zanikly hony, a po válce nebyly obnoveny.³

V 19. století byli oficiálně využíváni psi pro vojenské účely. Psi vykonávali strážní, stopovací, spojovací a ochranou službu. Lidé si uvědomují, že psy potřebují. Psi tak začali být používáni více ke službě lidem.⁴

2.1 Historická retrospektiva vývoje služební kynologie

Historie v Čechách je obdobná jako v okolních státech. Její prvopočátek je zaměřen především na loveckou schopnost psů. Hrad Karlštejn, kromě uložení Korunovačnických klenotů, byl také sídlem velkého psince, kde byli umístěni lovečtí psi.⁵

Za vlády Marie-Terezie byla Česká země vyhlášena svou kvalitou při pořádání lovů i samotných loveckých psů. Na základě těchto úspěchů vzniká roku 1848 v Mělníku první kynologická organizace, která nese název Spolek myslivců. Hlavním úkolem bylo starat se o čistokrevné lovecké psy. Psi se do pracovního nasazení dostali už za vlády Habsburků. Příručka vydaná roku 1851 zakazuje četníkům vodit psa do služby. Domnívali se totiž, že by policejní sbor byl zesměšňován. Četnictvo tehdy vůbec nepočítalo s nasazením psů do služby.⁶

V roce 1883 na Spolek myslivců navazuje Ústřední spolek pro ochranu honby a chov loveckých psů. Tento spolek stojí za vznikem první české plemenné knihy „Kniha kmenorodová“. V roce 1898 vzniká Zemský spolek chovatelů ušlechtilých psů, a ten byl pro Čechy přelomový. Zavedl takzvanou Zemskou knihu rodokmenů psů a jejich jmenný rejstřík, také pořádal Zemské výstavy, kterých se účastnily vždy stovky psů. Činnost tohoto spolku ukončila až první světová válka. O používání psů ve službě se v 19. století zasadil dr. Hans Gross. Hans Gross je muž, který použil jako první slovo kriminalistika, roku 1895 zveřejnil Příručku pro vyšetřující soudce, kde mimo jiné popsal schopnosti psa a vysvětlil, jakou pomoc by jeho vlastnosti mohly přinést policejní službě v trestním řízení. Příručka tak pomohla k zařazení psa do policejní služby. V roce 1903 byla

²RULC, J., J. ŠTAUDINGER a P. NEVOLNÝ. *Dějiny československé služební kynologie: vznik a historický vývoj četnické a policejní kynologie, jakož i ostatní služební kynologie na území Československa*. Praha: CanisTR, 2014., str.19

³ Tamtéž, str. 21

⁴ Tamtéž, str. 22

⁵ Tamtéž, str. 24-25

⁶ Tamtéž, str. 27

založena v Německu tzv. vysoká škola pro kynology, neboli výchovné středisko. V Čechách to lehké nebylo, byl stále vyžadován německý jednací jazyk. A tak ministerstvo zeměbrany nejprve dovolilo používání psů, následně zakázalo a opět povolilo. Přes všechny počáteční problémy byl roku 1910 založen psinec PRAGA. Téhož roku bylo jménem ministerstva zeměbrany povoleno používání speciálně vycvičeného psa. Prvními policejními psy se stali sourozenci německého ovčáka fena Vlčka a pes Vlk. Zakoupil je Theodor Rotter, který se stal velitelem prvního četnického psince v Písku. Roku 1910 bylo také umožněno psovodovi četnického psa čerpání peněžitých výhod.⁷

Na přelomu století se kynologii moc nedařilo, byly kladeny podmínky na německý jednací jazyk. I přes všechny potíže však začaly vznikat spolky, které by se daly přirovnat k současným chovatelským klubům. Kynologie se v českých zemích rozvíjí opět až od roku 1919. Roku 1925 vychází jedinečná publikace Československá kniha rodokmenů, kde kromě rodokmenů jsou uvedené také všechny platné zkušební řády, a seznam chovatelských stanic.⁸

⁷RULC, J., J. ŠTAUDINGER a P. NEVOLNÝ. *Dějiny československé služební kynologie: vznik a historický vývoj četnické a policejní kynologie, jakož i ostatní služební kynologie na území Československa*. Praha: CanisTR, 2014. str. 27-38

⁸ Tamtéž, str.25

3 POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Pro potřeby teoretického vymezení zkoumané oblasti je zapotřebí širší formou poukázat na operační prostor vybraného bezpečnostního sboru Policie České republiky.

3.1 Stručná historie Policie České republiky

Současné fungování Policie České republiky navázalo na československé bezpečnostní složky, státní policii a také četnictva. Četnictvo bylo vojensky organizovaným strážním sborem, který na celém území státu udržoval veřejný pořádek a veřejnou bezpečnost. Příslušníci četnictva vykonávali službu zásadně ve stejnokrojích. Během dvacetiletého působení četnictva začaly vznikat na našem území i specializované složky, a to například četnické letecké hlídky, četnické pátrací stanice nebo četnické pohotovostní oddíly. Vnikly také státní policejní úřady, které byly tvořeny uniformovanými i neuniformovanými policisty. Svoje hrdinské a vlastenecké duše prokázali zejména při okupování našeho území během druhé světové války. Po ukončení téměř již nekonečných bojů války, vznikl v Československu Sbor národní bezpečnosti, který byl organizován vojskem. Jeho úkolem byla kupříkladu ochrana státních hranic, letecká služba a zpravodajské úkoly. Útvar rychlého nasazení má také své kořeny v jedné ze specializovaných složek Sboru národní bezpečnosti. V roce 1969, po federalizaci naší republiky, došlo k rozdělení sboru, a to na federální ministerstvo vnitra a mezi české a slovenské ministerstvo vnitra. Po roce 1991 z české části vznikla Policie české republiky a ze slovenské zasl. ta slovenská. Z federální části vznikl Federální policejní sbor a další složky, které v roce 1993 přechází na Policii České republiky.⁹

⁹*Policie České republiky: Police of the Czech Republic*. 2. vydání. Praha: Policejní prezidium České republiky, 2017., str. 6-7

3.2 Organizace

Policie České republiky je upravena zákonem č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o policii ČR**“). Zákon vešel v účinnost od 1. ledna 2009. Dle ustanovení § 1 a § 2 zákona o policii je jednotný ozbrojený sbor, který slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob, majetku a veřejný pořádek, preventivně předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti, která jí byla svěřena zákony či přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu.¹⁰

Policie má svoji působnost primárně zaměřenou na celé území České republiky, pokud není stanoveno jinak. Policie je podřízena ministerstvu vnitra, které je ústředním orgánem státní správy pro vnitřní věci. Ke dni 28. 2. 2022 je ministrem Vít Rakušan. Ministrovi vnitra se zodpovídá za práci Policie policejní prezident. Ministr vnitra také může povolat policii k činnosti.¹¹

Policejnímu prezidiu jsou odpovědni za činnost krajská ředitelství a útvary s celostátní působností. Hlavní činnost policejního prezidia je udržení daných cílů a rozvíjení Policie České republiky. Dále policejní prezidium kontroluje činnost policie, zlepšuje a vytváří příznivé podmínky pro perfektní plnění ne vždy lehkých úkolů. Útvary s územně vymezenou působností – krajská ředitelství Policie České republiky mají přesně vymezené místo působnosti, kde pracují i další teritoriální útvary. Zřizuje je policejní prezident na návrh krajského ředitele. Krajská ředitelství se podřizují zákonu. Útvary s celostátní působností mají své specifické či vysoce specializované úkoly, které plní na celém území České republiky. Tyto útvary jsou velice různorodé, některé odstraňují organizovaný zločin, zajišťují ochranu prezidenta republiky či poskytují servis ostatním složkám Policie. Nadále jsou zde také útvary, které zajišťují vzdělávání policistů, či jejich přípravu pro výkon povolání.¹²

¹⁰ŠTEINBACH, M. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2019. Komentáře (Wolters Kluwer ČR), str. 1-3

¹¹Tamtéž, str. 3

¹²*Policie České republiky: Police of the Czech Republic*. 2. vydání. Praha: Policejní prezidium České republiky, 2017., str. 8

Organizační struktura Policie České republiky (viz příloha číslo 2)

Organizační schéma Policejního prezidenta České republiky (viz příloha číslo 3)

Příslušníci jsou si vědomi své služby veřejnosti, kdy respektují lidská práva a úctu k nim. Ctí a také dodržují etický kodex Policie ČR. Policisté České republiky v den nástupu skládají slavnostní služební slib. Na svých uniformách nosí pyšně služební hodnosti. To samé se týká i služebních kynologů.¹³

¹³*Policie České republiky: Police of the Czech Republic*. 2. vydání. Praha: Policejní prezidium České republiky, 2017., str. 12-16

4 SLUŽEBNÍ KYNOLOGIE – POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Čtvrtá kapitola objasňuje fungování služební kynologie Policie ČR, jako celostátního útvaru, který je spojen hipologií. Hipologie není pro práci relevantní, a proto již o ni nebude žádná zmínka. Služební kynologie se zabývá výcvikem psů a psodů. Služební kynologie ani v době moderních technologií neztrácí svoji pozici a ani v blízké budoucnosti ji neztratí. Speciálně vycvičený pes je schopen nalézt stopy osob i po letech. Ve službě je v současnosti přes tisíc služebních psů, velká část je specializována na hlídkovou službu a pátrání po osobách a věcech.¹⁴

4.1 Policejní kynologická činnost

Policejní kynologická činnost (dále jen „PKČ“) je členěna na základní PKČ, speciální PKČ a odborné kriminalisticko-technické činnosti v oboru policejní kynologie aplikací metody pachové identifikace (dále jen „odborné KTČ-MPI“).¹⁵

Základní PKČ má jako hlavní úkol služební psy využívat všestranně, chránit bezpečnost osob a veřejný pořádek. Základy vyhledávání osob, důkazů a věcí, by měl zvládat každý správně vycvičený pes. Jeho formy jsou střežení objektů i jiných prostor, pes je schopen včas upozornit na přicházející osobu či osobu, která se ukrývá, pes u ukryté osoby nerozlišuje, zda je tato osoba pachatel či oběť, označí všechny. Pes je cvičen i k zadržení prchající osoby. Psi při výkonu základní PKČ chrání život, zdraví jak civilistů, tak policistů, zejména při provádění služebních zákroků a úkonů, následně je využíván i ke střežení a doprovodu závadových osob. Psi také umí pracovat v terénu, prostoru a objektu, taktéž pátrat po osobách či věcech a vyhledávat jejich pachovou stopu. Psi při základním úkonu umějí také dohledat vystřelené nábojnice. Důležitou součástí jejich práce je také preventivní činnost.¹⁶

¹⁴*Police České republiky: Police of the Czech Republic*. 2. vydání. Praha: Policejní prezidium České republiky, 2017., str. 28

¹⁵*POKYN policejního prezidenta: kterým se upravuje činnost služební kynologie*. In: . Policejní prezidium České republiky: Policejní prezident, 2014, 8. 7. 2014, číslo 145., čl. 10

¹⁶Tamtéž

Speciální PKČ je činnost, která se věnuje především čichovým schopnostem psa. Vyhledávání probíhá ve většině případů pro potřeby trestního řízení. Formy použití jsou především vyhledávání palných zbraní a jejich částí, výbušnin, akceleračního hoření. Malá skupina kynologů a jejich psů se věnuje vyhledávání lidských ostatků, pozůstatků i míst, kde byly uloženy. Jedna z rozšířených speciálních PKČ je vyhledávání návykových látek.¹⁷

V odborné KTČ-MPI jsou též na scéně perfektní čichové schopnosti psa. Metoda pachové identifikace se provádí pro ztotožnění pachu individuální osoby se zajištěným pachem. Zejména se provádí po potřeby trestního řízení.¹⁸

4.2 Kategorie služebních psů

Kategorizace není nijak složitá, u PKČ se dělí stejně jako PKČ samotná. Dělí se na základě výcviku a následného použití. Dělení kategorií je na základní, speciální a odborné KTČ-MPI, které se následně rozděluje dále. Základní kategorie se dělí na hlídkovou činnost, výjezdovou činnost, činnost u zásahové jednotky. Kategorie speciální je zaměřena na vyhledávání akceleračního, návykových látek, palných zbraní a jejich komponentů, výbušnin, lidských ostatků a pozůstatků, a dalších zájmových látek. Odborná kategorie rozšiřuje hlídkovou a výjezdovou činnost u pořádkové jednotky.¹⁹

¹⁷POKYN policejního prezidenta: kterým se upravuje činnost služební kynologie. In.: Policejní prezidium České republiky: Policejní prezident, 2014, 8. 7. 2014, číslo 145čl. 10

¹⁸Tamtéž, čl. 10

¹⁹Tamtéž, čl. 11

4.3 Získání odbornosti

Každý pes a každý kynolog, který chce nastoupit do ostrého zásahu za Policii ČR, musí mít splněnou odbornost a atest. Obojí je pravidelně přezkušováno, aby byla zachována úroveň vzdělání a popřípadě byla zvyšována. Cviky se dělí na disciplíny poslušnost, obrané práce a pachové práce.²⁰

Pokud je pes přidělen jinému psovodovi, musí být znovu přezkoušen, toto pravidlo platí i přes to, že pes byl přezkušován za kratší časový úsek, než je 12 měsíců.²¹

Psovod před získáním odborné způsobilosti prochází kurzy. Výcvikové kurzy probíhají ve výcvikových střediscích, zúčastňují se zde jak psovodi, kteří chtějí získat nový atest či si jej obhájit, tak se zde samozřejmě doškolují i ti, kteří zvyšují svou úroveň. Výcvik probíhá od dvou do dvaceti týdnů podle rozsahu výcviku a zaměřené odbornosti. Psovod a služební pes jsou cvičeni jak ve dne, tak v noci, za různých povětrnostních podmínek či v různorodém prostředí.²²

Průběžně je důležité zajišťovat připravenost služebního psa. Nejdůležitější povely, které se hodnotí, připraveností psa jsou – přivolání s přisednutím, chůze na vodítku, povely u nohy, štěkání na povel, překonání kladiny, odložení a reakce na střelbu. Při pachových pracích je to – vlastní stopa, čerstvá stopa. Obrané práce – vyštěkání figuranta, hladké zadržení, zadržení s couváním figuranta.²³

Všechny části u zkoušek jsou hodnoceny na pěti úrovních - výborně, velmi dobře, dobře, uspokojivě, neuspokojivě. Hodnoceno je vždy ovlivňování výkonu služebního psa psovodem, rušivé působení vnějších podnětů běžně se vyskytujících v prostředí výkonu služby služebního psa, nepřesnost provedení cviku, nedostatky v motivaci, ochota k práci.²⁴

Při přezkušování je vše opět hodnoceno a rozděleno do cviků a disciplín. Cvikem poslušnosti je například přivolání, odložení psa povely sedni, lehni, štěkání na povel, skokem dalekým, šplhem. Zjišťují se také reakce psa na střelbu či cizí osoby. Při obraných

²⁰POKYN ředitele ředitelství služby pořádkové policie: o provádění služební kynologie. In: . Policejní prezidium České republiky: Policejní prezidium, 2018, 29. 12. 2017, číslo 119., čl. 3

²¹Tamtéž, čl. 4

²²Tamtéž., čl. 6-11

²³Tamtéž, příloha 10

²⁴Tamtéž, čl. 5

pracích pes musí splnit nejen cviky poslušnosti, ale také vyhledání ukrývajících se osob, obranu psovoda, zadržení utíkající osoby či překonávání odporu. Důležitý je také zákrok v místnosti, předvedení osoby či její střežení. Při pachových pracích je opět potřeba splnit poslušnost a následuje práce v terénu, jako je stopa dlouhá, krátká, vyhledání 3 pachových předmětů ve větším či menším prostoru. Pes na pachové práce musí umět najít nábojnice a dostihnout osobu. Při speciálních PK jsou nejdůležitější prohlídky terénu, sutin, objektů, dopravních prostředků, předmětů a zavazadel nebo svršků oblečení. Pes musí umět označit pachové shody.²⁵

Pokud pes a psovod projdou úspěšně celou výchovou, výcvikem a vzděláním potřebných pro práci policejní kynologa, je jim vystaven atest a osvědčení o odborné způsobilosti (viz. příloha číslo 4 – atest, příloha číslo 5 -. osvědčení)

²⁵POKYN ředitele ředitelství služby pořádkové policie: o provádění služební kynologie, podmínka pro přezkušování psovodů se psy. In: . Policejní prezidium České republiky: Policejní prezidium, 2018, 29. 12. 2017, číslo 119., čl. 1, odst. 1- 4, čl. 2, odst. 1,2

5 KYNOLOGICKÉ PÁTRACÍ TÝMY A SPECIALIZACE

Kynologický pátrací tým (dále jen „KPT“), využívá k vyhledávání osob čich psů a pach lidí. Vyhledávání je založeno na principu biologického odhalování lidského pachu. KPT má více možností využití právě díky mimořádným schopnostem psů. KPT musí obsahovat minimálně dva členy, psovoda a psa. Vhodnější je, když kynologický pátrací tým má členy tři – psovoda, psa a technika. Přítomnost technika v týmu je značnou výhodou pro psovoda. Psovod se tak dokáže plně soustředit na práci svého psa. Technik zařizuje technické spojení, bezpečný pohyb v terénu a přesnější orientaci. Přítomnost technika tak zaručí rychlejší a preciznější práci. Na pozici technika je obvykle dosazován psovod začátečník, který na pozici technika získá nepřeborné množství zkušeností. Pozici technika též může zastávat zkušený kynolog, který v současné době nemá připraveného psa.²⁶

5.1 Pes a jeho psovod

Pes a psovod by se měli navzájem doplňovat. Pes, který je naprosto oddán svému psovodovi a naprosto mu důvěřuje, může předvést dokonalý výkon při své práci. Psovod a pes musí spolu srůst v jednu osobu tak dokonale, že psí motivací je vždy splnit přání svého pána. Stejně tak pán musí být schopen pro svého psa udělat cokoliv. Důležité je, aby si psa vybral každý psovod sám, protože co vyhovuje jednomu, druhému nemusí. Nejen povahově si musí sednout psovod a pes, ale také povaha psa musí odrážet jeho budoucí práci. Pachové práce nevyžadují přílišný temperament ani nadměrný klid. Správný výcvik nesmí být uspěchaný. Pes a psovod potřebují čas na správně provedený výcvik. Pokud se výcvik uspěchá, tak i perfektní psovod a nejlepší pes nemusí dosáhnout žádaných výsledků.²⁷

²⁶MAKEŠ, V. *Vyhledávání osob kynologickými pátracími týmy*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2009. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství), str 14

²⁷JANČAŘÍKOVÁ, K. *Záchranářská kynologie: teorie, data, zkušenosti*. Praha: Plot, 2019., str. 21-22

5.2 Plošné vyhledávání osob

Pátrání po osobách v terénu za pomoci KPT funguje i ve 21. století rychle a spolehlivě. Technika doposud nedokázala plně nahradit KPT. Při vyhledávání pohřešovaných osob je nejdůležitějším prvkem čas. Pro vyhledávání ztracených osob je potřeba velké množství záchranných sil. Využívají se jak profesionálové, tak dobrovolníci. Lidé vytvoří rojnice a prohledávají danou lokalitu, kde se hledaná osoba naposledy vyskytovala. Velké množství lidí je potřeba koordinovat, zabezpečit je a dobrovolníky rychle poučit o tom, jak se bude postupovat. Rojnice vždy postupuje podle nejpomalejší osoby. Zúčastněným lidem se také musí zajistit doprava, ubytování, pokud je akce vícedenní, jídlo, pití a popřípadě baterky či zdravotnickou pomoc. KPT dokáže jít přímo za pachem, díky navětrání pachu dané osoby a nachází tak osobu rychleji než rojnice. Vhodné je povolat na místo vyhledávání první KPT, po nástupu rojnice na místě dochází k množství překrývání pachů, které pes musí ignorovat a je pro něj výkon práce složitější.²⁸

5.3 Vyhledávání pachových předmětů

Čím rychleji se pohřešovaná osoba najde, tím menší nebezpečí ji hrozí. Nejčastěji se hledají děti, lidé s Alzheimerem nebo demencí, či osoby na útěku. Na cestě nebo na útěku jim hrozí zranění i smrt. Proto je velikou výhodou, když kynologický pátrací tým má k dispozici pachový předmět. Pokud pes načichá pachový předmět, je pro něj snadnější navětrít pach osoby a následně ji nalézt. Nejvhodnější pachový předmět je ten, se kterým přišla pohřešovaná osoba do přímého kontaktu, jako je oblečení, kapesník, ne třeba školní batoh nebo kabelka. Pachové předměty jsou nalézány také během pátrání, tím se záchranné složky ujistí, že jdou správným směrem a pes získá silnější stopu. Složky se musí na sto procent ujistit, že například nalezená čepice opravdu patří dané osobě, aby tak nedošlo ke špatnému vtisknutí pachu a následně špatnému stopování a vyhledání špatné osoby. Pokud KPT nenalezne pohřešovanou osobu, nasazují se jiné pátrací prostředky, jako jsou rojnice a vrtulník s termovizí.²⁹

²⁸ MAKEŠ, V. *Vyhledávání osob kynologickými pátracími týmy*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2009. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství), str. 14-15

²⁹ Tamtéž, str 16-17

5.4 Vyhledávání kadaveru

KPT nehledají bohužel jen živé osoby, ale také hledají mrtvé lidi, jejich počet není bohužel zanedbatelný. Vyhledávání mrtvých osob vyžaduje speciální výcvik. Pokud KPT nenaleznou mrtvé tělo, prostor musí být dále prohledán jinými prostředky.³⁰

Na vyhledávání lidského kadaveru se v České republice mohou specializovat jen profesionální složky. Nakládání s lidskými ostatky je upraveno v České republice třemi zákony – zákon č. 89/2012 Sb. občanský zákoník, zákon č. 256/2001 Sb. o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, zákon č. 372/2011 Sb. o zdravotních službách – Poskytování zdravotních služeb nezletilému pacientovi.³¹

„Vychází z předpokladu ochrany integrity těla a zákazu obchodování s lidským tělem a jeho částmi“.³²

Při vyhledávání lidského kadaveru musí psovod naučit psa přehlížet jiné pachy, jako je například syrové maso, zbytky jídel nebo ostatky zvířat. Speciální pes na vyhledávání lidského kadaveru musí ignorovat pach živé osoby. Ostatní pachy pes cítí a pozná je, jen není trénovaný je označit. Trénink probíhá za pomoci tablet nebo přímo lidského kadaveru. Pokud psovod při tréninku pracuje přímo s lidským kadaverem, musí k němu zachovávat co největší úctu. Také musí znát platnou legislativu. Trénování je také možné na tabletách, které obsahují umělý pach. Chemický pach v tabletě je stejný jako pach lidského kadaveru. V zahraničí také funguje kryoprotekce, dlouhodobé uchování biologických tkání. KPT se účastní archeologických vykopávek a hledání starých pohřebišť.³³

³⁰ MAKEŠ, V. *Vyhledávání osob kynologickými pátracími týmy*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2009. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství), str. 18

³¹ JANČAŘÍKOVÁ, K. *Záchranářská kynologie: teorie, data, zkušenosti*. Praha: Plot, 2019., str. 104

³² Tamtéž, str. 104

³³ Tamtéž, str.104-105

5.5 Mantrailing

Mantrailing je moderní kynologická metoda. Mantrailing funguje jako ostatní stopování. Pes rozeznává individuální pach pohřešovaných osob. Při této metodě pes neopisuje stejnou trasu jako osoba. Při metodě Mantrailing pes využívá tzv. vysoký nos, což znamená, že sleduje pachový mrak, a ne pachovou stopu. Dobře vycvičený pes musí umět pracovat v jakémkoliv terénu. Nesmí jej zastavit povětrnostní podmínky, ruchy města či velký počet osob na jednom místě. Pokročilá metoda Mantrailingu se nazývá AirScenting.³⁴

5.6 Záchrané stopování

V České republice není běžné věnovat se této metodě samostatně. Propojuje se s ostatními disciplínami záchranářské kynologie. Pes pracuje s tzv. nízkým nosem, a proto nemůže být propojen se všemi disciplínami záchranářské kynologie.³⁵

Pro psa stopaře je nejdůležitější v jeho práci pachový vzorek. Psovod mu prvně dá načichat pachový vzorek a pes díky své pachové paměti vyhledá pachovou stopu. Vycvičený pes rozezná pach hledané osoby od jiného pachu.³⁶

5.7 Práce na vodní hladině

Práce psa na vodní hladině má dvě roviny, jedna je vyhledávání lidského kadaveru a druhá záchranářská pomoc tonoucí osobě.

První rovina se týká vyhledávání lidského kadaveru. Pes i psovod leží na přídi člunu, pes čichá k vodní hladině a snaží se nalézt vtisknutý pach lidského kadaveru. Psovod pečlivě sleduje reakce psa za pomoci zraku či hmatu (psovod si například položí dlaň na psa). Psovod musí korigovat směr a rychlost člunu. Pes zašteká nález, psovod vše nahlásí a zaznamená, nejlépe pomocí GPS. Následně se psovod snaží přesně specifikovat polohu. Místo nálezů je nakonec prohledáno potápěči. Celý proces hledání lidského kadaveru může být ovlivněn okolní teplotou, hloubkou a proudem vody.³⁷

³⁴ MANTRAILING – CO TO JE? WORKING DOGS [online]. 2018 [cit. 2022-03-18]. Dostupné z: <http://www.02.working-dogs.eu/index.php/zachranna-kynologie/plochy/132-mantrailing-co-to-je-.html>

³⁵ MAKEŠ, V. *Vyhledávání osob kynologickými pátracími týmy*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2009. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství), str. 18

³⁶ JANČAŘÍKOVÁ, K. *Záchranářská kynologie: teorie, data, zkušenosti*. Praha: Plot, 2019., str. 103

³⁷ Tamtéž, str. 106

Druhou rovinou je záchrana tonoucí osoby. Pes, který je vycvičený pro záchranu tonoucí osoby, musí být výborný plavec, taktéž i jeho psod. Tonoucí osoba křičí slovo pomoc, na které pes zareaguje a připlave se záchranným kruhem. Vyčká, až se osoba chytne a doplave s ní zpátky do bezpečí. Takhle dokáže zachraňovat stále dokola, dokud se nevyčerpá. Pokud se osoba potopí před zraky psa, pes je schopen se pro osobu potopit a vytáhnout ji zpět na hladinu. Situace, kdy pes vytahuje osobu zpět na hladinu, je pro psa velice nebezpečná. Tonoucí osoba i po zachycení psem stále klesá ke dnu a pes nemusí najít v sobě tolik síly vytáhnout ji zpět na hladinu. V České republice není záchrana potápějící se osoby rozšířena.³⁸

Lehká váha psa se ovšem vyplácí při vyprošťování osob z ledu. Záchranný pes se dostane k osobě s pomůckou na vyproštění bez větších komplikací. Následně je osoba uvízlá v ledu vyproštěna záchranáři ven. Donesení pomůcky na vytažení osoby je jedna z variant. Vycvičit lze psa také na vytažení osoby z ledu principem aportu. Pes je po celou dobu jištěn postrojem s lanem.³⁹

5.8 Práce v sutinách

KPT pracují především v sutinách zřícených budov, ale také pomáhají nalézt živé či mrtvé osoby po přírodních katastrofách jako jsou tsunami, zemětřesení, sesuvy půdy a také napáchané škody po výbuchu bomby. V zahraničí je stav zcela odlišný od České republiky. V České republice se obvykle prohledává jedna zřícená budova, a tak se čeští kynologové vydávají i na zahraniční mise. V zahraničí bývají zasaženy celé městské části, města nebo dokonce celé kontinenty. Proto se pomoc z ostatních zemí vždy hodí. V České republice má prohledávání sutin na starosti Hasičský záchranný sbor. Pro tuto činnost musí být pozván pouze kynolog s atestem MV-GŘ HZS. Na místo neštěstí jsou povolány jako první KPT s výcvikem na vyhledávání živých osob. Nejdůležitější je nalézt živé osoby a poskytnout jim první pomoc. Čím dříve KPT dorazí na místo a začnou pracovat, tím větší šance je na vyproštění vyššího počtu živých lidí. Pro práci v sutinách je využíváno tzv. překrývání. Překrývání funguje tak, že sutiny projde jeden KPT, pes označí nálezy. Jakmile jeden kynologický pátrací tým skončí, nastoupí další. Označí-li

³⁸JANČAŘÍKOVÁ, K. *Záchranná kynologie: teorie, data, zkušenosti*. Praha: Plot, 2019., str. 106

³⁹Tamtéž, str. 107

stejná místa, nastoupí na řadu záchranáři. Pokud jsou sutiny rozsáhlé, je vhodné právě použít více KPT. I nejlepší pes a nejlepší psovod mohou udělat chybu nebo zaváhat.⁴⁰

Po příjezdu na místo neštěstí se nejzkušenější kynolog stane velitelem. Rozdává práci podle nejlepšího uvážení. Velitel vždy musí mít přehled, kolik kynologů a kolik psů je na místě záchranné akce. Velitel KPT může také požádat o speciální ochranu pro své kolegy. V tomto případě je oprávněn na místo povolát hasiče či technika.⁴¹

KPT pro vyhledávání živých lidí ukončí svou práci ve chvíli, kdy psi neoznačují ani jedno místo. Na scénu nastoupí kynologický pátrací tým a jejich psi speciálně vycvičení na vyhledávání lidského kadaveru. Psi vyhledávají jak osoby, tak části těl. Práce jim začíná o několik dní později, obvykle když už není naděje najít přeživší osoby. Pes, jako u všech pachových prací, musí ignorovat nežádoucí pachy, jako jsou mrtvá zvířata a místa zamořená lidmi. Práce se provádí v nebezpečném terénu, jsou možné i v noci, ale s podmínkou dokonalého nasvícení celého prostoru. Z tohoto důvodu probíhá výcvik psů také v noci za zvuku spuštěných generátorů. V sutinách je spousta dalších nebezpečí, jako jsou následné sesuvy půdy nebo výbuchy plynu. Psovod i pes musí být velmi dobře vybaveni. Psovod dle uvážení nasadí boty svému psovi. On sám by měl mít kotníkovou obuv a helmu. Na místě katastrofy se také nachází environmentální rizika, jakou jsou jedovaté plyny a prach. Pes proto nikdy nesmí pít z louží a ani konzumovat nalezené potraviny v sutinách. Psovod sebou vždy vozí vodu a jídlo nejen pro sebe, ale i pro svého psa. Po konci pátrací akce musí být všechno důkladně omyto. Všechny věci, které měl kynolog na sobě i kynolog sám musí podstoupit očištění. Kynolog samozřejmě důkladně svého psa vykoupe. Dochází tak k minimalizaci pronikání škodlivých látek do organismu.⁴²

⁴⁰ JANČAŘÍKOVÁ, K. *Záchranářská kynologie: teorie, data, zkušenosti*. Praha: Plot, 2019., str. 99

⁴¹ *Metodika sutinového vyhledávání s využitím záchranářských psů*. Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2005., str. 9-10

⁴² JANČAŘÍKOVÁ, K. *Záchranářská kynologie: teorie, data, zkušenosti*. Praha: Plot, 2019., str. 99-101

5.9 Metoda pachové identifikace

Je to odborná kriminalisticko-technická činnost, která ztotožňuje pach osoby, která jej sama vytvořila na místě činu. Tuto činnost může provádět jen kynolog s platným atestem ve skupině KTČ-MPI.⁴³

Při pachové identifikaci se vytvářejí pachové konzervy, které musí být vytvořeny s velkou pečlivostí. Skládají se ze skleněné nádoby se standardizovaným víčkem, uvnitř pachové konzervy je uložen pachový, bavlněný snímač. Manipulace s pachovým vzorkem probíhá pinzetami a peány. Postup při porovnání je takový, že se dá načichat psovi pach a následně je v jiné místnosti rozmístěno několik pachových konzerv. Pes a ani psovod nesmí být přítomni rozmístování konzerv. Následně jsou vpuštěni do místnosti, a pes postupně zjišťuje pach ve všech konzervách a při nalezení toho správného jej označí naučeným způsobem. Totéž se opakuje i s druhým psem. Pokud se shodnou, jedná se o správný pach. Metoda pachové identifikace je používána zejména jako jeden z důkazních prostředků při trestním stíhání.⁴⁴

⁴³POKYN policejního prezidenta: kterým se upravuje činnost služební kynologie. In: . Policejní prezidium České republiky: Policejní prezident, 2014, 8. 7. 2014, číslo 145., čl. 21

⁴⁴POKYN ředitele ředitelství služby pořádkové policie: o provádění služební kynologie. In: . Policejní prezidium České republiky: Policejní prezidium, 2018, 29. 12. 2017, číslo 119., příloha č. 9

6 PACH

Pach je jeden z produktů metabolismu. Metabolický produkt vylučují lidé, rostliny a zvířata. Avšak svůj charakteristický pach mají i neživé produkty. Pomocí pachu je můžeme následně identifikovat. Z kriminalistického hlediska je velmi důležitý pach lidského těla.⁴⁵

6.1 Šíření pachu

Jak pach samotný, tak jeho rozšíření ovlivňují různé situace a prostředí. Základy odorologie by měli kynologové znát. Zkoumání pachů je součástí vědní kriminalistické disciplíny - kriminalistická odorologie (viz subkapitola č. 6.4).

Proudění vzduchu, dešť, mlha a horko značně ovlivní pach v prostředí. Když je mlha, pach obvykle stojí na místě, s deštěm klesá více k zemi, vítr jej může odvést dále od původní stopy pohřešované osoby. Terén a počasí ovlivní také vznik pachových ložisek, pachových mraků a pachových mezer. Psa může pachový mrak zmást. Ne až tak přímo pachový mrak, jako jeho zbytkové pachy, které se zachytávají v okolní krajině. Při tréninku je obtížné nasadit figuranta na více hodinový trénink, obzvláště v zimních měsících. Figuranti našlapou stopu a na konci zanechají předmět či odejdou a následně se vrátí. V takových případech se na konci požadované stopy nevytvoří dostatečný pachový mrak a pes může být zmaten.⁴⁶

Zdržení figuranta na jednom místě způsobuje vznik pachových ložisek. Pachová ložiska také ovlivňuje proudění vzduchu, můžou zůstat nahromaděna u hustých keřů, pod skálou či v úvalu. Pes tak cítí pouze ložisko a původce pachu nemůže nalézt.⁴⁷

Stejně jako pachová ložiska vznikají i pachové mezery působením několika vlivů. U majetkové trestné činnosti vznikají mezery například tím, že pachatel nastoupí do auta a odjede. Prudký vítr může pachovou stopu rozdělit na několik mraků. Problém pachové mezery vzniká také tím, když se hledaná osoba pohybuje ve vzduchu, například vyleze na strom či posed. Pes je tak zmaten. Částečně je možné psa vytrénovat k překonání pachových mezer. Jsou situace, které nelze překonat, jako již zmíněné odjetí pachatele

⁴⁵STRAUS, J. a M. KLOUBEK. *Kriminalistická odorologie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk., str. 46-47

⁴⁶JANČAŘÍKOVÁ, K. *Záchranářská kynologie: teorie, data, zkušenosti*. Praha: Plot, str. 122

⁴⁷MAKEŠ, V. *Vyhledávání osob kynologickými pátracími týmy*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2009. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství), str. 68

vozidlem. Pokud chceme vytrénovat psa na překonání pachové mezery, musí figurant v průběhu výcviků vylézat na strom či překročí řeku. Pes si postupně zvykne a dokáže překonat i tento problém.⁴⁸

6.2 Pach živé osoby

Člověk vylučuje pach především potem a dechem. Hlavní zdroj lidského pachu je plicní a kožní dýchání, kožní maz, odlupování kožních šupinek, vlasy, ochlupení, exkrementy, lidská krev za předpokladu, že dojde k proniknutí do vnějšího prostředí, a to samé platí i u jiných výměšků vnitřních sekretů (sperma). Nejdůležitějším pachem je lidský pot. Lidský pot je vylučován potními žlázami, kterými je pokryté celé lidské tělo. Pot je nepřetržitě vylučován do okolní atmosféry. Sekreci potu nemůžeme omezit a ani ji zabránit zcela. Individualizaci lidského pachu ovlivňuje celá řada faktorů. Zejména je to věk, rasa, pohlaví, složení potravy, konzumace alkoholu a léků, nemoci, ale i pracovní zařazení. Lidský pach ovlivňuje také kosmetika. Individuální pach rozeznají krom psů také prasata nebo lvi. Ostatní pachy se nazývají přidružené.⁴⁹

6.3 Pach mrtvé osoby

Vyhledávání mrtvé osoby je princip a schopnost psa rozeznat pach lidského kadaveru od jiných pachů. Lidské tělo prochází posmrtnými změnami jak fyzikálními, tak chemickými. Rozklad lidského těla začíná již několik minut po smrti. Znamé jsou časné posmrtné změny jako chladnutí, tuhnutí, posmrtné skvrny, difuze plynů a tekutin a pozdní posmrtné změny, do těch řadíme mumifikaci a hnilobu.⁵⁰

Lidé jsou schopni cítit pouze hnilobu a mumifikaci. První hniloba vzniká čtyři až pět dní po smrti. Během tohoto procesu se uvolňují anaerobní bakterie. Bakterie se dostávají ze střev do dutiny břišní, kde následně dojde k difuzi plynů. Začíná se objevovat zelenomodré mramorování v oblasti podbřišku. Zhruba po měsíci dojde k výbuchu dutiny břišní a dutiny hrudní. Po půl roce již nenalezneme žádné vnitřnosti, které byly zpracovány hmyzem. Při mumifikaci se z mrtvého těla odpařuje voda a lidské tkáně

⁴⁸EIS, V. *Pachové práce služebních psů*. Praha: Naše vojsko, 2018., str. 108-111

⁴⁹STRAUS, J. a M. KLOUBEK. *Kriminalistická odorologie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010., str. 54-56

⁵⁰HIRT, M. a F. VOREL. *Soudní lékařství*. Praha: Grada Publishing, 2016., str. 35

zasychají. Zřídka mumifikuje celé tělo najednou, první zasychají okrajové části těla, následně končetiny a zbytek těla.⁵¹

Ve fázi rozpadu svalstva vznikají plyny putrescin a kadaverin.⁵²

Dále vznikají také myoglobin, ten je nejvíce koncentrován ve svalové tkáni, kostech a nejméně jej nalezneme v krvi.⁵³

Pes je schopný nalézt mrtvou osobu právě díky plynům putrescin, kadaverin a myoglobin.⁵⁴

6.4 Kriminální odorologie

Kriminální odorologie je na základě vědecké kriminalistiky nejmladší obor. Není plně rozvinutý, a ještě několik následujících let se bude vyvíjet. Kriminální odorologie, tedy její velká část, vznikla pro kynologické týmy a pro jejich speciální pachové práce. Má více než stoletou tradici. Jako důkazní prostředek funguje až od konce 20. století. První zakladatel a průkopník je již zmíněný kynolog Theodor Rotter. Pach je odezva čichu na minimální množství cizích látek objektu, který pach vylučuje. Odorologie se zabývá především tím, jak pach vzniká, vlastnostmi a jeho složením, souběžně také jeho identifikací. Identifikace pachu je doposud zjistitelná dvěma způsoby, a to čichem živého organismu a na základě chemicko-fyzikální analýzy. Pach vzniká odpařováním nebo sublimací rozpustných částic do prostředí. Shluky pachových molekul se nazývají odoranty. Pro kriminální odorologii je nejdůležitější individuální lidský pach, který lze spojit s určitou osobou. Součástí odorologie je obor, zabývající se biologickými a čichovými subjekty-olfaktorika. Zkoumání pachů technickými metodami se nazývá offaktronika.⁵⁵

⁵¹JANÍKOVÁ, J. *Patologie pro střední zdravotnické školy*. Praha: Grada Publishing, 2017. Sestra (Grada), str. 44-45

⁵²PROKEŠ, L. *Posmrtné změny a jejich význam při interpretaci pohřebního rituálu: (ke vztahu mezi archeologiemi a forenzními vědami)*. Brno: ÚAM FF MU, 2007., str. 14

⁵³KUCHAŘ, M. *Farmaceutický encyklopedický slovník*. Praha: Vysoká škola chemicko-technologická v Praze, 2014., str. 474

⁵⁴Podle ústního sdělení R. Laušmana (kynolog u Policie ČR, Středočeského kraje, středisko Domašín) dne 5. 3. 2022

⁵⁵STRAUS, J. a Martin K. *Kriminální odorologie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010., str. 46-47

7 VÝBĚR A VÝCHOVA PSA

V této kapitole nalezneme odpověď na otázku, a to, jaké je nejpoužívanější plemeno. Také je tato kapitola zaměřena na nejdůležitější část procesu, a to výběr a výchovu psa.

7.1 Nejpoužívanější plemena

Záchranářská kynologie na rozdíl například od lovecké kynologie, nemá speciálně vyšlechtěné plemeno.⁵⁶

„K nejpoužívanějším plemenům patří německý ovčák, border kolie, belgický ovčák malinois, retrívři, ale i kříženci.“⁵⁷

Pes pro záchranářskou kynologii nesmí být moc malý ani moc velký. Plemena malých psů nevydrží fyzickou námahu příliš dlouho a velcí, mohutní psi mají problém zase s obratností.

7.2 Výběr psa

Služební činnost mohou vykonávat feny i psi. Při služební kynologii nezáleží na pohlaví, ale na temperamentu psa. Pes by měl mít vlastní motivaci plnit pokyny svého pána. Přílišný klid ani přílišná výbušnost psa není u záchranářské kynologie žádoucí. Klid se vyžaduje například u psů určených na vyhledávání výbušnin. Naopak výbušnost psa je vhodná pro obranu. Štěně, které se má připravovat na záchranářskou činnost musí být v dobré fyzické i psychické kondici a schopno socializace. U štěnat lze takovou schopnost pozorovat už od 7. týdne věku. Vybrání štěněte není nijak složité. Nejdříve se prohlédne celý vrh bez přítomnosti feny. Reakce štěnat by měla být radostná, měla by vykazovat chuť do hry, například přinést hračku. Neměla by se bát prudkých pohybů či velkého hluku. V cizím prostředí štěně musí začít zkoumat své okolí. Štěně, které je ve výborném psychickém i fyzickém stavu, má vlastní stimul pro práci, je vhodné. Tyto vlastnosti má štěně díky kořistnickému pudu, který je důležité dále rozvíjet. Kořistnický pud se nejlépe pozná na pohybujícím se předmětu. Budoucí služební pes nesmí být přecitlivělý na

⁵⁶ JANČAŘÍKOVÁ, K. *Záchranářská kynologie: teorie, data, zkušenosti*. Praha: Plot, 2019., str. 22

⁵⁷ *Hasičský záchranný sbor: ČASOPIS 112*. Časopis 112 [online]. 2011, 2011, 2011(6) [cit. 2022-03-18]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/casopis-112-casopis-112-rocnik-x-cislo6-2011.aspx?q=Y2hudW09OA%3d%3d>

fyzicky náročnou práci a bolest. Citlivost na bolest se dá také poznat u štěňat. Odzkoušet se dá velice rychlým a poměrně přesným testem. Budoucí majitel psa přidrží na klíně a ukazovákem a palcem psovi zmačkne tenkou kůžičku na tlapce. Člověk pozná, od kdy je to pro štěně nepříjemné. Při přecitlivělosti psa dochází při výcviku k útlumu psa, následně si toto jednání pes přenáší i do reálného nasazení. Bez správné výchovy a výcviku se ovšem řádného výsledku nedosáhne.⁵⁸

Proto je důležité umět číst takzvanou řeč psů. Kynolog, který je oddaný svému psovi a opačně, nemá problém s komunikací. Pes komunikuje obličejem, tělem, ušima i ocasem. Největší komunikace jak s psododem, tak se zvířaty probíhá právě obličejem. Nejčastěji vyjadřují nesouhlas, cení zuby a vrčí. Většina psododů využívá psí řeč, a to štěkot, k označení nálezu. Nejznámější komunikace pomocí ocasu je ve vyjadřování radosti a obav. Při vyjadřování radosti pes ocasem vrtí a při strachu a obavách pes stáhne ocas k břichu. Psí řeč je u většiny psů stejná, a proto pomáhá s celým procesem výběru, výchovy i výcviku psa.⁵⁹

Existují psi vhodní i nevhodní pro práci. Co se zevnějšku psa týče, může za určitých situací být na obtíž plemeno s dlouhými chlupy. Mohlo by dojít k zaseknutí, ze kterého se pes nemusí sám dostat.⁶⁰

⁵⁸MAKEŠ, V. *Vyhledávání osob kynologickými pátracími týmy*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2009. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství)., str.36,37

⁵⁹ABRANTES, R. *Dog language: An Encyclopedia of Canine Behaviour*. USA: FIRST STONE, 2010., str. 294

⁶⁰JANČAŘÍKOVÁ, K. *Záchranářská kynologie: teorie, data, zkušenosti*. Praha: Plot, 2019., str. 25

7.3 Výchova psa

Výchova psa je jako výchova dítěte, je nejdůležitější částí jeho života. Perfektní péče zaručuje správný růst. Majitel psa musí dodržovat správné stravování a správně zvolit kotec. Ubikace musí podporovat přirozené pudy psa, ale zároveň v ní musí pes být schopen rozvíjet nově naučené návyky.⁶¹

Při stravování psa je nutné myslet na to, že jeho předchůdce je vlk. Pes je tedy všežravec s převyšujícím masovým procentem ve stravě. Proto je v dnešní době doporučováno BARFování, kde se střídá syrová strava s vařenou a upravenou. Je důležité při stravování myslet na vyvážený poměr živin a vitamínů, a to obzvláště u štěňat.⁶²

Osmý týden je pro štěně obvykle zlomový. Do osmého týdne věku se o něj stará fena, pak putuje k novému pánovi. Začátek nového života je poklidný. Nejprve si štěně zvyká na nové prostředí, na nový domov a na nové členy rodiny. Pokud chce chovatel dosáhnout co největší oddanosti psa, doporučuje se, aby chovatel jel pro psa sám a cestou k domovu mu byl co nejbližší. Štěně si tak vytváří důvěru. Základní výchova spočívá v neustálém seznamování. Seznamují se pán a pes, ale také pes a prostředí. Cílem výchovy je potlačení panického reflexu. Pokud je výchova volena jako hra, může tak být dosaženo rychlejšího úspěchu. Nakonec dojde k průniku výchovy do výcviku.⁶³

⁶¹KOLLER, J. *Kynologická příručka*. Praha: Naše vojsko, 2019., str. 193, 195

⁶²BUCKSCH, Martin. *Jak správně krmit psa: praktické rady a tipy na základě nejnovějších poznatků*. Přeložil Z. ŠTĚPÁNOVÁ. Praha: Grada Publishing, 2018., str. 12

⁶³KOLLER, J. *Kynologická příručka*. Praha: Naše vojsko, 2019., str. 193, 195

8 VÝCVIK PSA

Výcvik psa přichází po socializaci a výchově psa. Přechází plynule, tak aby pes neztratil motivaci.

8.1 Obecné zásady výcviku

Každý pes bude správně pracovat, pokud bude mít dobré základy. Proto každý majitel psa by se jich měl držet. Každý cvik rozfázovat do několika méně náročných cviků a postupně je spojovat v celek. Pokud cvik obsahuje několik cviků najednou, je potřeba postupovat od jednoduchého ke složitějšímu a od známého k neznámému. Vždy se musí psovod vracet ke každému povelu, který pes umí, aby jej nezapomněl. Důležité je udržovat psa po celou dobu výcviku a následné práci aktivního a na konci jakéhokoliv bloku psa odměnit. Psovod ve výcviku musí být velice trpělivý a odhodlaný. Nejlepší přístup k tréninku je, že lepší trénovat pár minut denně a účinně, než jednou za čas.⁶⁴

⁶⁴MAKEŠ, V. *Vyhledávání osob kynologickými pátracími týmy*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2009. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství), str. 39-40

8.2 Odměňování

Odměňování je pro psa, především pro štěně důležité. Je zapotřebí dodržovat stanovený režim. Odměňování je nejdůležitějším podnětem pro upevnění výcviku a naučených cviků. Krom upevňování cviků také psovod vyvolává v psovi pocit, že je s jeho práci spokojen. Je přirozené, že pes si snadněji zapamatuje příjemné věci jako je odměňování, proto je důležité, aby psovod našel ten nejlepší kompromis, který bude vyhovovat psovodovi a hlavně psovi. Pokud pes jeví větší zájem o pamlsky, musí jimi psovod odměňovat. Odměňování má pár základních norem. První, kterou pes vnímá je slovo, pohazení a poplácání. V dnešní době hojně využívaný druh odměňování je předmět, například hračka. Zde se dráždí kořistnický pud. Dráždění dále probíhá na chuťové buňky. Tento typ odměňování je velice výhodný, jdou zde nastavit různě stupně odměňování. Musí se ovšem dávat pozor, aby se pes nepřejídal. Na závěr výcviku nebo práce se využívá odměna volného pohybu, hraní a mazlení.⁶⁵

8.3 Základní výcvik

Základní výcvik spočívá v dráždění podmíněných a nepodmíněných reflexů nervové soustavy psa. Dráždění probíhá tak, že se dráždí oba reflexy naráz. Pauza mezi stimulem a reakcí by neměla být delší než 0,2 vteřin. Pes si tak vytvoří asociaci na daný povel. Pokud psovod chce dosáhnout spolehlivé asociace, musí jej učit za různých situacích. Po úspěšném naučení jednoho reflexu, může být přistoupeno k dalšímu. Nakonec vznikne jeden velký reflex, který pes vykonává automaticky.⁶⁶

Pokud chce psovod správně podmíněné reflexy u psa upevnit, musí se naučit pracovat se třemi základními podněty. Nepodmíněný podnět je pro psa přirozený, jde o sehnání potravy a rozmnožovací pud. Neutrální podnět není pro život psanijak významný. Podnět podmíněný je ten, který tvoří právě psovod. Pes je naučen na speciální pohyb, pach, povel. Pro úspěšné vytvoření podmíněného reflexu je nutné dokázat psa dostatečně motivovat k práci a využít lidskou sílu. Síla musí být použita s mírou, u psa nesmí vyvolat bázlivou reakci. Bolestivý podnět pes bere negativně a utíká, za útěk je trestán, a tak ztrácí motivaci. První podnět je vždy podmíněný, druhý nepodmíněný. Časový rozptyl těchto

⁶⁵KRAJNÍK, CSC., Prof. Ing. V., RNDR. V. ĎURIŠIN, Prof. MVDR. M. KOZÁK, PHD, RSDr. František BOHRN a kolektiv. *Policajná kynológia: Učebnice Policajnej kynológie pre študentov Akadémie Policajného zboru v Bratislave*. Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislave, 2009., str. 169

⁶⁶KOLLER, J. *Kynologická příručka*. Praha: Naše vojsko, 2019, str. 197

dvou nesmí přesáhnout 0,2 vteřin. Každý malý a správně provedený krok, musí být vždy náležitě odměněn. Dokud není cvik proveden správně, je ho nutno opakovat až do úplného zvládnutí. Ani po úspěšném provedení cviku, však práce nekončí. Reflex musí být plně zautomatizovaný. Čím složitější je úkon, tím potřebuje více opakování. Platí, že čím rychleji je dána odměna, tím rychleji je pes schopen se učit. Typ odměny zaleží na psovodovi. Pes rozezná sílu pochvaly. Pes musí udržet po celou dobu výcviku motivaci a chuť pracovat. Cvičitel musí být schopen poznat na svém psovi, kdy začíná ztrácet chuť do práce a přesně v této situaci ukončit výcvik. Následovat může hra, mazlení či odpočinek. Správným časováním výcviku, dokáže pes se svým psovodem pracovat spolehlivě i při reálném nasazení.⁶⁷

⁶⁷MAKEŠ, V. *Vyhledávání osob kynologickými pátracími týmy*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2009. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství)., str. 38, 39

8.4 Základní dovednosti psa

Pes se snaží komunikovat s lidmi více než ostatní zvířata, je přirozeně ochotný s nimi komunikovat, a hlavně spolupracovat se svým psovodem. Se správným porozuměním mezi psem a člověkem vzniká velká motivace k práci. Práce záchranářského psa probíhá v různých terénech podle jeho specializace. Pes se správným tréninkem je schopen dlouho pracovat v terénu, který není zcela přívětivý. Každý pes hledá, protože hledání je vrozené, stejně jako chtíč potravy a vody. Záchranářského psa je nutno naučit hledat specifický pach. Vytrénovaný pes označí nález. Stane se, že označený nález je falešný. K falešnému značení obvykle dochází z důvodu, že pes označí místo, kde se například pachatel ukrýval. Pes také značí místo, které si myslí, že zná. Značení se dlouhodobě trénuje. Psovod si musí zvolit, jaký styl značení bude svého psa učit. Stejný styl se používá následně u všech psů, které psovod cvičí. Psa lze naučit značení například štěkáním, přinesením nálezkou či vratky. Ne vždy je vhodné, aby pes štěkal po nalezení osoby. Deorientovaní lidé mohou psa z důvodu strachu třeba uhodit. Nelze psy naučit každou situaci, a proto psi začínají značit přirozenou reakcí. Tento projev je zcela nepřipravený, a proto je důležité, aby psovod reagoval na jakýkoliv projev psa. Nejdůležitějším prvkem dovedností psa je jeho stoprocentní ovladatelnost. Cvičitelé vyžadují větší ovladatelnost při výcviku než při reálném nasazení.⁶⁸

Důležité je přivolat psa za každé situace, je nutný i výcvik odložení psa. Na povel pes zaujme pozici a do dalšího povelu nic nedělá. Nesmí se ovšem zapomínat na bezpečí zvířete. Psovodi nejčastěji učí pozici vleže. Pes v takové pozici vydrží dlouhou dobu, a tím umožní práci psovoda bez starostí o psa.⁶⁹

⁶⁸JANČAŘÍKOVÁ, K. *Záchranářská kynologie: teorie, data, zkušenosti*. Praha: Plot, 2019., str. 81-93

⁶⁹MAKEŠ, V. *Vyhledávání osob kynologickými pátracími týmy*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2009. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství), str. 41

8.5 Základní dovednosti kynologa

Nejdůležitější dovedností kynologa je znalost svého psa a také psychická odolnost. Kynolog a jeho pes nacházejí krom živých lidí, či lidí v bezvědomí, také mrtvé lidi, a nejen to. Nacházejí lidi s amputovanými končetinami, mrtvé děti či osoby bez obličeje, osoby ve značném stádiu rozkladu. Proto kynolog, který se chce stát specialistou na vyhledávání živých osob či lidský kadaver, musí počítat s nepříjemnými situacemi. Kynolog, který nesnese pohled na krev, může způsobit další komplikace při práci záchranářů. Kynologové také mohou využívat psychologické péče, kde si mohou ulevit od šoku z toho, co viděli a zažili. Ruku v ruce s psychickou připraveností musí jít také dobrá fyzická kondice. Kynologové často pracují v nepříznivých podmínkách. Týká se to počasí a také prostoru. Pracují v dešti, mlze, mrazu, v nepřístupném terénu, stržích, sutinách. Pokud vyhledávají v sutinách či v lese musí být obratní. Pes se snadněji protáhne menším prostorem než člověk. Vyhledávání osob trvá několik hodin. Proto fyzická zdatnost je velice žádoucí. Vhodné je, pokud si každý kynolog svou fyzickou kondici udržuje. Kynolog také nese s sebou povinné vybavení, obvykle v batohu na zádech, které může vážit několik kilo. S sebou si vždy nese vodu pro sebe i pro psa, taktéž stravu, osvětlení a signalizační světlo na obojku psa, lékárničku. Ve vybavení se nachází také zapalovač nebo jemný malý praporek, potřebný pro možnost pozorovat proudění vzduchu a odhalit směr pachu. KPT sebou také vždy nosí GPS a komunikační zařízení. Mobilní telefony ulehčují v moderní době práci všem kynologům. Lehce se spojí s ostatními, ovšem ne všude je možné je použít, proto kynolog musí ovládat také mapu, buzolu a vysílačku.⁷⁰

Výjezd je obvykle spojován s nervovým vypětím. Zkušený kynolog má vždy připravený batoh a auto s plnou nádrží.⁷¹

Kynolog musí perfektně znát první pomoc lidem i psům. Poraněná totiž nemusí být jen osoba, psovod, ale dokonce i pes. Minimalizovat zranění z důvodu nepozornosti lze správným tréninkem.

Trénink je nutné umět správně naplánovat a rozfázovat. Kynolog si trénink ulehčuje zapisováním do tréninkového deníku. Vzniká zde časová náročnost, vhodné je zapisovat každého psa a každý výcvik zvlášť. Zapsání musí proběhnout co nejdříve po skončení tréninku, jen tak se dají napsat sebemenší detaily, které nakonec mohou být

⁷⁰JANČAŘÍKOVÁ, K. *Záchranářská kynologie: teorie, data, zkušenosti*. Praha: Plot, 2019., str. 164

⁷¹ Tamtéž, str. 169

rozhodující. Krom krve také nesmí vadit záchranářům výšky. Často jsou přepraveni na místo vrtulníkem i se psem. Dobří záchranáři se nikdy nepřestávají učit a nikdy nepřestávají učit svého psa.⁷²

⁷²JANČAŘÍKOVÁ, K. *Záchranářská kynologie: teorie, data, zkušenosti*. Praha: Plot, 2019., str. 144-147

9 VÝCVIK PSA – VYHLEDÁVÁNÍ ŽIVÍCH OSOB

Výcvik psů pro vyhledávání živých osob je velice podobný pro všechny disciplíny. Pes musí umět značit. Výcvik začíná od nejjednoduššího, a to je štěkání. Každý pes přirozeně štěká, ovšem neumějí štekat při nález, což je nutné ho naučit. Začátek výcviku štěkání je prostý. Jako u všech povelů zvolíme jedno slovo, které budeme používat pořád, nesmí se změnit. Pokud štěně provede cvik na povel správně, dostane odměnu.⁷³

Učíme jej vyštěkávat vsedě, leže i v ostatních polohách. Štěně postupně musí umět označit figuranta v jakékoliv poloze. Figuranti se musejí střídat, aby si pes zvykl na různé osoby. Volí se také lidé s různým povoláním a různého věku. Začátek hledání osob probíhá hledáním psovoda a také pamlsku v krabici. Pes takzvaně obíhá. Posupně se vzdálenosti zvětšují. Celý tento výcvik probíhá formou hry, štěně se tak neunavuje a je to velice efektivní pro celý výcvik. Pokud štěně opakovaně splní cvik správně, začne se s učením i u cizí osoby.⁷⁴

„Doposud pracoval pes volně, bez stopovacího vodítka, které by mu bylo při prvních stopařských pokusech příliš překáželo, zejména v začátcích, kdy nedržel pevně stopu a nedovedl se soustředit na její přesné sledování.“⁷⁵

Na začátku přecházení na cizí osobu už má pes stopovací postroj. Pořád se štěně nechává obíhat jednou psovoda a jednu cizí osobu. Při prvním kontaktu s takzvanou cizí osobou je vhodné zvolit figuranta, kterého pes již zná a nebude mít strach a obavu splnit povel. Prvně cizí osoba může být například rodinný příslušník. Začíná se s povely, od kterých se po prvotřídním plnění postupně upouští. Postupem tréninku se přidávají zátěže.⁷⁶

Figuranti se začínají překrývat, či umisťovat do korun stromů. Pokud pes plní správně zadané povely, přidáváme další figuranty a také zvířata. V prostoru tréninku jsou také umístěné různé pamlsky a masa, kterých si pes nesmí ani všimnout, stejně tak i nehledaných figurantů. Tak jako se přidávají figuranti, tak se musí ztěžovat prostředí, ve kterém se pracuje.⁷⁷

⁷³JANČAŘÍKOVÁ, K. *Záchranářská kynologie: teorie, data, zkušenosti*. Praha: Plot, 2019., str. 109

⁷⁴Tamtéž, str. 110-116

⁷⁵EIS, V. *Pachové práce služebních psů*. Praha: Naše vojsko, 2018., str. 67

⁷⁶RYNEŠ, M. *Pachové práce psů ve sportovní kynologii*. České Budějovice: Dona, 1997., str. 27

⁷⁷Tamtéž, str. 36, 46

Figurant prochází přes úvaly, překračuje vodní toky, projde houštím. Může měnit také směr chůze tak, aby bylo ovlivněno proudění větru. Setrvává také na místě delší dobu a následně odchází dále, a po cestě rozhazuje napachované předměty.⁷⁸

Problém může být u sutin, v Čechách je složité často trénovat z důvodu nedostatku rozbořených budov, často si musí kynolog sám vyhledávat místa pro výcvik. Důležitá je práce v různých podmínkách. Pracuje se za deště, mlhy, tmy a horka. Specializované organizace pořádají cvičení, na kterých probíhá reálné zatížení psa i psovoda.⁷⁹

⁷⁸MAKEŠ, V. *Vyhledávání osob kynologickými pátracími týmy*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2009. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství), str. 60

⁷⁹ Podle ústního sdělení R. Laušmana (kynolog u Policie ČR, Středočeského kraje, středisko Domašín) dne 5. 3. 2022

10 VÝCVIK PSA – MRTVÉ OSOBY

Pes vycvičený pro plošné vyhledávání osob, dokáže nalézt mrtvé lidské tělo, ovšem jen v první fázi rozkladu. Pach živé osoby zůstává na oblečení i pár hodin po smrti. Pes ho proto dokáže nalézt. Pokud ale chceme vyhledávat lidský kadaver, celé lidské tělo či části lidského kadaveru, musí být pes speciálně vycvičen. V České republice mají jen některé kraje psiho specialistu na lidský kadaver.⁸⁰

Pokud u štěnat proběhne správná socializace, výchova a základní výcvik, přichází na řadu výcvik se specializací na kadaver. Od osmého měsíce věku štěně přichází vtiskávací fáze lidského pachu. Při výcviku musí být postupně napodobovány podmínky, jako jsou v reálném nasazení.⁸¹

Výcvik probíhá na tabletu a na lidské ostatky.

Tableta je speciálně upravená a obsahuje umělý pach kadaveru. Obsahuje dvě toxické látky, putarescin a kadaverin. Každá z těchto složek jde zakoupit také samostatně. Prodávají se tři druhy speciálně upravených tablet. První tableta se používá na začátku výcviku. Tableta obsahuje toxické látky, které jsou věrohodné pachu zemřelého do jednoho dne po smrti nebo tělo, které je v prostředí kolem 0°C. Druhá tableta obsahuje chemickou sloučeninu podobnou již vyšším stádiím rozkladu. Třetí je používána na vodních hladinách. Při práci s tabletami je vždy nutné mít rukavice. Pes ji nesmí nikdy pozřít, tablety jsou vysoce toxické.⁸²

Výcvik na lidské ostatky mohou vykonávat jen příslušníci Policie České republiky. Policie České republiky má udělenou výjimku ze zákona. Výjimka je uvedena v zákoně o Policii ČR ve znění § 38 odst. 1. Paragraf číslo 38 se týká držení a používání nebezpečných látek a věcí, které je možné používat při výkonu činnosti Policie a policejních škol. Používat, držet či vyrobit mohou nebezpečné látky a lidské ostatky.⁸³

Vždy se musí podepsat smlouva s fakultní nemocnicí, která poskytuje vzorky lidských tkání. Pokud si kynolog vypůjčí 5 kg lidských ostatků, musí jich také tolik i

⁸⁰MAKEŠ, V. *Vyhledávání osob kynologickými pátracími týmy*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2009. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství), str. 56

⁸¹ Tamtéž, str. 40

⁸²Corpse Scents. *Merck* [online]. Německo: Merck, 2022 [cit. 2022-01-19]. Dostupné z: <https://www.sigmaaldrich.com/analytical-chromatography/analytical-products.html?TablePage=9620039>

⁸³ŠTEINBACH, Miroslav. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2019. Komentáře (Wolters Kluwer ČR), str. 71,72

vrátit. Lidské ostatky si nemůže vypůjčit každý, kdo je zaměstnancem policie. Jsou speciálně určení lidé, kteří mohou vyzvedávat lidské ostatky, stejně tak jsou určené i fakultní nemocnice, které je mohou vydávat. Lidská tkáň je speciálně skladována ve výcvikovém středisku. Každý výcvik musí být postupně ztěžován. Kynologové musejí přemýšlet jako vrazi. Vrazi jsou vynalézaví a snaží se tělo zamaskovat tak, aby jej nikdo nenašel. To samé musí psovod ve výcviku napodobit. A tak se kreativě meze nekladou. Při výcviku se lidské ostatky umisťují pod zem, do igelitů, zalívají betonem, umisťují se do vzduchu a vodotěsných nádob či do železa a také se používají chemikálie. S chemikáliemi se vždy pracuje opatrně, nesmí dojít k jakékoliv kontaminaci či požití psem. Kombinují se možnosti umisťování a skrývání. Výcvik probíhá také v sutinách. Pracuje se na speciálně vymezeném prostoru, obvykle je prostor ve vlastnictví policie či státní správy a ministerstva vnitra. Nikdo by se tak k nim neměl z civilistů dostat či je nalézt. Pokud nastane situace úplného rozložení vzorku, musí se sepsat protokol o rozpadu. Výcvik na lidský kadaver se také zaměřuje na lidskou krev. Psi jsou po ukončení výcviku schopni označit místo trestného činu i po smytí krve. Označí také místo, kudy se oběť mohla pohybovat, díky krevním stopám. Vyhledávání lidské krve se trénuje poměrně snadněji. Vzorky poskytnou dobrovolníci, není potřeba velké množství krve, stačí vždy pár kapek. Pro výcvik mohou být využívány pachové konzervy. Každý kynolog si připravuje pachovou konzervu sám.⁸⁴

V začátku výcviku je vhodné pracovat postupně. Od nejjednodušší po nejtěžší disciplínu, kterou je práce s vodní hladinou. Tabletou lze umístit do maximální hloubky 3 m a pouze na 45 minut. Lidské ostatky se hodně přemísťují. Vhodné je začít pevninou, jako jsou louky, pole a lesy, psovi vtiskávat pach postupně a pracovat nějaký čas se stejným pachovým vzorkem. Pes si jej tak snadněji vtiskne. Postupně je nutné navyšovat vzdálenost od začátku hledání ke vzorku, a proto je potřeba to natrénovat. Na začátku pes více hrabe, chce se tímto ujistit, že se pod povrchem nachází opravdu to, co hledá. Tím, že si odhrabe část země pryč, zesílí pach. Pes se postupem času hrabání odnaučí sám.⁸⁵

Psovod musí také dávat pozor na to, aby pes označoval jen a pouze lidské ostatky a ne jiné. Pokud pes reaguje na mršinu zvířete, nesmí reagovat psovod a už vůbec nesmí odměňovat. Pes se nechá volně projít okolo ostatků zvířat, pokud nereaguje, je to zcela

⁸⁴Podle ústního sdělení R. Laušmana (kynolog u Policie ČR, Středočeského kraje, středisko Domašín) dne 5. 3. 2022

⁸⁵VYUŽITÍ CHEMICKÝCH VZORKŮ PACHU MRTVÉHO ČLOVĚKA K VÝCVIKU ZÁCHRANNÝCH PSŮ [online]. ČR: SZBK, 2019 [cit. 2022-01-19]. Dostupné z: <http://www.zachranari-praha.eu/wp-content/uploads/2020/01/Vyu%C5%BEit%C3%AD-chemick%C3%BDch-vzork%C5%AF-pachu-mrtv%C3%A9ho-C4%8Dlov%C4%9Bka.pdf?fbclid=IwAR1c5ZFIZe6xD2Z30NDE6kM9xvLXTUH15Ybu30ZMJ7q65h2lqNINv555A30>

v pořádku a nepřichází ani reakce psovoda. Pokud se pes zastaví prokazatelně u mršiny, psovod použije povel pro pokračování v práci, či zanechání chování psa. Pes musí vědět, že tento pach jej nezajímá a taktéž nezajímá ani jeho psovoda. Proto je vhodné umístit do výcvikového prostoru i jiné ostatky než lidské.⁸⁶

Psi, kteří jsou specialisté na vyhledávání lidského kadaveru, postupují při nasazení výrazně pomaleji než specialisté na živé osoby. Při výcviku pes nenarazí na opravdové mrtvé tělo, proto musí kynolog očekávat jakoukoliv reakci při reálném setkání, obzvláště při tom prvním. Může dojít i k útoku na mrtvé lidské tělo. Pokud je možnost, je dobré nasadit psa do akce, kde nebude vyhledávat, ale bude se jen učit a přihlížet práci zkušenějších. Pes tak uvidí mrtvé tělo a psovod bude znát jeho reakci. Bude se tak moc připravit na reálné nasazení svého psa.⁸⁷

⁸⁶REBMANN, A.A. DAVID. *Cadaver dog handbook: : forensic trainig and tactics for the recovery of human remains*. Florida: CRC Press, 2000., str. 60

⁸⁷MAKEŠ, V. *Vyhledávání osob kynologickými pátracími týmy*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2009. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství)., str. 56, 57

11 ROZDÍLY VE VÝCVIKU

Rozdíl ve výcviku specialistů na živé a mrtvé osoby je ten, že pes, který je specialista na lidský kadaver, nedostává odměnu od figuranta, ale od svého pána.⁸⁸

Výcvik mohou provádět jak dobrovolníci, tak profesionálové. Pes, který je cvičený na vyhledávání mrtvé osoby, pracuje obvykle jen se svým psovodem. Nepotřebují velké množství figurantů. Výcvik na lidský kadaver je pro dobrovolníky finančně náročnější, cena tablet se pohybuje průměrně okolo 3 000 korun.⁸⁹

Tableta nikdy nenahradí pach mrtvolky tak, jak by měla a výcvik se tak stává nedokonalým. Profesionální složka, která má jako jediná výjimku ze zákona na výcvik lidského kadaveru a na lidské ostatky je Policie České republiky.⁹⁰

Výcvik specialistů na vyhledávání živých osob není finančně tak náročný, figuranti jsou většinou kamarádi, kolegové a rodina psovoda. Specialisté na pach živých lidí mohou být i dobrovolníci, kteří jsou velice prospěšní i pro profesionální složky.

11.1 Proč je nevhodné cvičit psa na obě disciplíny zároveň

Vše nezáleží jen na psovi, ale také na psovodovi. Pokud je pes cvičen na obojí, nemusí psovod správně přecházet reakce psa. Když by psovod chtěl vlastnit psa pro vyhledávání živých osob i vyhledávání lidského kadaveru, musí výcvik nejdříve proběhnout na jeden typ a následně na druhý. Pes ovšem vyhledává nejdříve jeden pach a následně druhý, nikdy nehledá oba najednou, musí tak velmi obtížně přepínat. Psovod nemusí být schopen přesně odhadnout, který pach pes právě vyhledává. Pes by tak mohl být více všestranný, ale také by více chyboval. V zahraničí je tento typ kombinování zcela běžný, v České republice se však tento typ výcviku ani nedoporučuje.⁹¹

⁸⁸ MAKEŠ, V. *Vyhledávání osob kynologickými pátracími týmy*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2009. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). str. 57

⁸⁹ VYUŽITÍ CHEMICKÝCH VZORKŮ PACHU MRTVÉHO ČLOVĚKA K VÝCVIKU ZÁCHRANNÝCH PSŮ [online]. ČR: SZBK, 2019 [cit. 2022-01-19]. Dostupné z: <http://www.zachranari-praha.eu/wpcontent/uploads/2020/01/Vyu%C5%BEit%C3%AD-chemick%C3%BDch-vzork%C5%AF-pachumrtv%C3%A9ho-%C4%8Dlov%C4%9Bka.pdf?fbclid=IwAR1c5ZFIZe6xD2Z30NDE6kM9xvLXTUHI5Ybu30ZMJ7q65h2lqNINv555A30>

⁹⁰ MAKEŠ, V. *Vyhledávání osob kynologickými pátracími týmy*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2009. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). str. 57

⁹¹ I Podle ústního sdělení R. Laušmana (kynolog u Policie ČR, Středočeského kraje, středisko Domašín) dne 5. 3. 2022

12 NASAZENÍ

Pokud KPT projde správně provedenou socializací, výchovou, výcvikem, splní zkoušky, může být nasazen do reálné akce. Každý kynolog se postupem času naučí mít věci v pohotovosti a do několika málo minut se dostavit na místo zásahu. Na místo zásahu kynolog obvykle nedorazí jako první, a tak se kynolog nejprve musí seznámit s nastalou situací. Záleží zde na počtu nasazených kynologických týmů, pokud jich je na místě více, velí ten nejzkušenější, v případě zasahuje-li jen jeden kynologický tým, velí si sám sobě, avšak musí uposlechnout rozkaz kompetentnější osoby na místě, jakou jsou zasahující hasiči, policisté z jiné složky či záchranáři. Nikdo nesmí nařídít kynologovi použití psa, pokud se to nezdá být bezpečné. Psovod zodpovídá a rozhoduje o nasazení vlastního psa sám. Jedná se o délku nasazení, jeho výbavu či občerstvování a odpočinek. Vhodné je používání GPS, pes má připnutý GPS lokátor na obojku, psovod tak může přesně určit pokrytí, může snadno označit nález či se spáruje s jiným zařízením. Pokud pes nalezne osobu, psovod ji označí a následně přivolá další záchranné složky, které to přeberou. Často se čeká na příjezd kriminální policie. Psovod následně sepíše hlášení o celém průběhu akce a celou ji vyhodnotí. Příkládají se často i GPS záznamy. Nalezení pohřešované osoby, ať už živé nebo mrtvé, je nejdůležitější hlavně pro rodinu hledaného.⁹²

⁹² JANČAŘÍKOVÁ, K. *Záchranářská kynologie: teorie, data, zkušenosti*. Praha: Plot, 2019., str. 169-173

13 EMPIRICKÁ ČÁST

Praktická část je především zaměřena na průzkumné šetření. Všeobecná neznalost vyhledávání osob je především v okruhu odborníků známá. Vyšší informovanost v dané problematice není na škodu ba naopak. Pokud například laická veřejnost bude mít alespoň základní znalost pachových prací, bude tak moc vědět, kdy je vhodný příjezd kynologa a jeho psa. Dojde tak k zamezení zbytečné kontaminace místa činu. Stejně tak pokud se ztratí dítě, budou rodiče vědět, jak pes postupuje a jakou má úspěšnost.

V dotazníkovém šetření zjistíme, jaká je informovanost v dané problematice. Celá empirická část je doplněna o polostrukturované rozhovory, s odborníky z oboru a jednoho civilistu pro doplnění zjištění znalosti osob, kteří nepracují se psi.

13.1 Formulace problému

Neznalost postupů, především u lidí zaměstnaných ve služebním poměru, přináší následující problémy. Především při spáchání trestného činu a jeho následnému vyšetřování. Pokud příslušník neznalý problematiky pošlape společně se svými kolegy místo činu, čímž kontaminují místo svým pachem, bezdůvodně a opakovaně, je poté pro kynologický tým složité vypátrat ten správný pach a následně jej přiřadit k pachateli. Lidé, kteří nejsou ve služebním poměru zase neví, co všechno psi dokážou a že jim mohou být nápomocni. S tím je ale také spojena neznalost potenciálních pachatelů. Pach za sebou zanecháváme vždy, a vyšší znalost veřejnosti by také mohla odradit pachatele, kteří se obávají dopadení. Důležitou součástí informovanosti veřejnosti je také zvýšení zájmu o profesi kynologa. Proto jeden z cílů je zjištění, zda se chtějí lidé informovat více či nikoliv, a jakým způsobem.

13.2 Metoda šetření

Pro získání dat bylo zvoleno kvantitativní průzkumné šetření za pomoci nestandardizovaného dotazníku, který je zaměřen na širokou veřejnost. Dotazník je složen celkem z 24 otázek, které vycházejí z již zmíněných cílů stanovených v bakalářské práci. Respondenti vybírali z jedné či více odpovědí, popřípadě mohli, v některých případech, dopsat vlastní odpověď.

Na první dvě otázky respondenti odpovídají, jaké je jejich pohlaví a do jaké věkové skupiny spadají. Třetí otázka směřuje na nejvyšší dosažené vzdělání. Tyto otázky pomohou k lepší představě skupin o informovanosti. Čtvrtá otázka směřuje na povolání. Tato otázka je koncipována obecně na pracovní obory, popřípadě respondenti mohou dopsat své zaměření. Otázka číslo 5 zjišťuje, jaký je zájem o kynologii, opět lidé mohou připsat také jiné zaměření kynologie. Otázky číslo 6 a 7 zjistí, zda si lidé myslí, že je důležitá práce specialisty na vyhledávání živých nebo mrtvých osob. Následující dvě otázky zjišťují důležitost pohlaví a plemena psů. Desátá otázka míří na práci psovoda, a to přesně na výběr psa, zjišťuje, kdo a za jakých podmínek si psa vybírá. 11 zjišťuje, zda musí psovod znát chování pachu v různých prostředích a 12 na znalosti topografie a pohyb podle kompasu či mapy. Třináctá otázka se zaměřuje na rozdílnost výcviku specialistů, čtrnáctá zjišťuje, jaká je znalost veřejnosti o fázích výcviku a pachových prací. Otázka číslo 15 zjišťuje znalost, zda je pes schopen nalézt osobu v jakémkoli prostředí. Šestnáctá otázka směřuje na výcvik psů specialistů, zda je cvičen jeden pes na obě disciplíny, či na každou zvlášť. Následující otázky 17 a 18 se dotazují na vyhledávání zmíněné problematiky dobrovolníky. Otázka 19 zodpoví, zda je pes schopen nalézt i pachový předmět. Odměnami pro psa se zabývají otázky 20 a 21, jejichž pomocí je zde zjišťováno, od koho přichází odměna. Otázky 22, 23 a 24 cílí na to, zda se chtějí lidé dozvídat více informací a jakým způsobem by si je chtěli dozvědět.

Celý dotazník je vložen do příloh. (viz příloha číslo 6)

13.3 Šetření

Dotazníkové šetření probíhalo prostřednictvím webu <https://www.survio.com/cs/>, v období od 22. 3. 2022 do 1. 4. 2022 a bylo nasbíráno 236 odpovědí.

Přímý odkaz na elektronický dotazník: ⁹³

13.4 Zpracování dat

Získaná data byla zpracována do přehledných grafů. Zpracování proběhlo v počítačových programech Microsoft Office Word 2016. Ke každému grafu patří také písemné vyhodnocení a vyhotovené závěry.

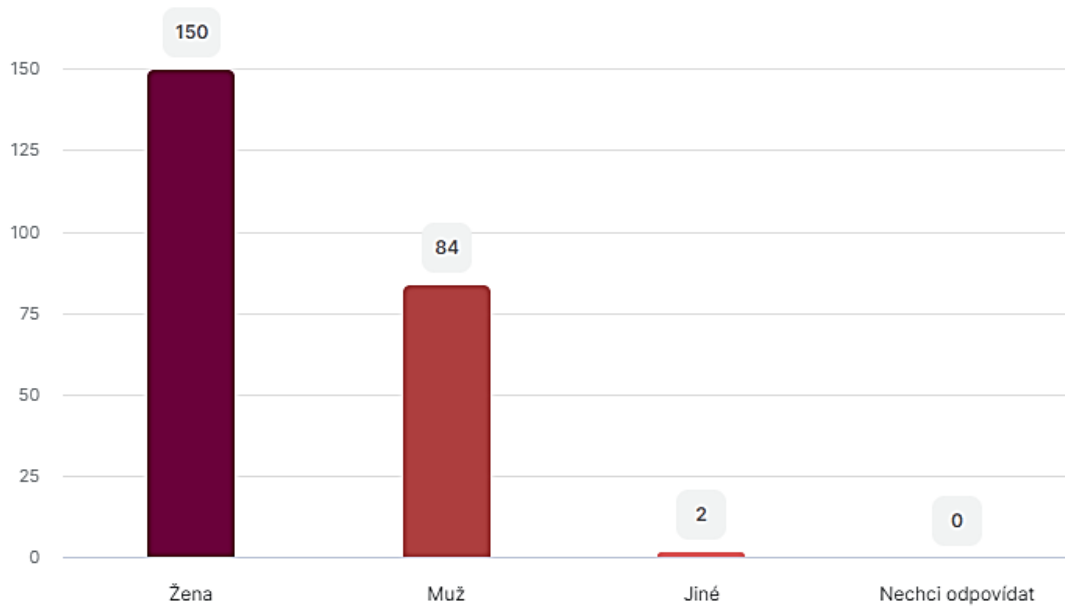
13.5 Respondenti

Vyplnění dotazníku bylo zcela dobrovolné, dotazník je anonymní, v celkovém počtu nelze dopátrat přesnou osobu, která a jak odpovídala, i přes faktor, že dotazník byl distribuován přes sociální síť společnosti Meta. Další distribuce byla realizována přes emailové adresy. Lidé měli možnost dotazník distribuovat dál. Pokud by dotazník nebyl anonymní, mohla by nastat situace, že respondenti neuvědomí pravdu. Vzorek respondentů je složen z žen i mužů, popřípadě jiného pohlaví, různých věkových skupin i různých zaměření zaměstnání.

⁹³ <https://www.survio.com/survey/d/E4N3Y9O6M7R1H1Q2V>

13.6 Vyhodnocení jednotlivých otázek

1. Jaké je Vaše pohlaví?

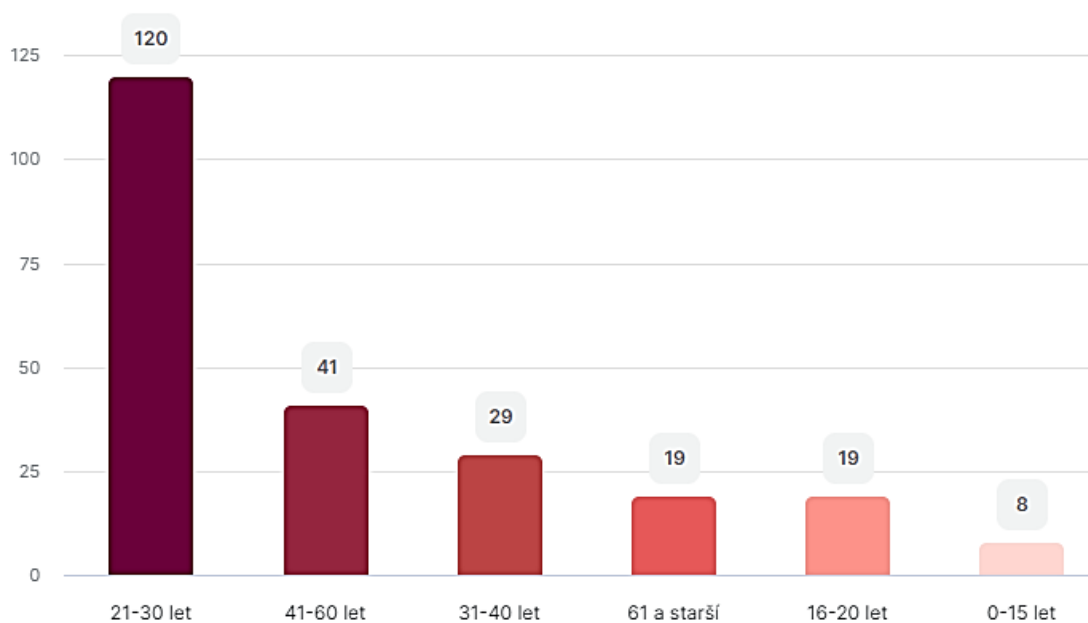

Graf číslo 1 ⁹⁴

V prvním grafu jsou výsledky zcela jasné, odpověď žena byla zaškrtnuta 150krát a muž 84krát, možnost jiné použita 2krát, nechci uvádět nezaškrtl nikdo.

⁹⁴ Autorka práce

2. Kolik je Vám let?

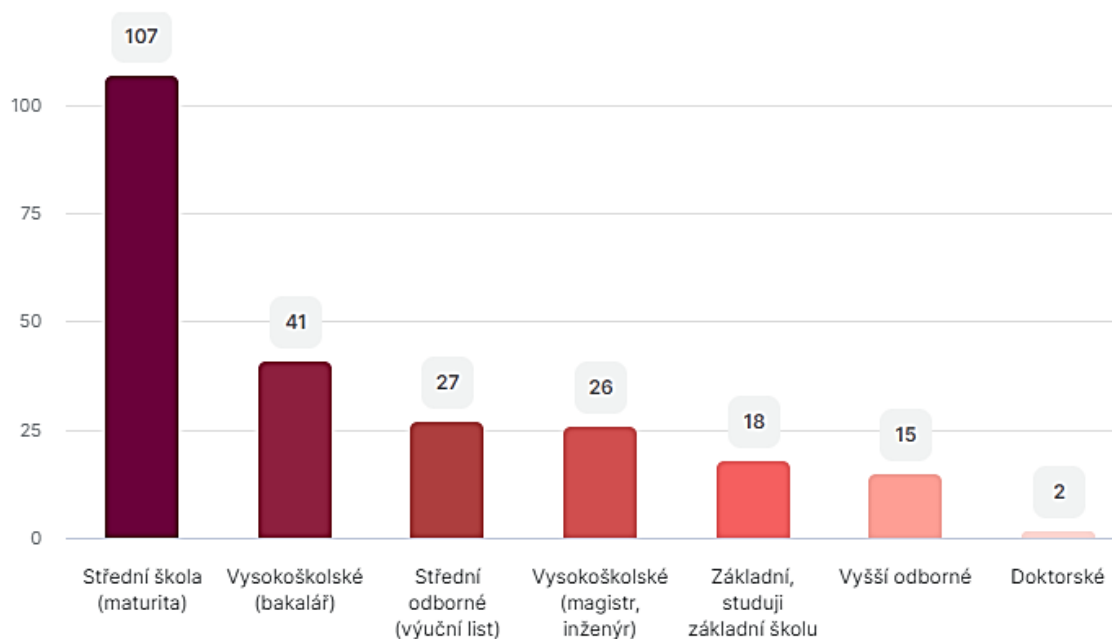

Graf číslo 2⁹⁵

Graf číslo dva je rozdělen do 6 oddílů. Nejčastější je věková skupina 20-30 let, kde tuto možnost zaškrtnlo 120 osob, druhá je skupina 41-60 let, zaškrtnlo 41 osob. Věková skupina 31-40 let byla zaškrtnuta 29krát, což je třetí nejpočetnější skupina. Čtvrtá skupina 61 a starší celkem použito 19krát. Pátá a šestá skupina a to 16-20 let, použito 19krát a 0-15 let, použito 8krát. V kategorii 21–30 let jsou ženy v poměru 81 ku 39.

⁹⁵ Autorka práce

3. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

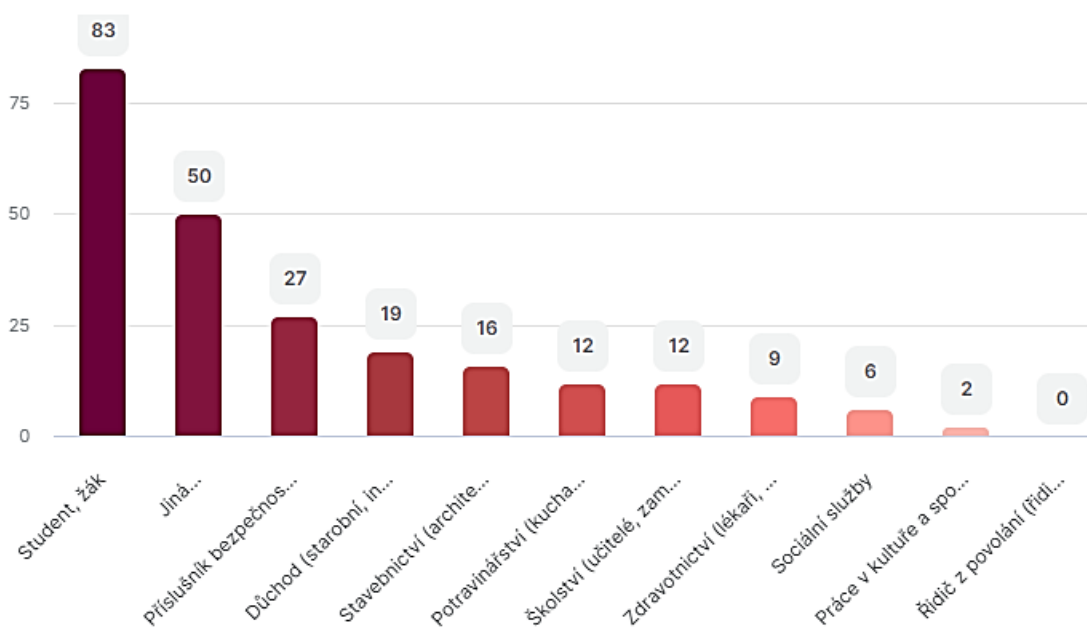

Graf číslo 3⁹⁶

Nejčastější vzdělání je v počtu 107 střední škola (maturita), vysokoškolské (bakalář) zaškrtnuto 41krát, střední odborné (výuční list) zaškrtnuto 27krát. Vysokoškolské (magistr, inženýr) zaškrtnuto o jedenkrát méně než střední odborné (výuční list). Odpověď základní, studuji základní školu zaškrtnuto 16krát. Vyšší odborné bylo použito 18krát a doktorské zaškrtnuto pouze dvakrát. Doktorské vzdělání zaškrtnuly jen ženy. Největší počet mužů je uveden u střední škola (maturita) v počtu 32, ve stejné skupině je i počet žen 74. Nejvíce osob se středním odborným vzděláním je z oboru stavebnictví.

⁹⁶ Autorka práce

4. Jaké je Vaše povolání?

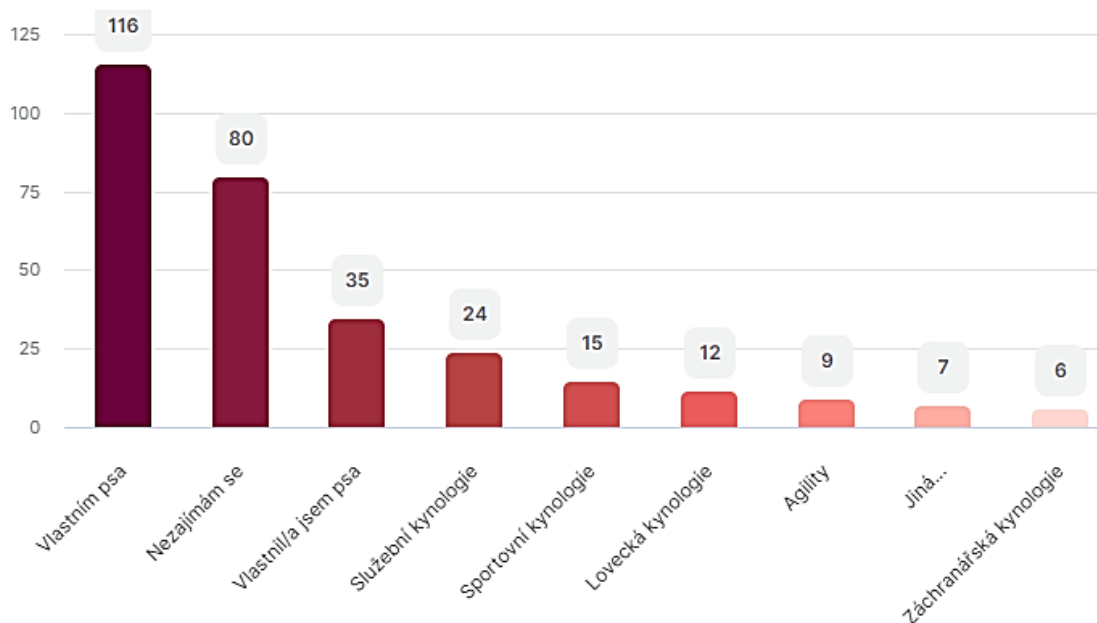

Graf číslo 4⁹⁷

U otázky na povolání zaškrtovali respondenti nejčastěji student, žák. Zaškrtnuto 80krát. Druhá nejčastější byla použita odpověď jiná, kam respondenti vypsali své zaměstnání, které nespadá do žádné předepsané skupiny. Lidé vypsali 48 odpovědí, některé se shodovaly. Připsáno bylo - nezaměstnaný, mateřská, vědecký pracovník, administrativní pracovník, technolog, administrativní v distribuci chemických surovin, advokát, zemědělec, technik, hospitály, opravář zemědělských strojů, traktorista v zemědělství, fotografka, zemědělství – živočišná výroba, obchodní zástupce, prodavačka, vodní hospodářství, úředník, IT, spolumajitel firmy, kosmetička, ekonom, operátor výroby, logistika, programátor, kovář, hajný, pojišťovací agent, chovatel koní a jejich profesionální trenér. Příslušník bezpečnostních sborů bylo použito 25krát. Důchod (starobní, invalidní) zaškrtnuto 17krát, Stavebnictví (architekt, zedník, truhlář, pokrývač...) respondenti zaškrtili 14krát, potravinářství 12krát, zdravotnictví 9krát, školství 7krát, sociální služby 5krát. Práce v kultuře zaškrtnuto 2krát a řidič z povolání 0. Nejvíce možnosti jiná využívaly ženy. Další nejpoužívanější možností ženami byla možnost student.

⁹⁷ Autorka práce

5. Zajímáte se nebo zajímal/a jste se o kynologii?

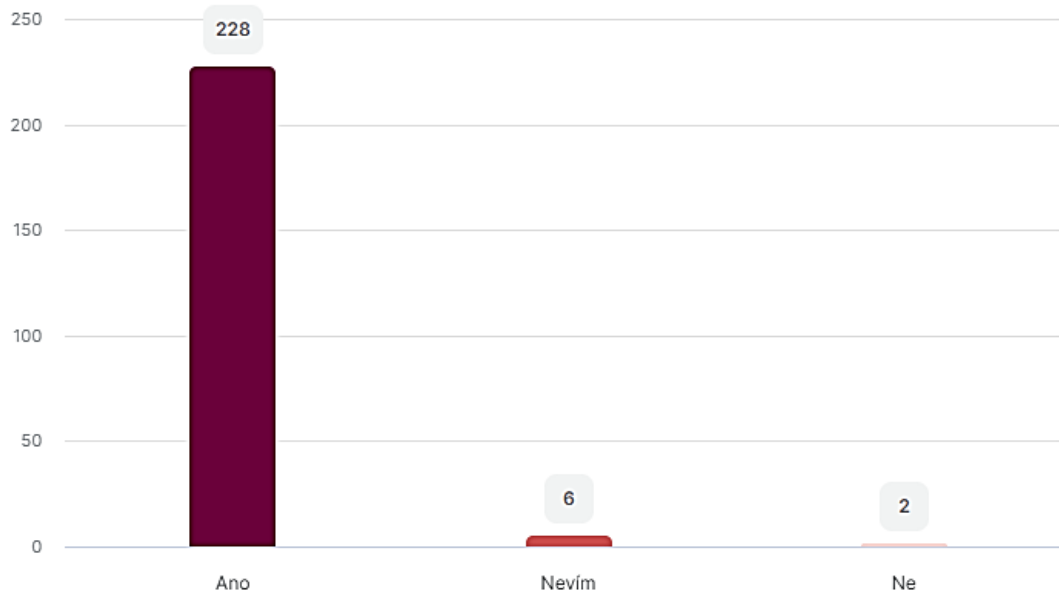

Graf číslo 5⁹⁸

Vlastním psa zaškrtno 116 respondentů, nezajímám se 80, vlastnil/a jsem psa 35 respondentů. Služební kynologie zaškrtno 24 respondentů, sportovní kynologie 15, lovecká kynologie 12, agility 9. Do odpovědi jiná, respondenti opět dopisovali. Dopsali – v rodině máme psa, domácí hlídač, dog frisbee, flyball, mantrailing, coursing, nosework, mushing, dogtrek, puller, školní předmět, záchranářská kynologie zaškrtnuta 6 respondenty. Služební kynologie zaškrtovali respondenti, kteří pracují u bezpečnostních sborů. Nezajímají se nejčastěji věkové skupiny 0–15 let.

⁹⁸ Autorka práce

6. Myslíte si, že jsou důležití psi pro vyhledávání živých osob?

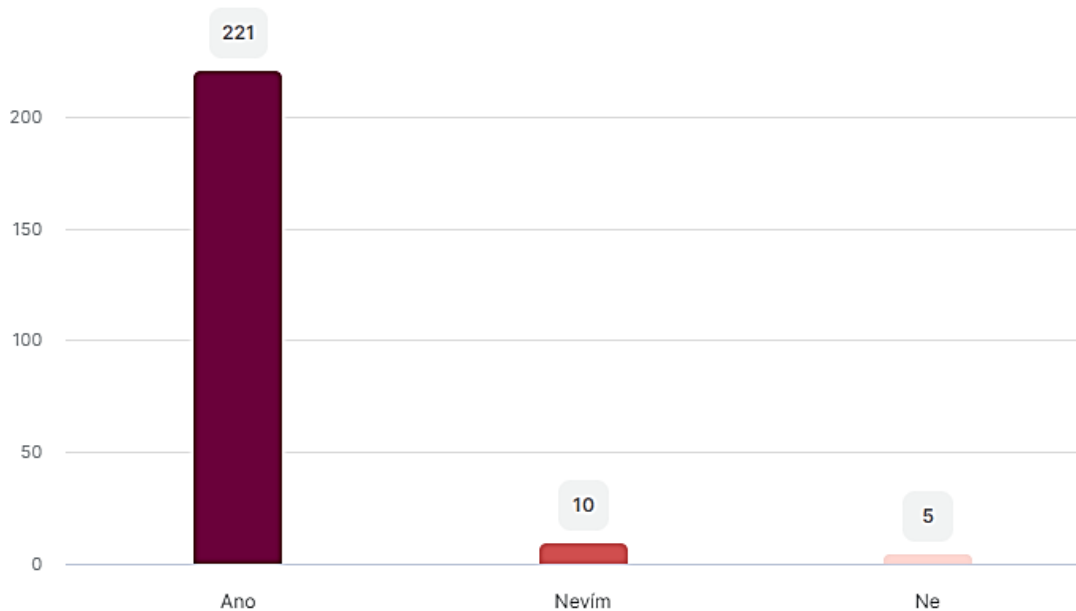

Graf číslo 6⁹⁹

Drtivá většina respondentů o počtu 214 zaškrtno odpověď ano, odpověď neví 5, odpověď ne 2. Ne zaškrtnla jedna žena a jedno pohlaví jiné. Nevím označovali 4 muži a 2 ženy. Respondent se základním a doktorským vzděláním zaškrtnl ne.

⁹⁹ Autorka práce

7. Myslíte si, že jsou důležití psi pro vyhledávání mrtvých osob (kadaver) nebo lidských ostatků?

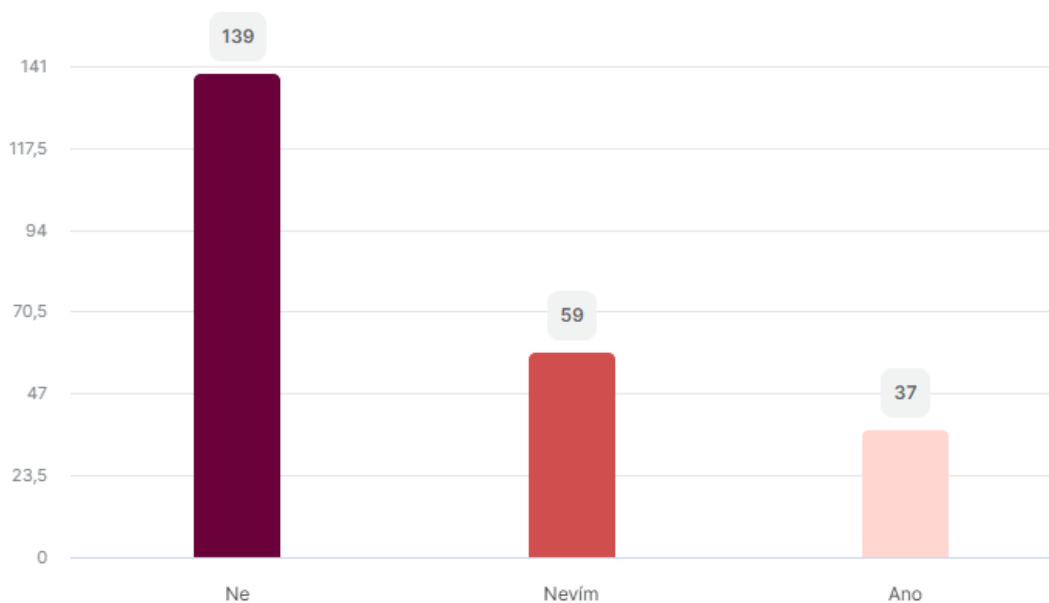

Graf číslo 7¹⁰⁰

Stejná situace je i u této zjišťované otázky 221 respondentů odpovědělo ano, nevím 10 a ne 5. V tomto případě ženy odpovídaly ne a nevím častěji než muži. Nevím z toho odpovědělo pouze dvakrát pohlaví jiné. Ne odpověděl opět respondent se základním vzděláním a jedenkrát se vzděláním bakalářským. Zbytek negativních odpovědí byl zaznamenán od stupně vzdělání maturita. Respondenti pracující ve zdravotnictví a ve školství zaškrtnuli v tomto případě ne.

¹⁰⁰ Autorka práce

8. Myslíte si, že je důležité pohlaví psa pro specialistu na vyhledávání živých a mrtvých osob?

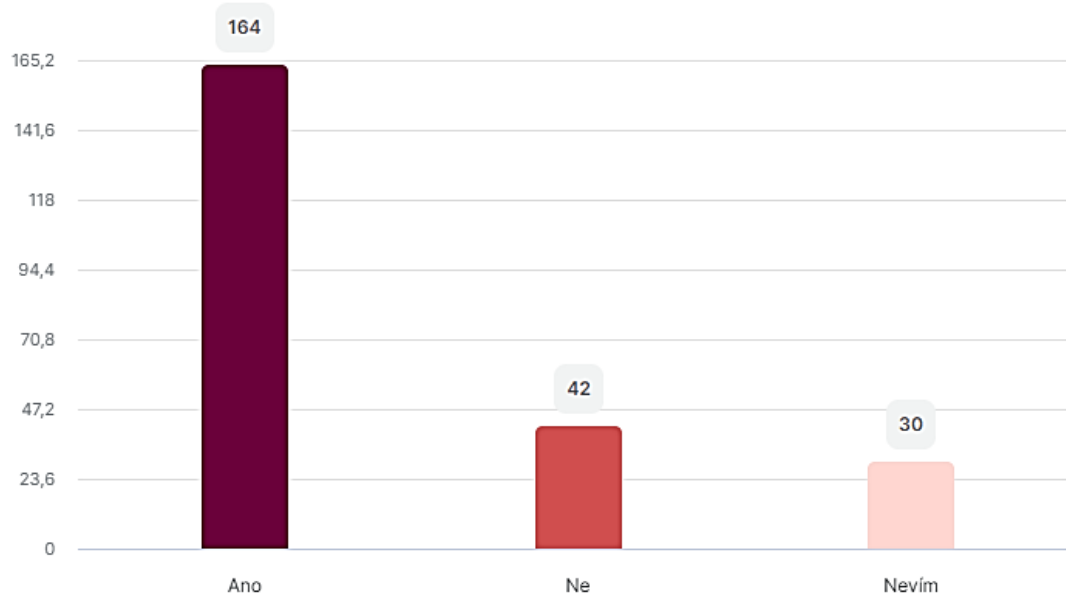
Graf číslo 8¹⁰¹

Respondenti zaškrtnuli odpověď ne – 139, nevím - 59, ano -37 respondentů.

U tohoto grafu stále více převažuje správná odpověď, je větší o téměř 25 % než ostatní odpovědi. Ne zaškrtovali primárně lidé se vzděláním střední škola (maturita) a výš. Správné odpovědi zaznamenali lidé pracující v bezpečnostním sboru, také správné odpovědi zaznamenávaly osoby, které se zajímají o kynologii a dopisovaly jiné odpovědi.

¹⁰¹ Autorka práce

9. Myslíte si, že je důležité plemeno psa pro specialistu na vyhledávání živých a mrtvých osob?

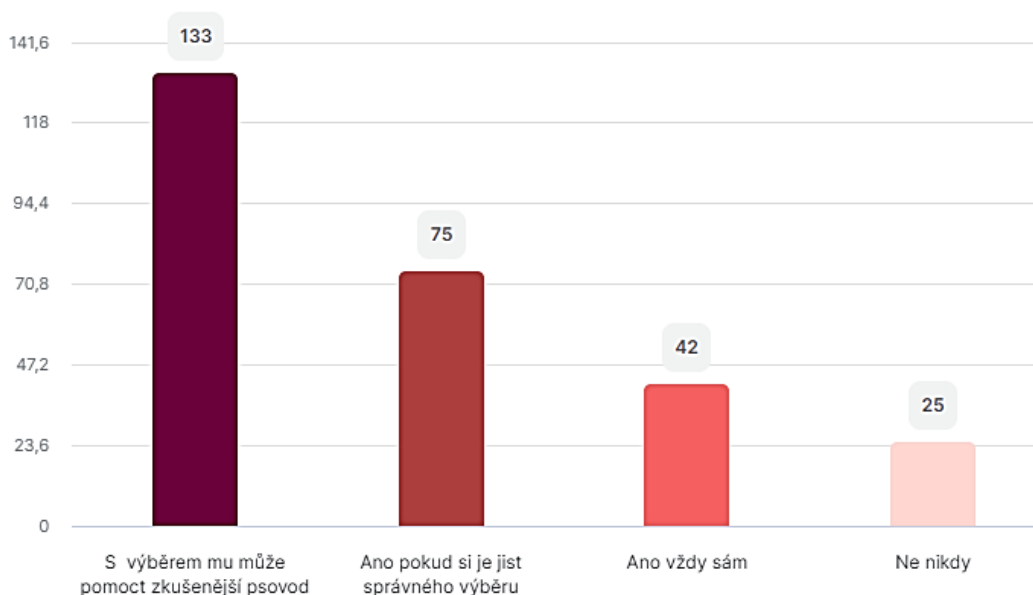
Graf číslo 9¹⁰²

V tomto grafu 164 respondentů odpovědělo ano, 42 ne a 30 respondentů zaškrtno nevím.

Správná odpověď je ano, a je velice pozitivní informace, že si široká veřejnost myslí to samé. Ne zaškrtovaly nejčastěji ženy ve věku 21–30 let. Nevím nejčastěji zaškrtnli lidé, kteří studují nebo mají jen základní vzdělání.

¹⁰² Autorka práce

10. Myslíte si, že si psovod vybírá svého psa sám?

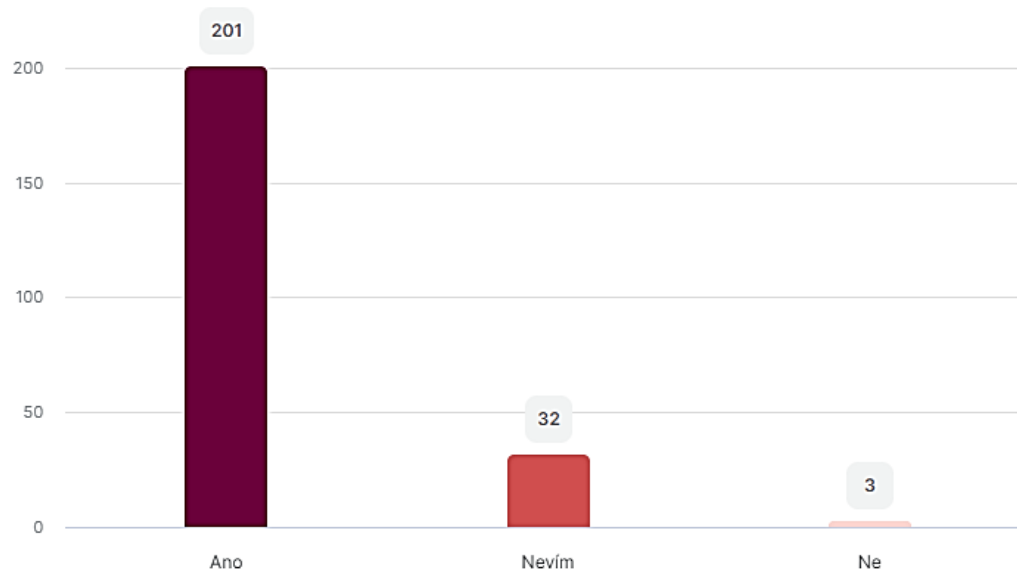

Graf číslo 10¹⁰³

U této otázky šlo zaškrtnout více odpovědí. Nejčastěji používaná odpověď byla, s výběrem mu může pomoci zkušenější psovod a to 133, druhá nejčastější ano, pokud si je jist správným výběrem, zaškrtnuto 75krát. Ano vždy sám, respondenti zaškrtnuli 42krát, ne, nikdy zaškrtnuli 25krát.

V tomto případě nejlepší odpovědi byly dvě, a to ano pokud si je jist správným výběrem a s výběrem mu může pomoci zkušenější psovod. Spojení odpovědí nejvíce zaškrtovali respondenti pracující v bezpečnostním sboru a také služební kynologové, sportovní kynologové a lovečtí kynologové.

11. Musí psovod se psem specialistou na pachové práce mít znalosti chování pachu v různých prostředích?

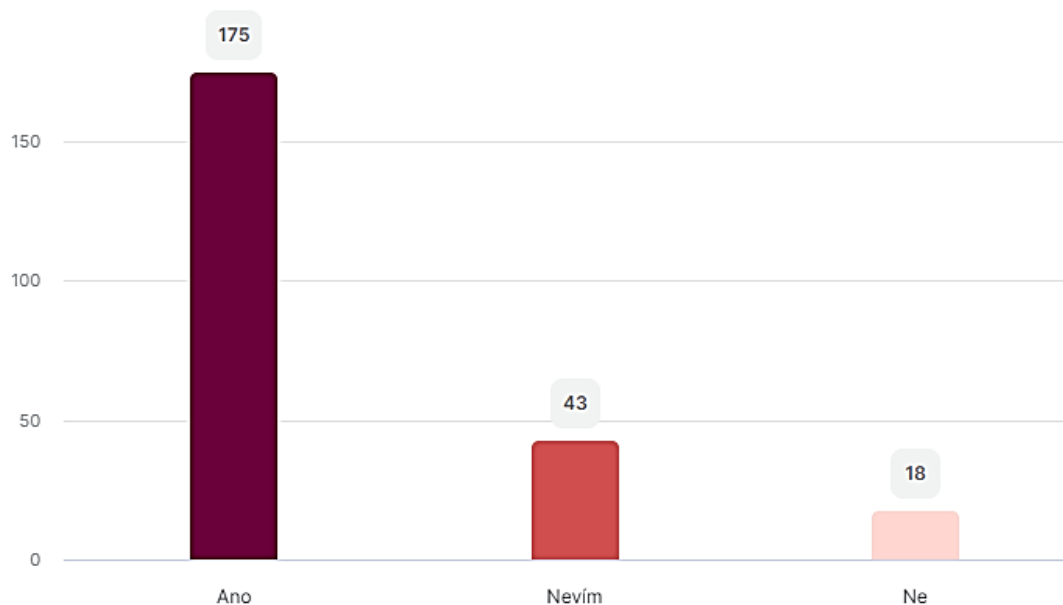

Graf číslo 11¹⁰⁴

Zde opět drtivá většina zaškrtnla odpověď ano v počtu 201, nevím zaškrtnlo 32 a 3 respondenti zaškrtnli ne. Dvě ženy a jeden muž zaškrtnli ne. Nevím nejvíce zaškrtnly ženy ve věku 21–30 let. Ne zaškrtnli respondenti pracující ve školství a ve stavebnictví. Odpověď jiná byla zaznamenána u studentů.

¹⁰⁴ Autorka práce

12. Musí psod se psem specialistou na plošné vyhledávání osob, mít znalosti topografie, pohyb podle mapy či pohyb podle kompasu?

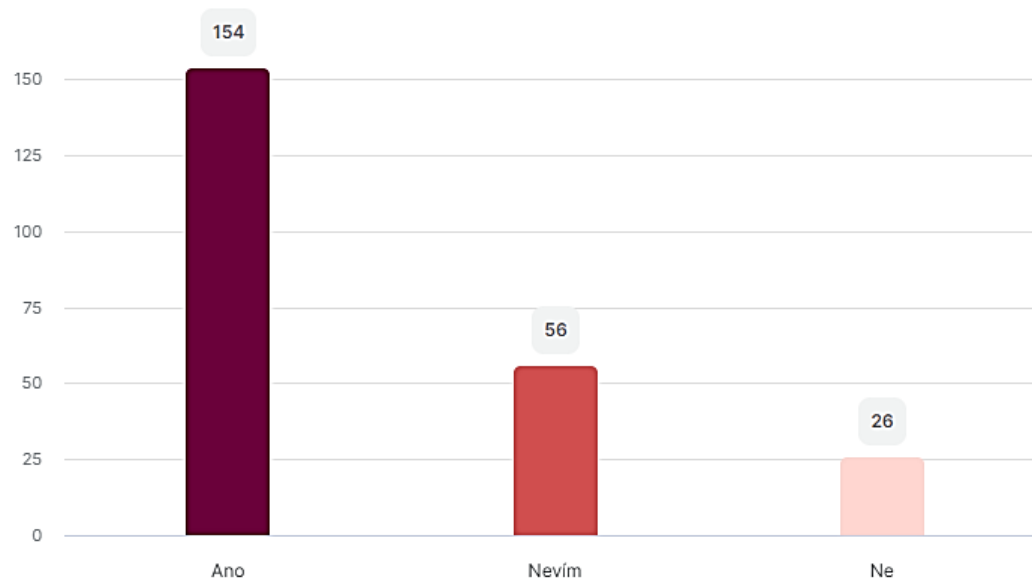

Graf číslo 12¹⁰⁵

U otázky číslo 12 opět respondenti zaškrtnli nejvíce odpověď ano, v počtu 175, nevím 43 a odpověď ne zaškrtnlo 18 respondentů. Ne zde 11krát zaškrtnli respondenti s povoláním jiná a 3krát příslušníci bezpečnostního sboru. Lidé se vzděláním střední škola, odpovídali častěji ne než ostatní jiná dosažená vzdělání. Doktorské vzdělání vždy dopovalo ano. Odpověď ano zaznamenali muži častěji než ženy.

¹⁰⁵ Autorka práce

13. Rozlišuje se podle Vás výcvik psů k vyhledávání živých osob a mrtvých osob?

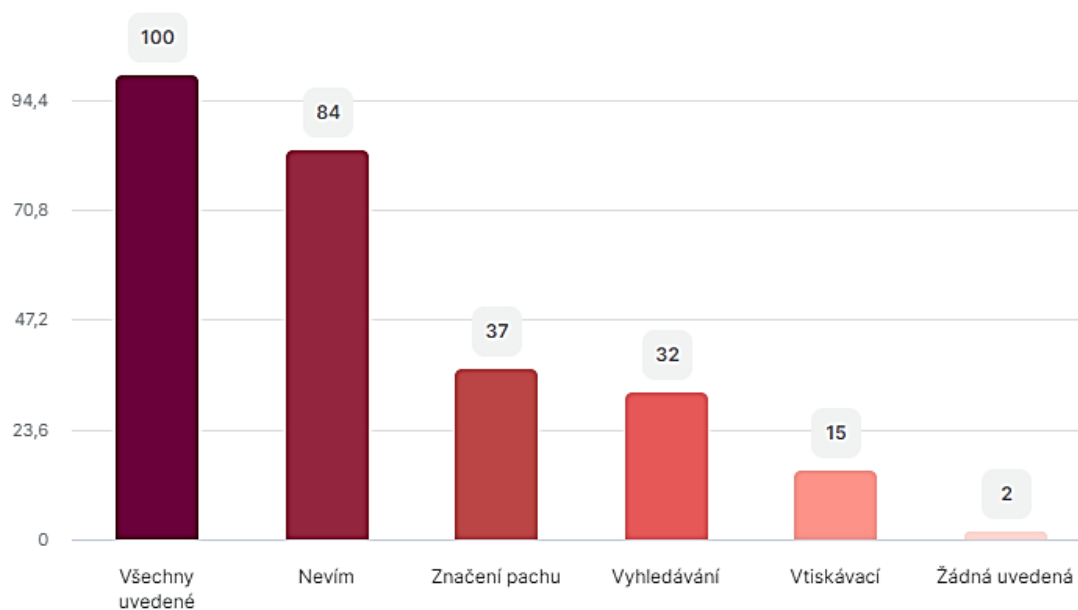

Graf číslo 13¹⁰⁶

Opět 154 respondentů odpovědělo ano, 56 respondentů zaškrtnulo nevím a 26 respondentů odpovědělo ne. Odpověď nevím nejvíce zaznamenaly ženy ve věku 21–30 let a ve věku 41–60 let. Třetí nejpočetnější skupinou jsou respondenti 60 a starší.

14. Jaké jsou fáze ve výcviku na pachové práce?

¹⁰⁶ Autorka práce

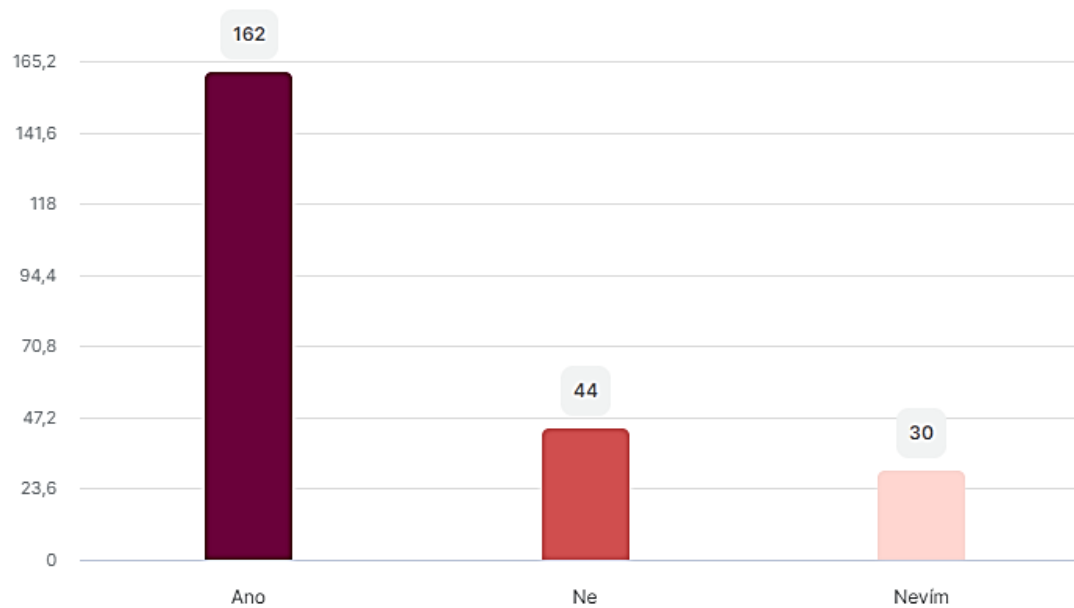

Graf číslo 14¹⁰⁷

Nejvíce respondentů zaškrtnulo všechny uvedené a to 93, 80 zaškrtnulo nevím, značení pachu 34 osob, vyhledávání 27, vtiskávací 14, a pouze jeden respondent uvedl, že žádný z uvedených. Žádný uvedený zaškrtnuly 2 ženy ve věku 41–60 let se vzděláním střední škola (maturita) pracující ve zdravotnictví. Všechny uvedené, zaškrtnuli respondenti pracující ve služebním poměru, a také respondenti pracující ve stavebnictví a školství. Nevím, odpověď zaškrtnávali respondenti celým průřezem.

¹⁰⁷ Autorka práce

15. Myslíte si, že pes je schopný nalézt osobu/tělo v jakémkoliv prostředí (voda, lavina, sutiny, les)?

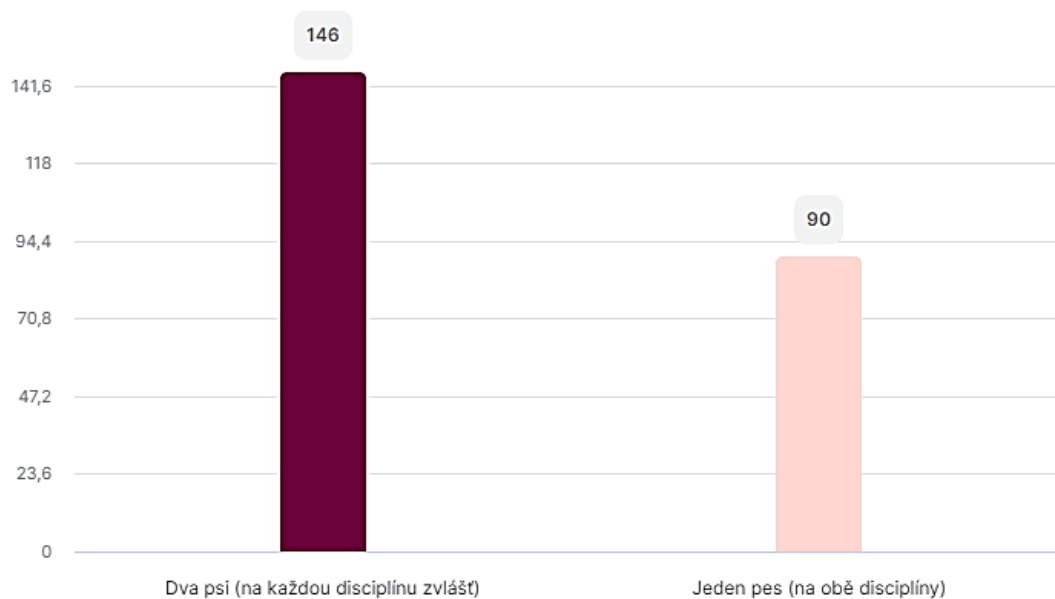
Graf číslo 15¹⁰⁸

Nejpočetnější odpověď ano, v počtu 148, ne zaškrtnulo 42 respondentů, a nevím 29. Odpověď ne zaškrtnuli také tři příslušníci bezpečnostních sborů. Odpověď ano v počtu 141 zaznamenali respondenti, kteří si myslí, že je specializace na vyhledávání živých i mrtvých osob důležitá.

..

¹⁰⁸ Autorka práce

16. Myslíte si, že v České republice jsou psi cvičeni na obě disciplíny (vyhledávání živých osob a mrtvých osob)?

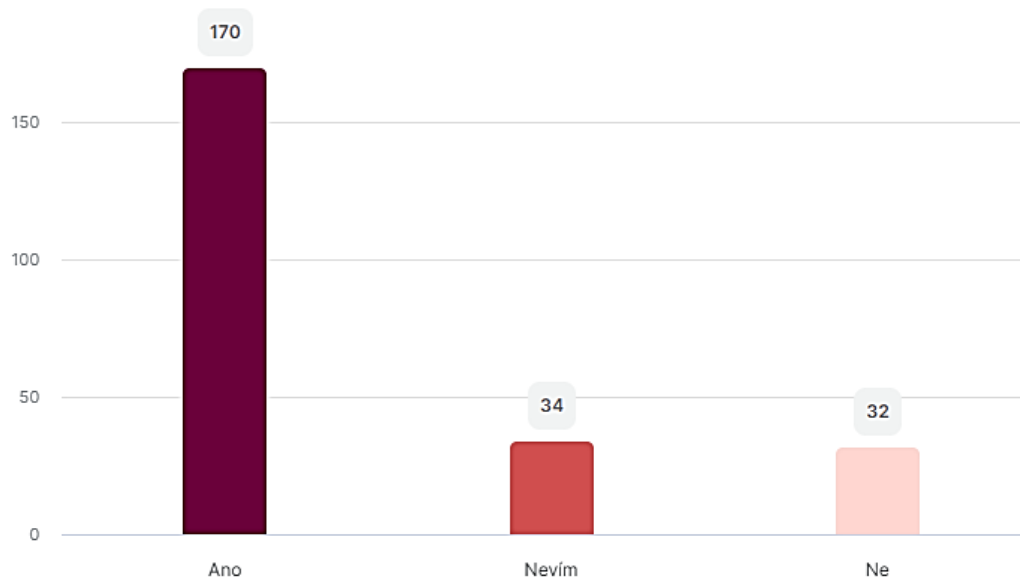

Graf číslo 16¹⁰⁹

Odpověď dva psi (na každou disciplínu zvlášť) překvapivě zaškrtnulo 137 respondentů a jeden pes (na obě disciplíny) zaškrtnulo 82 respondentů. Jeden pes (na obě disciplíny) zaznamenaly osoby, které jsou v důchodu v počtu 10, což je nejvíce ze skupin zaměstnání. Respondenti, kteří zaznamenali odpověď ano u otázky stejný trénink, zaznamenali zde v nadpoloviční většině odpověď jeden pes (na obě disciplíny).

¹⁰⁹ Autorka práce

17. Myslíte si, že môžu živé osoby vyhľadávať i dobrovoľníci, a nejen lidé ve služebním poměru?

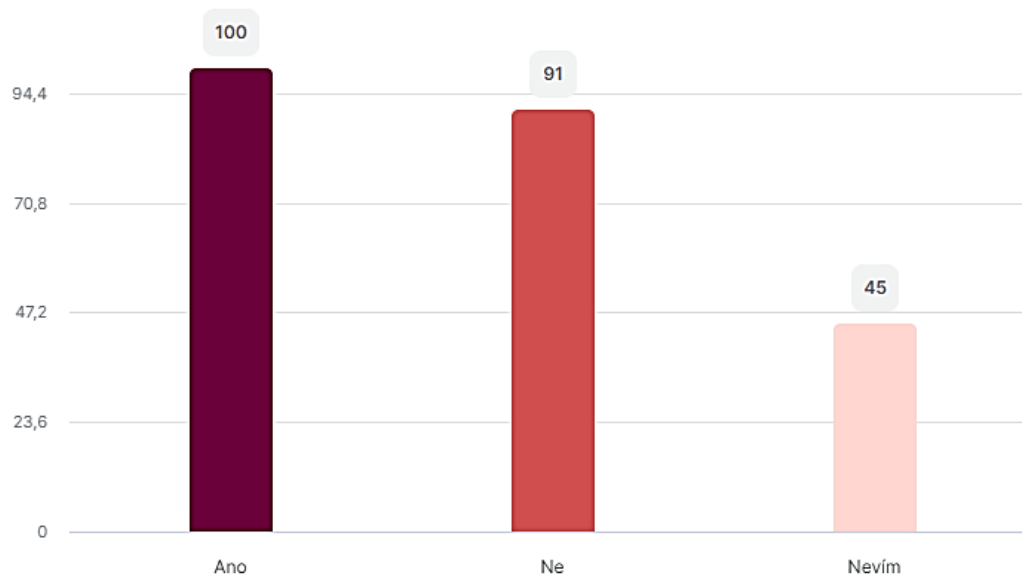
Graf číslo 1 ¹¹⁰

Odpověď ano zaznamenalo 170 respondentů, odpověď nevím 34, a ne 32 respondentů.

Odpověď ano je správná, krom osob zaměstnaných ve služebním poměru, mohou vyhľadávať také pracovní psi i psi, kteří mají pána pouze dobrovolníka. Ne odpovídaly především starší ročníky, myslím, že tato odpověď byla u ročníků 60 a starší zaznamenávána z důvodu, že v historii to nebylo možné.

¹¹⁰ Autorka práce

18. Myslíte si, že môžu vyhľadávať mŕtvé osoby i dobrovoľníci, a nejen lidé ve služebním poměru?

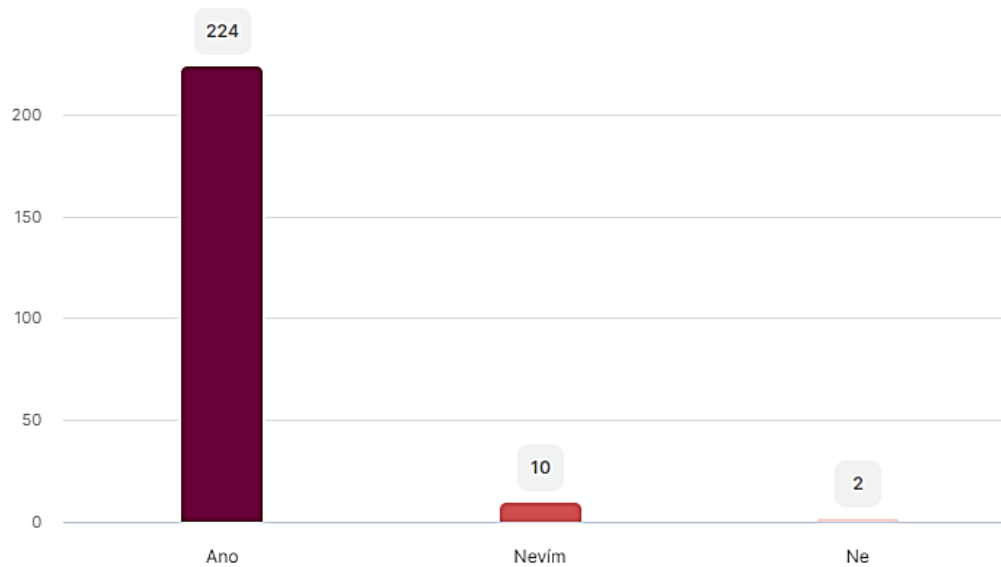

Graf číslo 18¹¹¹

V tomto grafu můžeme vidět odpovědi dosti vyrovnané ano – 100krát, ne 91krát, nevím 45krát. Zde všichni, kteří odpovídali ano, odpovídali špatně, vyhledávat mŕtvé osoby nemohou vyhľadávať dobrovoľníci. Mohou pouze trénovať, a to jen na tréninkové tablety. Odpověď ano zaznamenávali i lidé z bezpečnostních sborů. Další nejčastější špatně zaznamenávaná odpověď byla od respondentů pracujících v potravinářství.

¹¹¹ Autorka práce

19. Myslíte si, že vycvičený pes je schopen nalézt i pachový předmět (kabát osoby či předmět, který měla osoba v držení)?

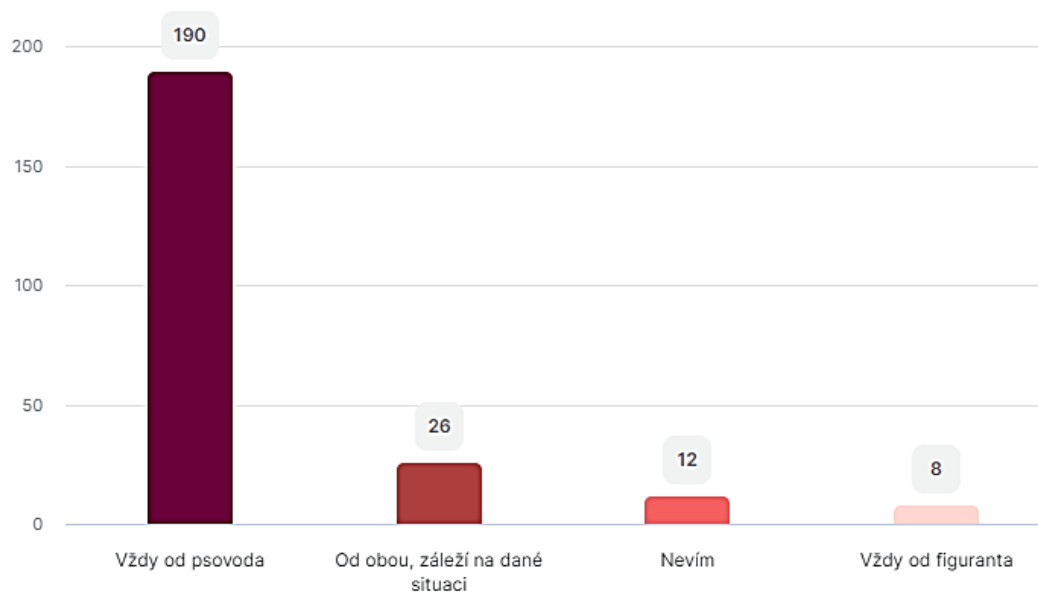
Graf číslo 19¹¹²

Zde jsou odpovědi od respondentů zcela jasné 224 ano, 10 nevím a pouze 2krát ne.

Odpověď ne byla zaznamenána od studenta a pracovníka v potravinářství, obě dvě to byly ženy ve věku 21–30 let. Odpověď nevím byla zaznamenána od důchodců a lidí pracujících ve stavebnictví, pohlaví zde bylo zaznamenáno půl napůl.

¹¹² Autorka práce

20. Odměna pro psa specialistu na vyhledávání živých osob přichází od?

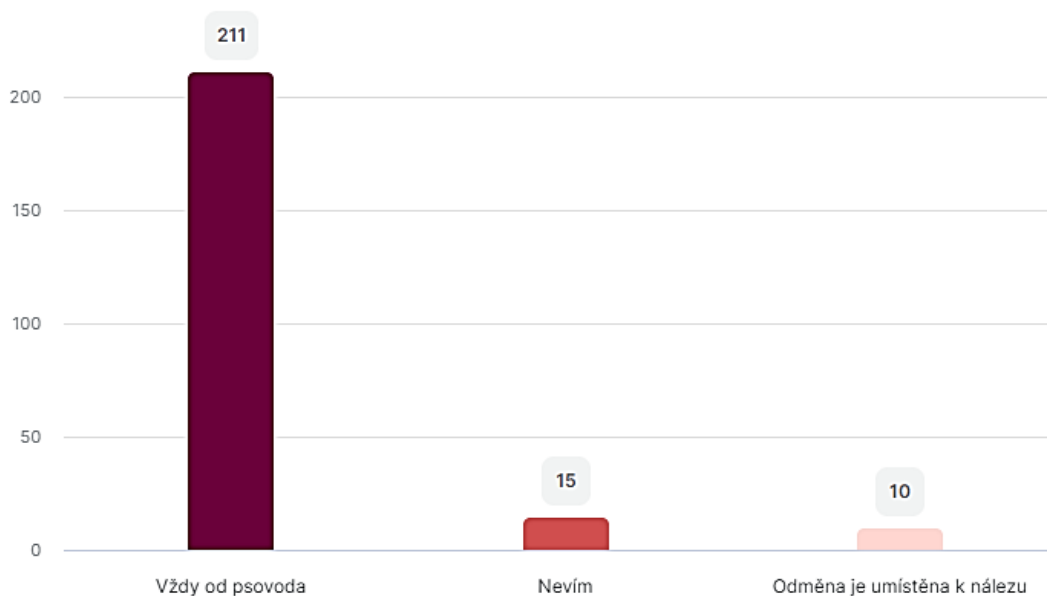

Graf číslo 20¹¹³

Respondenti v počtu 190 zaznamenali vždy od psovoda, od obou 26 osob, nevím 12, vždy od figuranta 8 respondentů. Zde je správná odpověď od obou, záleží na situaci. Při tréninku může psa odměňovat i figurant a pro psa specialistu na plošné vyhledávání osob je prvotní odměnou nalezená osoba. Správnou odpověď zaznamenaly pouze osoby pracující jako služební kynologové. Vždy figurant, zaznamenali studenti či žáci mladší 20 let.

¹¹³ Autorka práce

21. Odměna pro psa specialistu na vyhledávání mrtvých osob přichází od?

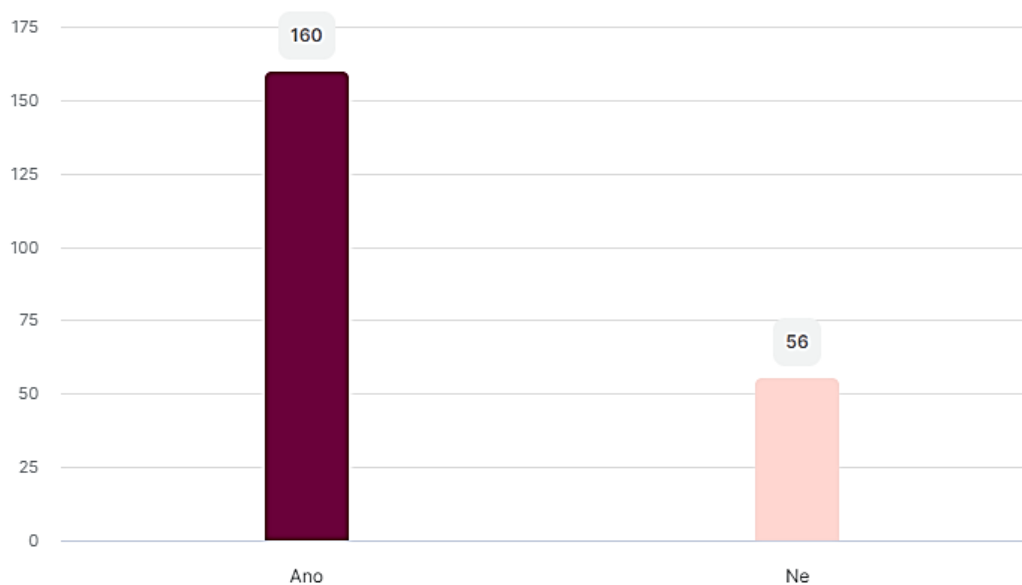

Graf číslo 21¹¹⁴

Respondenti v počtu 211 zaškrtili vždy od psovoda, pouze 15 nevím, a ještě méně odpovědí zaznamenala odpověď, že odměna je umístěna k nálezů, v počtu 10. Zde je správná odpověď vždy od psovoda. Což zaznamenalo 80,5 % respondentů. Střední odborné a střední škola zaznamenávala odpověď nevím.

¹¹⁴ Autorka práce

22. Chtěli byste se více dozvědět o tématu vyhledávání ŽIVÝCH osob za pomoci služebního psa.

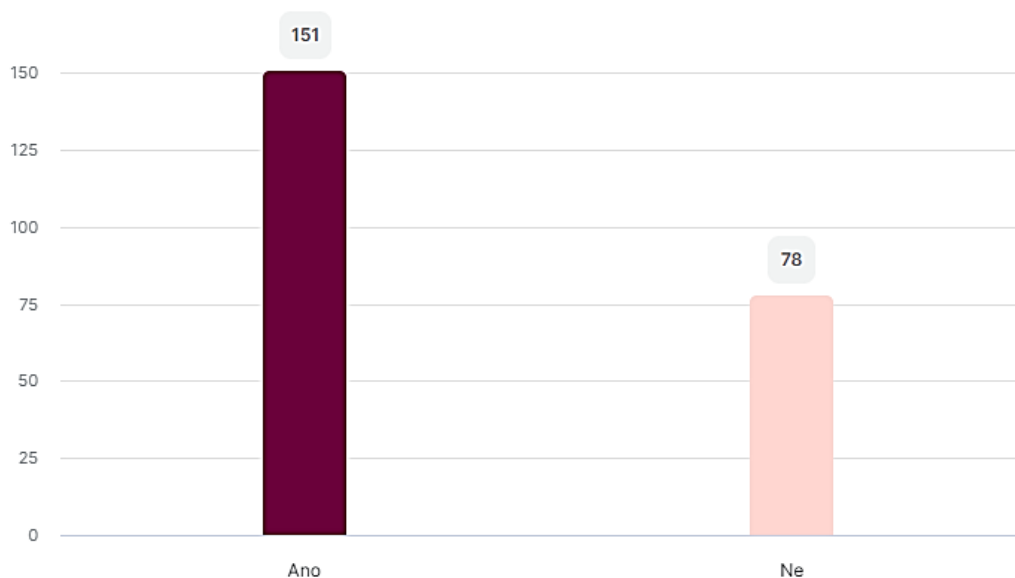

Graf číslo 22¹¹⁵

Respondenti v počtu 160 zaškrtili odpověď ano, 56 osob zaškrtló ne. Odpověď ano zaznamenávali lidé se vzděláním doktorské, vysokoškolské jak magistr, tak i bakalář. Odpověď ne zaznamenávaly především věkové skupiny 0–15 a 16–20 let. Tyto osoby uváděly, že studují základní školu anebo mají dokončené základní vzdělání a střední odborné vzdělání.

¹¹⁵ Autorka práce

23. Chtěli byste se více dozvědět o tématu vyhledávání MRTVÝCH osob za pomoci služebního psa?

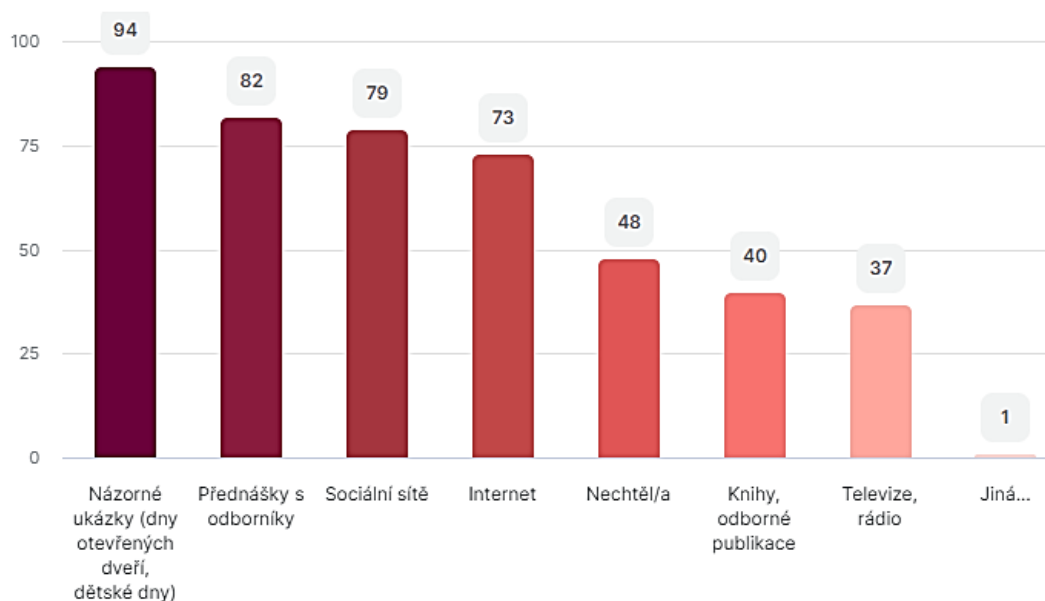

Graf číslo 23¹¹⁶

Na grafu lze spatřit 151 odpovědí ano a 78 odpovědí ne. Odpověď ne zaznamenávaly nejčastěji ženy, „pracující“ na mateřské dovolené. Ano zaznamenali všichni respondenti pracující u bezpečnostních složek. Také osoby pracující ve zdravotnictví.

¹¹⁶ Autorka práce

24. Pokud byste se chtěli dozvědět více informací, uveďte, jakou formou.

Graf číslo 24¹¹⁷

Názorné ukázky (dny otevřených dveří, dětské dny) zaškrtnulo 94 osob, přednášky s odborníky 82 osob, sociální sítě 79, internet 73, nechtěl/a 48, knihy a odborné publikace 40, televize, rádio 38 osob. Odpověď jiná byla dopsána tisk, noviny. Názorné ukázky zaznamenávala většina respondentů. Knihy a odborné publikace, televize a rádio zaznamenávala věková skupina 41 a výš. Knihy a odborné publikace také zaznamenávaly skupiny se vzděláním vysokoškolské a vyšší vzdělání. Sociální sítě zaznamenávali respondenti ve věku 0–20 let. Přednášky s odborníky zaznamenávaly především osoby pracující v bezpečnostních soborech České republiky.

¹¹⁷ Autorka práce

13.7 Stanovení dílčích průzkumných hypotéz

V „práci“ jsou stanoveny následující dílčí hypotézy.

Dílčí hypotéza číslo 1 – Laická i odborná veřejnost je znalá problematiky vyhledávání živých a mrtvých osob za pomoci služebních psů.

Dílčí hypotéza číslo 2 – Oslovení respondenti z řad laické i odborné veřejnosti, kteří dosáhli vyššího odborného, vysokoškolského a doktorského vzdělání mají lepší znalosti problematiky.

Dílčí hypotéza číslo 3 – Oslovení respondenti z řad odborné veřejnosti ve služebním poměru v bezpečnostním sboru přesně vědí, jak probíhá výběr a výcvik psa, znalosti psovoda i schopnosti psa a odměňování.

Dílčí hypotéza číslo 4 - Oslovení respondenti z řad laické i odborné veřejnosti se chtějí dozvídat více informací. Věkové skupiny 0-15 a 16–20 let především pomocí sociálních sítí.

13.8 Vyhodnocení dílčích hypotéz

Dílčí hypotéza číslo 1

Hypotéza číslo jedna byla potvrzena. Široká veřejnost odpovídala špatně jen v několika málo otázkách. Nejvíce odpovídaly ženy ve věku 21-30 let s nejvyšším dosaženým vzděláním střední škola (maturita), stejný vzorek byl i mužů v této kategorii. Zde jsou zahrnuti i příslušníci bezpečnostních sborů, kde vzniká předpoklad, že danou problematiku znají. Ovšem jejich počet se pohybuje okolo 11 %. Po bezpečnostním sboru je nejvíce uváděna odpověď potravinářství, která se dělí o políčko s odpovědí jiná. Kde bylo nejvíce uváděno mateřská dovolená, technolog výroby, IT, ale také trenér koní. Drtivá většina osob se zajímá o kynologii, vlastní psa 111 osob, dále také osoby dopisovaly především Nosework. V otázkách číslo 6 a 7 si opět 80 % a více myslí, že jsou disciplíny důležité. V otázce číslo 8 si nad 58 % osob myslí, že pohlaví není důležité pro dané disciplíny, což jsou správné odpovědi. V následující otázce je správná odpověď zaznamenána nad 68 %. Výběr psa správně zaznamenalo nad 69 % osob. Otázky 11, 12, 13 byly také nad 75 % zodpovídaný správně. Otázka číslo 14, která byla již více odborná, podalo 37,3 % respondentů zcela správnou odpověď a 31,5 % odpovědělo nevím. Alespoň jednu, či dvě fáze výcviku zaškrtno 30,5 % respondentů. Patnáctá otázek opět přesáhla hodnotu 67% správných odpovědí, v 16 přesáhly správné odpovědi 61 %. V otázce 17, 20 a 21 správná odpověď taktéž přesáhla vysokou hodnotu nadpoloviční většiny respondentů. U otázky číslo 19 byla správná odpověď ne, kterou zvolila pouze 38 % tedy menšina respondentů. U otázky číslo 22 uvedly osoby, že by se chtěly dozvídat více informací, u následující otázky ve většině ženy odpovídaly, že se nechtějí dozvídat více informací o vyhledávání mrtvých osob. Nejvíce by se široká veřejnost chtěla dozvídat více informací z názorných ukázek, přednášek s odborníky a ze sociálních sítí.

Dílčí hypotéza číslo 2

Hypotéza číslo dvě byla potvrzena. Na základě otázky číslo 3 a porovnání se zbylými otázkami, za pomoci kontingenčních tabulek, byla potvrzena tato hypotéza. Celkový počet osob, které uvedly, že dosáhly vyššího odborného, vysokoškolského a doktorského vzdělání bylo 78. U odpovědi číslo 6 až 13 uváděli respondenti odpověď ano, což byla vždy odpověď správná. V otázce číslo 14 byly zaznamenány ve většině případů odpovědi všechny uvedené, jen v několika málo případech byly zaškrtnuty jen dvě fáze výcviku, vynechávaly poslední, a to fázi značení pachu. V otázce číslo 15, 17 a 19 opět byla správná odpověď ano, kterou respondenti opět ve 100 % zaškrtili. V 16 otázce odpovídali opět správně, a to, že v České republice se cvičí dva psi na každou disciplínu zvlášť. V 18 otázce byla správná odpověď ne, kterou také všichni respondenti uvedli. Dvacátá otázka byla více rozporuplná, respondenti s vyšším odborným vzděláním uváděli odpověď vždy od psovoda, což není zcela správná odpověď, většina respondentů ovšem uváděla odpověď nevím. Pouze 4 respondenti uvedli odpověď správnou, a to od obou, záleží na situaci. V otázce číslo 21 opět byly všechny odpovědi správné, a to vždy jen od psovoda. Nejvíce by se osoby s vyšším odborným a následně vysokoškolským a doktorským vzděláním chtěly dozvědět více nových informací z odborné publikace a následně z názorných ukázek a také z přednášek s odborníky, v případě osoby s doktorským vzděláním byla ještě dopsána možnost získání dalších informací z cizojazyčné literatury.

Dílčí hypotéza číslo 3

Hypotéza číslo tři nebyla potvrzena. V bezpečnostním sboru pracuje 25 respondentů a také 25 respondentů se zabývá služební kynologií. V odpovědích nebyly shledány 100% správné odpovědi, vždy u každé otázky byly zaznamenány 2 až 10 špatných odpovědí.

Dílčí hypotéza číslo 4

Hypotéza číslo čtyři se potvrdila. Ve věkových skupinách 0-15 a 16-20 je celkem 26 odpovědí. Z toho 11 odpovědí byla zaškrtnuto sociální sítě, druhá nejpočetnější odpověď byla názorné ukázky v počtu 6. Dále byly odpovědi internet a televize v počtu 5.

14 REALIZAČNÍ ČÁST ŘÍZENÝCH ROZHOVORŮ

Mohl byste se mi ve zkratce představit?

„Jmenuji se Josef Nejd, sloužím jako inspektor, hodnosti praporčík na skupině základních kynologických činností na územním odboru v Klatovech.“

Jak jste se ke kynologii dostal?

„Od dětství jsme doma měli vždy psy, velká plemena, tak po nástupu k policii jsem se po 2 letech v roce 2002 přihlásil na místo psovoda k pohraniční policii na Folmavě.“

Kolik máte doma psů a jaká jsou to plemena?

„Doma mám 5 psů, ve službě 3. Doma mám dva, z toho jeden byl také služební pes. Všichni jsou němečtí ovčáci.“

Jaké specializace mají vaši psi?

„Mám psa na výjezdovou činnost, který dokáže vyhledávat lidi, předměty (napachované lidmi), a drogaře, poslední pes je ještě štěně, ze kterého po dokončení výcviku bude také výjezdový pes, nástupce toho staršího. Doma mám vysloužilého specialistu na drogy.“

Jak probíhá den kynologa a jeho psa ve službě?

„Ráno přijedu do práce, prvně se musím postarat o psa, takže venčení, dát čistou vodu a popřípadě granule, pokud jim dávám až v práci a ne doma. Pokud není výjezd, tak během dne trénuji, poslušnost, stopy, obrany. Trénink nesmí být příliš vyčerpávající, protože pes musí být celý den připraven k výjezdu. Když dojde k výjezdu, tak mě zavolají vysílačkou nebo služebním telefonem, co a kde se děje. Když dojedu na místo, velitel mě instruuje dál, z většiny se jedná o útěk pachatele, pátrací akce nebo vyhledání drog. Tím že mám více psů na různé specializace, můžou mě povolat na různé výjezdy.“

Musíte trénovat i v den, kdy nejste ve službě?

„Ano musím, upevňují se tím nabyté zkušenosti a také postupně zvyšujeme úroveň vzdělání. Obzvláště mladý pes potřebuje makat každý den. Trénuji doma, chodím i na cvičák.“

Je pravda, že mladý pes okoukává od starého povely?

„Částečně to pravda je, třeba starý pes plní úkol za pamlsěk, a tak to mladý pes pochopí. Pokud jde o služební výcvik, tak tam to nejde, protože každý pes je jiný, takže tam pracuji s každým psem samostatně.“

Jak se liší hlídkový a výjezdový pes?

„V současnosti jsou dvě kategorie, hlídkový a výjezdový pes. Hlídkový pes je méně odborně zaměřen oproti výjezdovému. Hlídkový pes je schopen nalézt stopu jednu hodinu starou, výjezdový pes musí najít 3 hodiny starou stopu. Stopu na frekventovaných místech dá hlídkový pes do 10 minut a výjezdový pes až do 20 minut. Dále se liší v řadě jiných cviků, ani jedné z kategorií není lehké docílit.“

Jak se pes učí stopovat?

„Psovod musí znát teorii pachu, jeho šíření a tak podobně. Nejvíce se pach drží na zemi, tak se například kladou na zem pamlsky, po kterých pes jde, poté se kladou různě za sebou, aby si pes nenašel pravidelnost, a postupně se ubírají a to tak dlouho, dokud pes nestopuje správně. Po správném naučení stopování dostává odměnu. Což je jedna ze dvou možností.“

Jak se naučí pes nebát zbraně?

„Začíná se postupně už od štěněte, prvně se používá bičlík, pak startovací zbraň, poté se zvyšují ráže zbraní a mění se prostředí. Časově to nelze říct, každý pes je jiný.“

Jakým způsobem si je pes schopen zapamatovat drogy? (autorka naráží na dezinformace s podáváním drog psům)

„Psům se dávají načuchat, pes si díky dlouhodobé čichové paměti dokáže zapamatovat. Pes prochází pravidelnými zdravotními prohlídkami, aby se vědělo, že je vše v pořádku.“

„Výzkumy se na podávání drog psům dělaly, nevím přesně kde, ale pes nedokáže ve fázi „abstíaku“ plně zapojit svou nervovou soustavu. Ze zdravotního hlediska je to taky špatné na ledviny a játra.“

Kolik je schopen pes na drogy nalézt typů drog?

„Každý pes musí nalézt 7 základních forem. Zbytek jsou obvykle sloučeniny, a tak je pes nalezne také.“

Kdy je hotový výcvik psa?

„Každý pes je jiný, ale obecně se dá říct, že je to 18 měsíců. To je věk, kdy je poprvé možné udělat zkoušku z cvičené kategorie.“

Štěně si vybíráte sám? A vybírá si jej i začátečník sám?

„Ano psy si vždy vybírám sám, psovod a pes musí spolu fungovat už od začátku. Také je důležité, čemu se se psem bude věnovat, ovšem nemusí tomu být, pokud štěně bude vynikat v jiné disciplíně, tak je možno jeho specializaci změnit. Začátečník si jej také vybírá sám, ale měl by se minimálně poradit s někým zkušenějším jak na to.“

Pamatujete si nějakou zásadní chybu ve výcviku?

„Několik chyb jsem samozřejmě udělal, ale věřím, že nikdy nebyla fatální.“

Pes kousne při zásahu vždy do ruky nebo kousne kam je potřeba?

„Pes kousne do toho místa, které je pro něj největší riziko, pokud pachatel kope, pes jej kousne do nohy.“

Kdy je největší upotřebitelnost psů ve službě?

„U nás je to samozřejmě ve večerních hodinách a v nejvíce rizikových místech, jako jsou okrajové a chatové části města. Zde probíhají i preventivní akce.“

Jak moc je využíván při zásahu?

„Pes se nesmí ani na zásahu přetěžovat, proto je nutné, aby psovod znal i policejní práci. Jedná se zde hlavně o takové věci jako odchodové cesty, sledovat, kde je rozbité sklo a tak podobně. Důležitá je také týmová práce s ostatními složkami policie, které mohou být také velice nápomocné.“

Pamatujete si, jaký byl Váš pocit, když jste našli v reálné akci první osobu?

„Přesně si první osobu nematuji, ale vím, že jsem měl velkou radost, že celý výcvik a práce jak moje, tak psa měla úspěch a má cenu pokračovat dál.“

Pracujete s Vašimi psy jen vy nebo se o ně může starat i jiný člen Vaší domácnosti?

„Co se týče služebního výcviku, tak vždy jen já, ale s venčením, kmením a podobě mi pomáhají i členové domácnosti. Nemám obavu, že by psi zaútočili, vždy ale záleží na psovi. Nechám i psy běhat po zahradě společně, ale to vždy pod dozorem. Nechci riskovat, že se psi poperou. V některých podmínkách se totiž nemusejí chovat jako smečka.“

Využíváte při práci metodu pachové identifikace, pachové konzervy?

„Já osobně ne. Na MPI je třeba speciální výcvik, kdy pes pracuje s krátkodobou čichovou pamětí. Z důvodu toho se MPI provádí na specializovaném pracovišti za zcela jiných podmínek než vyhledávání drog, kde se využívá dlouhodobá čichová paměť.“

Musí mít služební psovod zvláštní schopnosti?

„Služební psovod musí být psychicky odolný, tak i jeho pes. Pes se nesmí bát například zbraně. Psovod by měl být manuálně zručný, co se týče práce se psem. Nejdůležitější schopnost psovoda je ta, že prostě musí mít rád psy, jinak to nejde.“

Co považujete za největší úspěch s Vašimi psy?

„Se specialistou na drogy jsme našli necelých 50 gramů metamfetaminu.“

Může se začátečník dostat na kynologii se specializací?

„Podle směrnic PČR to nelze hned po nástupu, já si to také myslím, že správný služební kynolog by měl znát jak policejní práci, tak i základy kynologie. Takže za mě je to možné až postupnou pílí a prací.“

Jaký máte názor na double psy?

„Já s double psem mám osobní zkušenost, měl jsem jednoho psa výjezdového a specialistu na zbraně zároveň, můj pes potřeboval speciální podmínky pro práci, ale i tak stále více hledal lidi a podnět pro kousání, prostě převládal jeho lovecký pud.“

„Pokud se bavíme o vyhledávání živých a mrtvých, je zde třeba říct, že psi na vyhledávání mrtvých osob pracují s jiným druhem pachu (rozkládající se tkáň), a třeba lavinoví či sutinoví psi vyhledávají dle lidského pachu.“

Je služební kynologie upotřebitelná do budoucna?

„Určitě ano, pes je stále levnější než stroj, a týká se to vyhledávání lidí i vyhledávání drog. Přece jen pes je podle mě i přesnější a rychlejší. Pokud pes prohledává například fotbalový stadion, tak pes přijede, prohledá a může zase jet domů, pokud by tohle měl udělat pyrotechnik, tak je to náročné jak na techniku, tak na lidi i čas.“

„Při zadržení nebo vyhledávání pachatele neumím přesně říct, pachatelé začínají být více vynalézaví, ale i líní, dojedou si autem přímo k poště, vykradou ji, naskočí do auta, a pes je v koncích, nemá pach, díky kterému by mohl sledovat stopu a vypátrat osobu.“

Máte nějakou vtipnou příhodu z kynologie?

„Vtipnou úplně nemám, ale díky mé práci jsem se zúčastnil natáčení Policie Modrava, jak druhé, tak čtvrté řady.“

Je něco, co byste chtěl závěrem říct?

„Cením si každého, kdo chce dělat se zvířaty, a každý člověk by si měl vážit zvířat a něco se od nich naučit. A proto já si těchto lidí vážím.““

14.1 Fotografie Josefa Nejdla

118

119

¹¹⁸ Autorka práce

¹¹⁹ Autorka práce

120

121

¹²⁰ Autorka práce
¹²¹ Autorka práce

15 REALIZAČNÍ ČÁST ŘÍZENÝCH ROZHOVORŮ

Mohl byste se nám ve zkratce představit?

„Jmenuji se Radek Laušman, u policie jsem 26,5 let. Současně pracuji jako policista, hodnosti nadpraporčík – kynolog u Policie ČR, Středočeského kraje, středisko Domašín. Kynologie se mi vždy líbila a od roku 1990 se jí věnuji. Od roku 1994 profesně. Od této doby jsem vykonával pozici výjezdového psovoda na okresu Hradec Králové. V roce 1998–2000 jsem působil jako instruktor psovodů ve výcvikovém středisku Býchory. Od této doby se věnuji převážně speciální kynologii. V roce 2001 jsme s kolegou začali používat psy na detekci akcelarantu. V této době jsme byli pouze dva na celou ČR. Od roku 2008 jsem se začal věnovat výcviku psů na vyhledávání lidských ostatků a v této problematice pokračuji i dnes. Od roku 2009 do roku 2015 jsem pracoval jako vedoucí oddělení služební kynologie ve Východních Čechách a později Královehradeckého kraje. V roce 2015 jsem přešel do Středočeského kraje, kde se věnuji problematice vyhledávání drog a vyhledávání kadaver.“

Jak jste se ke kynologii dostal?

„Psy mám rád celý život, takže to bylo pro mě přirozené. Před základní vojenskou službou jsem pravidelně navštěvoval kynologické cvičiště, tehdy pod Svazarmem, a i na vojně jsem pracoval se psy. Já se kromě služební kynologie věnuji také lovecké kynologii a také dělám rozhodčího Nosework.“

Kolik máte psů a jaké jsou to plemena?

„Současně v aktivní službě mám čtyři psy, dva na lidský kadaver a dva na drogy. Doma jich ovšem mám pět. Za celou svou kariéru jsem vycvičil okolo 20 psů. Většinou to byla rasa německý ovčák, labradorský retriever a německý krátkosrstý ohař.“

Pamatujete si, jaký byl Váš pocit, když jste našli v reálné akci první osobu?

„Za svou praxi jsem našel již několik osob, ale prvně si pamatuji, že jsem měl radost z nalezené osoby. Jeho rodina ví, co je s jejich blízkým a nemusí již řešit otázku typu, co kdyby.“

Co považujete za Váš největší úspěch s Vašimi psy?

„Za největší úspěch považuji jakékoliv nalezení osoby nebo jejich součásti, či předmětu související s problematikou. Pokud se mě a mému psovi povede nalézt osobu na první pokus, je to vždy pro mě velký úspěch. Nikdy jsem ani neuvažoval, že je nějaká akce úspěšnější jen kvůli tomu, že je více medializovaná. Služební kynologie byla, je a bude servis pro naše kolegy jednak u PČR, ale i jiné složky státu a našim úkolem je být ochotný a mít výborně připravené psy.“

Pamatujete si nějakou zásadní chybu ve výcviku?

„Chyby samozřejmě dělá každý, i já. Myslím, že malá chyba ve výcviku se najde vždy. Jednu si ovšem pamatuji a udělal jsem tu chybu já. Při výcviku psa na vyhledávání akceleračního jablečka jsem nechal vyhořet benzín, pes správně označil, já ho odměnil, vše proběhlo tak, jak mělo. Za 14 dní jsem se vrátil na stejné místo opět. Znovu jsem nechal vyhořet benzín, ale můj pes mi označil jiné místo, samozřejmě to minulé a já si to nepamatoval. Pes nedostal odměnu a já tuhle svou chybu musel napravovat další tři týdny. Nebo když jsem jednou přijel na výcvik bez klikru, také jsem poté nějaký čas musel napravovat svou chybu.“

Jak jste se dostal ke specializaci na lidský kadaver?

„Ke specializaci kadaver jsem se dostal díky požadavkům kolegů z kriminální policie, kdy sami požádali služební kynologii v Hradci Králové. Po schůzkách s mým vedoucím panem Lubošem Jánským a šéfem kriminálky plk. Mgr. Karáskem jsem dostal za úkol vycvičit psa na tuto problematiku. Vzhledem k tomu, že jsem v té době měl psy na vyhledávání výbušnin a NVS, drog a ohnisek požárů, to byla pro mne nová výzva a hlavně specializace, která je u policie nejnáročnější a takové výzvy jsou top.“

Jakým způsobem se získávají vzorky lidských ostatků pro policii?

„Policie je jediná složka IZS, která má povolení nakládat s lidskými ostatky za přísných podmínek. Získání ostatků je díky úzké spolupráci s FN.“

Kde probíhá trénink s použitím lidských ostatků? A může na ně narazit veřejnost?

„Veřejnost na ně narazit nemůže, výcvik probíhá na speciálních výcvikových střediscích vedených pod policejním prezidiem. Nacházejí se na Bílé hoře a v Dobroticích. Vyhledávání neživých osob je pro nás jako pro policii velice cenné, a proto se nedělají ani ukázky pro veřejnost.“

Kdy začínáte vtiskávat pach mrtvé osoby?

„Já začínám vtiskávat tak zhruba po osmém měsíci věku. Může se i dříve, ale po psí pubertě musíte znovu více upevňovat. Sám psovod si určí, kdy začne s danou specializací. Vždy je to i o psychice psa a úrovně rozpracování. Ale lze vtiskávat i po 15 měsících věku psa. Samotný výcvik je veden pozitivně, takže psa to vždy baví.“

Jaké prostředí nebo materiál je nejobtížnější pro vyhledávání mrtvých osob?

„Moje zkušenosti jednoznačně říkají, že beton je nejvíce problematický. Betonem nejhůře prostupuje pach ven. U chemikálií bych také mohl říct, že jsou problematické, ale nikdy se nerozpustí celé tělo. U zakopaných těl jsou případy, kdy je pohodové hledání, ale i naopak. Vše závisí na daném terénu, hloubce uložení těla, ale i velikosti osoby.“

Jakým způsobem se umisťují vzorky lidské tkáně, aby je pes vyhledal? Musí se do něčeho vložit, aby se nepoškodili?

„Ne, do něčeho speciálního proti poškození se neumisťují. Umisťují se tak, jako by je umístil někdo jiný, jako je například zakopání pod zem či zabalení do igelitu. Samotné trénování probíhá na určeném místě, takže se musí umisťovat tak, aby je nenašel jen tak někdo. Týká se to samozřejmě civilistů. Proto se především využívají objekty MV a policie, které jsou chráněny před cizími osobami. V poslední době však jen ve výcvikových střediscích policie.“

Co se stane, pokud se lidská tkáň úplně rozloží?

„Vcelku nic, napíšete protokol a je to vyřešeno. Trénujete na reálné nasazení a snažíte se, aby pes našel každé stádium rozkladu, a tak se to někde stane.“

Jak se skladují lidské ostatky?

„Na převoz jsou speciální boxy. Uskladnění probíhá taktéž ve speciálních mrazácích. Vše je perfektně právně, bezpečnostně, a hlavně hygienicky ošetřeno. S ostatky se při manipulaci také zachází tak, jak má a s co největší úctou. Co si policie půjčí, musí zase vrátit. Na vše se vypisují protokoly.“

Po jaké době od smrti je pes schopen najít mrtvou osobu?

„Zde záleží na rozkladu. Všeobecně se dá říct, že například k utopeným se v létě vyjíždí po 3 dnech, v zimě tak po měsíci. Zakopaná osoba se hledá po třech týdnech. Pokud by se hledalo hned, pes vycvičený na lidský kadaver by jej problematicky hledal. Laicky se dá říci, čím déle, tím lépe. Avšak i zde je hranice, kdy je schopen pes ještě detekovat navtiskáný pach. Lze říci, že tato hranice se jeví jako problematická při 20 a více letech. Samozřejmě zde opět platí podmínky uložení, terénu jako voda, jíl, písek, beton atd. a velikost hledané osoby.“

V jakých fázích rozkladu je schopen pes ostatky najít?

„Záleží na tom, co je vtisknuto za pach na začátku výcviku, také kde se ostatky nacházejí, zdali je to les, pole, louka nebo voda. Ale když to vezmu obecně, tak jde od pár hodin po úmrtí po zhruba 15 let staré ostatky. Myslím, že ve fázi mumifikace to pes již nemá šanci najít, stejně tak 30 let a více staré ostatky. Musíme si přiznat, že to jsou živí tvorové s určitou kapacitou a ne stroje.“

Vadí psům, když při výjezdu naleznou mrtvou osobu?

„Psům to nevádí, při výcviku se setkávají s malými kousky, a na výjezd nás jede většinou víc, tak pokud to najde jeden, ostatní si poté také najdou, tím si vlastně zvykají. A zároveň nám to pomáhá k potvrzení nálezu. Ovšem může se stát, že při nálezu například celého mrtvého těla, pes změní svou reakci, například začne hrabat, přestane se hýbat a tak podobně, ale jak říkám časem si zvykne.“

Trénujete na pach krve?

„Ano, na pach krve se trénuje. Dohledávají se tak především části lidských těl. Trénink je také snazší, krve nepotřebujete moc, takže ji i snadněji získáte.“

Dokáže pes nalézt krev i po jejím smytí?

„Pokud je pes na tuhle disciplínu vycvičen, tak samozřejmě ano. Já s tím mám dokonce vlastní zkušenost. Zhruba 12let na zpět se to mému psovi povedlo. Jednalo se o domovní prohlídku.“

Je těžké získat vzorky krve a jak velké množství je jí potřeba?

„Vůbec není, většinou je to od rodinného příslušníka. A co se týče množství, tak se nedělají žádné velké krevní kaluže, takže opravdu stačí pár kapek.“

Pes cvičený na vyhledávání krve je samostatný pes?

„Ne, není. Pes, který umí vyhledávat lidskou krev je zároveň pes na vyhledávání neživých osob. Vlastně je to taková nadstavba. Povinné to také není, nemusí to dělat každý psovod.“

Musí mít psovod nějakou znalost pachu? A kde je, popřípadě získáváte?

„Samozřejmě ano, je důležité vědět, jak se pach chová v různých prostředích za různých podmínek. Existuje metodika z USA, je už sice poměrně stará, ale pořád se z ní čerpá, přeci jen důležité vlastnosti pachu se nemění. Nejvíc se ale naučíte z práce a výcviku.“

Jak pracují s pachem psi při porovnání specialistů na plošné vyhledávání a specialistů na kadaver?

„Nos psa, který vyhledává živé osoby, více načuchává a navětruje pach, a je jedno, jestli je v objektu, v sutinách nebo na ploše. Na rozdíl od specialisty na kadaver ten spíš pach více vytahuje z daného prostředí.“

Využíváte při práci metodu pachové identifikace (pachové konzervy)?

„Ne vůbec ne, protože vyhledávání neživých osob a metoda pachové identifikace jsou úplně rozdílné disciplíny.“

Jaký máte názor na double psy?

„Můj názor je takový, že by se to nemělo dělat. Mám s tím osobní zkušenost. Přivezl jsem si z Ameriky vycvičeného psa na bomby a také měl výcvik na zbraně. Při ostrém výjezdu na NVS (nástrahový výbušný systém) jsme tento podezřelý balíček označili, přičemž jsme spustili kolotoč událostí, jako je uzavření části města, povolání pyrotechnické služby atd. Po odpálení NVS bylo zjištěno, že byl negativní a že pachatel tento balíček měl cca týden ukryt v trezoru spolu se zbraněmi a oleji na jejich čištění a to způsobilo, že fena si vybrala pach oleje, a tudíž správně označila. Od této události jsem přestal uvažovat o dalších psech na double. Ve výcviku a na prezentacích tyto psi působí hezky, odborně, ale při ostrém výjezdu mohou způsobit zmatky. Právě proto při problematice vyhledávání lidských ostatků v žádném případě nelze kombinovat s vyhledáváním živých osob. Tím zamezíme možnému selhání psa. A ano, pokud jde jen o výcvik a pes nikdy nebude reálně nasazen, lze si asi takto hrát. Avšak se nabízí otázka, jak cvičit psa na kadaver, když pouze Policie ČR má jako jediná výjimku na výcvik těchto specializovaných psů.“

Jak probíhá den kynologa a jeho psa ve službě?

„Sloužím 24 hodin denně. Ráno přijíždím už s vyvenčenými psy, takže usedám po příjezdu k počítači a dělám administrativu, to zabere tak 1 až 2 hodiny. Po administrativě záleží, zda již máme program daný nebo ne. Pokud je nějaká akce, ať preventivní nebo klasická, jedeme na ni, po návratu se sepisuje protokol. Když není akce, musíme být v dosahu, aby kdyby se cokoliv stalo, jsme mohli vyjet. Většinou se pak cvičí, trénuje, ať už daná specializace nebo poslušnost.“

Musíte trénovat, i když nejste ve službě?

„Určitě ano, nejlépe každý den. Obzvláště štěňata musí trénovat každý den. Samozřejmě výcvik je veden pozitivní metodou.“

Je služební kynologie upotřebitelná i do budoucna?

„Služební kynologie nikdy neskončí, psi se dokáží rychleji přizpůsobit nežli stroje. Služební kynologie se bude muset do budoucna více přizpůsobovat nebo dokonce vzniknou nová odvětví, zaměřená na využití psího nosu v praxi. Některé současné posílí, ale nikdy nezanikne.“

Musí mít služební psovod zvláštní schopnosti?

„Musí mít nadání na práci se psy. Dále musí mít úctu a respekt ke zvířatům. A být schopen obětovat čas pro své čtyřnohé spolupracovníky“

Může se začátečník dostat na kynologii se specializací na vyhledávání lidského kadaveru?

„Samozřejmě může, já si jen myslím, že by měl každý policejní kynolog k tomu dojít postupně. Začít u policie a cvičit si například psa doma. Pak se postupně dostane na kynologii, vycvičí si například výjezdového psa a dále může pokračovat na speciální kynologii, včetně specializace na lidský kadaver.“

Máte nějakou vtipnou příhodu z kynologie?

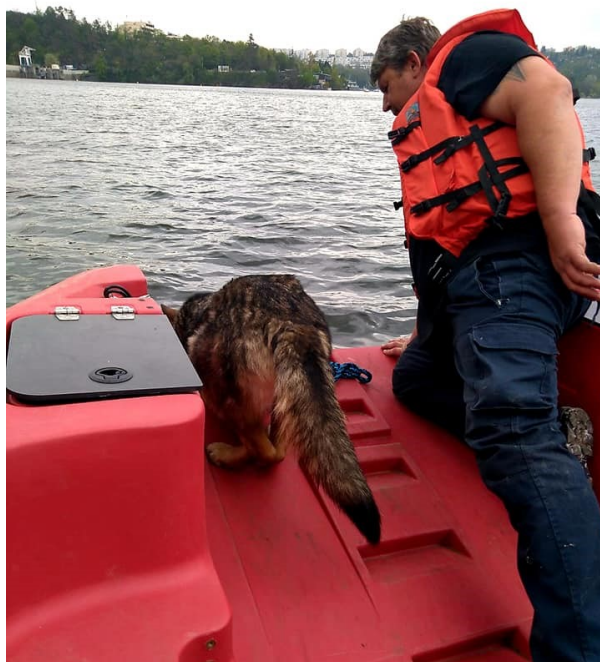
„Naštěstí je to už promlčené, v mých kynologických začátcích jsme jednou s mým kolegou po tréninku klasické kynologie zapomněli psy uvázané u stromu. Odjeli jsme bez nich nějaký ten kus, ale oni vzorně čekali. Řekl bych, že celkově se u kynologie dost nasmějeme, vtipných příhod máme více, než dost.“

Je něco, co byste chtěl závěrem říct o služební kynology?

„Ano, jsem rád, že veřejností jsme vnímáni velice pozitivně. Výjimky samozřejmě existují, hlavně v podobě pachatelů, agresivních sportovních fanoušků, ale to tak prostě je.“

Pejskaři, kteří se zabývají ať už sportovní nebo záchrannou kynologií, nás respektují a my zase je. Služební kynologie se nijak nepovyšuje. Lidé nás rádi vidí na preventivních ukázkách a jsou rádi i za preventivní akce.“

15.1 Fotografie – Radek Laušman

122

123

¹²² Archiv – Radka Laušmana

¹²³ Archiv – Radka Laušmana

124

125

¹²⁴ Archiv – Radka Laušmana

¹²⁵ Archiv – Radka Laušmana

16 REALIZAČNÍ ČÁST ŘÍZENÝCH ROZHOVORŮ

Mohl byste se mi ve zkratce představit?

„Jmenuji se Ondřej Dobiáš, studoval jsem Střední lesnickou školu Bedřicha Schwarzenberga v Písku, současně pracuji jako správce budov, moje zájmy směřují nejvíce sportovním směrem jako je tenis, ping pong, volejbal a tak dále.“

Zajímáte se kynologii?

„Nijak aktivně, psa nevlastním a ani jsem nikdy nevlastnil. Když jsem byl malý, rodiče měli psa, se kterým jsem si hrál. Na návštěvách si psa také rád pohladím a pohraji si s ním, ale svého psa asi ani nechci.“

Víte, o jakou kynologii jde, pokud se řekne služební kynologie?

„Ano, pokud se nemýlím, tak jde o policejní psy a jejich pány.“

Víte, čím se zabývá specialista na vyhledávání živých osob? Kde a v jakém prostoru je schopen pracovat?

„Tak z otázky vyplývá, že vyhledává živé osoby, myslím, že pohřešované a pachatele, co se například vloupali do chaty. Řekl bych, že pracuje v lese, na louce, na poli, možná i v nějakých zborcených budovách.“

Víte, co vyhledávají specialisti na kadaver?

„Ne, netuším, to slovo neznám.“

Víte, čím se zabývá specialista na vyhledávání mrtvých osob (neboli kadaver)? A kde, v jakém prostoru je schopen pracovat?

„Tak vyhledávají mrtvé lidi. Zřejmě vyhledává zavražděné osoby. A řekl bych, že bude pracovat ve stejném prostředí jako pes vycvičený na vyhledávání živých osob.“

Myslíte, že specialista na vyhledávání mrtvých osob umí pracovat i na vodní hladině?

„Myslím, že spíš ne, neumím si představit, jak by bylo možné utopeného najít.“

Dokáží psi nalézt i krev?

„Myslím, že ji asi nehledají, protože když je vidět krevní kaluž, není potřeba ji hledat.“

Jak myslíte, že probíhá výcvik na specialistu vyhledávání živých osob?

„Myslím, že je to složité a zřejmě potřebujete na výcvik více lidí. A při výcviku se musejí schovat, tak aby je pes neviděl. Pes pak jde a prostě je vyčuchá.“

Potřebuje psovod nějakou speciální vlastnost?

„Musí mít rád psy, a také nějaké vzdělání z kynologie. Jinak myslím, že ne.“

Jak myslíte, že probíhá výcvik na specialistu vyhledávání mrtvých osob?

„Nevím, kdo přesně je může vyhledávat, ale asi k tomu bude potřeba nějaké speciální povolení.“

Myslíte, že je upotřebitelná služební kynologie do budoucna?

„Ano, myslím, že pracují v hodně oblastech.“

Myslíte, že mohou kadaver vyhledávat i dobrovolníci?

„Myslím, že nemohou pracovat s mrtvým lidským tělem.“

Myslíte, že mohou živé osoby vyhledávat i dobrovolníci?

„Ano, rozhodně ano, akorát záleží na kvalitě, jak jim to jde.“

Které prostředí si myslíte, že je nejobtížnější pro nalezení kadaveru?

„Myslím, že nejhorší je to při dešti a ve velkém mrazu.“

Je pro vyhledání kadaveru problémový nějaký materiál či prostředí?

„U materiálů si nejsem jist, ale co se týče prostředí, tak si myslím, že nejnáročnější a prakticky nepřemožitelná je voda. A chemikálie budou asi také velmi velký problém, z důvodu že čpí.“

Co vše umí podle Vás služební psi vyhledat?

„Živé a mrtvé osoby, drogy, výbušniny a akceleranty hoření, víc disciplín si zřejmě nevybavím.“

Myslíte, že pes dokáže ztotožnit pach člověka s pachem, který již cítil?

„Myslím si, že ano.“

Co dalšího podle vás musí umět služební pes?

„Zadržet člověka a zřejmě bránit svého pána. Někteří psi také dělají se svými pány canisterapii, ale to není povinný, pokud já vím.“

Využívají ještě jiné složky pracovní psy?

„Tuším, že je má armáda, vojenská policie, městští strážníci, celníci a ještě hasiči.“

Pes, který je cvičený na vyhledávání živých osob může být zároveň cvičen i na mrtvé lidi?

„Nejsem si jist, ale myslím, že ano.“

A myslíte, že když bude pes umět dvě disciplíny, tak je to správně?

„Určitě ano, pes může být multifunkční.“

Pokud je pes vycvičen na dvě disciplíny, zvládne rozeznat, co zrovna má hledat?

„Ano myslím, že je to vždy na sto procent schopen poznat.“

17 GENERALIZACE EMPIRICKÉ ČÁSTI „PRÁCE“

V dotazníkovém šetření došlo k překvapivým výsledkům. Veřejnost má celkem velké znalosti v oblasti vyhledávání živých a mrtvých osob. Široká veřejnost nemá informace jen ve velmi odborných otázkách problematiky pachových prací. Tyto výsledky jsou vyhodnoceny z otázek v dotazníkovém šetření číslo 11 a 14. Vše je vyhodnoceno v dílčí hypotéze číslo 1. V dílčí hypotéze číslo 2, která byla verifikována, se výsledek opírá o vyšší vzdělání. Respondenti s vyšším vzděláním mají přesnější informace a také se chtějí dozvídat více informací spíše formou odborných publikací. Celkově se lidé chtějí dozvídat více informací, nejčastěji na názorných ukázkách, přednáškách s odborníky a přes sociální sítě. Tyto poznatky byly vyhodnoceny v dotazníkovém šetření, konkrétně v otázce číslo 24. Sociální sítě preferují nejčastěji mladí lidé, což vychází z verifikace dílčí hypotézy číslo 4. Nové informace by se také rádi dozvídali i odborníci z praxe. Což bylo možné zpracovat z grafů číslo 4, 21 a 22. V rozhovorech je možno vidět rozdíl, jak v problematice výjezdových psů, specialistů na kadaver, tak znalostí osoby, která o kynologii nejeví skoro žádný zájem. Rozhovory probíhaly na úrovni osobního setkání. Odborníci z praxe vždy mluvili s nadšením a zájmem o obor. Pokud nebyli informace autorce „práce“ zcela jasné, rádi vše objasnili a dovysvětlili. Respondent bez zájmu o kynologii nepoužívá odborné výrazy tak jako odborníci, v průběhu rozhovoru na něm bylo jasně vidět, jak se začíná nudit a ztrácet pozornost. Jak odborníci z praxe, tak respondent bez zájmu si ovšem myslí, že je kynologie upotřebitelná do budoucna, s poznatkem, že stroje nikdy nemohou nahradit dobře vycvičeného psa. Odborná část respondentů ovšem poznamenala, že se budou pachové práce vyvíjet a nejspíše i nahrazovat pachy novými.

Závěr

Téma „práce“ je pro autorku velice atraktivní, zpracování lehce komplikovala zdrojová nouze.

V teoretické části jsou primárně vymezena základní pojmosloví a východiska zkoumané tematické oblasti historie, Policie České republiky, služební kynologie, pach, výběr, výchova a výcvik služebních psů. Celá teoretická část je zakončena popsáním reálného nasazení.

Empirická část je zaměřena na dotazníkové šetření široké veřejnosti, se zaměřením na znalost dané problematiky. Výsledky dotazníkové šetření jsou překvapivé. Široká veřejnost je informována více než autorka „práce“ očekávala, což bylo verifikováno u dílčí hypotézy číslo jedna. U bezpečnostních sborů by ovšem mohla informovanost vzrůst, což bylo falsifikováno u dílčí hypotézy číslo tři. Taktéž by informace mohly být více prezentovány mladším generacím. Mohlo by tak dojít k zamezení nízkého zájmu o kynologii. Celá „práce“ je doplněna rozhovory s odborníky z řad kynologů a pro kontrast také s mužem, který nejeví o kynologii zájem. Závěry mé „práce“ jasně podporují nutnost zvýšit informovanost laické veřejnosti, zaměřit se více na názorné ukázky a přednášky s odborníky, pro mladší generace se podílet více na vytváření obsahu na sociálních sítích. Pokud vzroste informovanost, může tak dojít k usnadnění práce bezpečnostních složek a také bude zaznamenán nárůst zájmu o kynologii, služební nebo jinou. Velká většina kynologů, kteří pomáhají pátrat po osobách, nejsou u bezpečnostních složek. Kynologie nemá jen jedno zajímavé odvětví, kterým by si lidé mohli zabývat. Nejdůležitější pro širokou veřejnost je umět ovládat svého psa doma, vychovat jej tak, aby neublížil sám sobě, svému pánovi ani nikomu jinému. Taktéž je důležité vědět, jak se chovat při konfrontaci s cizím psem. Proto jakýkoliv podnět pro aspoň nepatrný zájem o kynologii je dobrý a je zcela na místě.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. BUCKSCH, Martin. *Jak správně krmit psa: praktické rady a tipy na základě nejnovějších poznatků*. Přeložil Zuzana ŠTĚPÁNOVÁ. Praha: Grada Publishing, 2018. 128 s., ISBN 978-80-271-0746-9.
2. EIS, Vilém. *Pachové práce služebních psů*. Praha: Naše vojsko, 2018. 160 s., ISBN 9788020617057.
3. HIRT, Miroslav a František VOREL. *Soudní lékařství*. Praha: Grada Publishing, 2016. 272 s., ISBN 9788024756806.
4. JANČAŘÍKOVÁ, Kateřina. *Záchranářská kynologie: teorie, data, zkušenosti*. Praha: Plot, 2019. 240 s., ISBN 978-80-7428-354-3.
5. KOLLER, Jan. *Kynologická příručka*. Praha: Naše vojsko, 2019. 272 s., ISBN 9788020618238.
6. KUCHAR, Miroslav. *Farmaceutický encyklopedický slovník*. Praha: Vysoká škola chemicko-technologická v Praze, 2014. 830 s., ISBN 978-80-7080-876-4.
7. KRAJNÍK, CSC., Prof. Ing. Václav, RNDR. Vladimír ĎURIŠIN, Prof. MVDR. Marián KOZÁK, PHD, RSDr. František BOHRN a kolektiv. *Policajná kynológia: Učebnice Policajnej kynológie pre študentov Akadémie Policajného zboru v Bratislave*. Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislave, 2009. 576 s., ISBN 978-80-8054-476-8.
8. MAKEŠ, Vladimír. *Vyhledávání osob kynologickými pátracími týmy*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2009. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). 136 s., ISBN :978-80-7385- 065-4.
9. *Policie České republiky: Police of the Czech Republic*. 2. vydání. Praha: Policejní prezidium České republiky, 2017. 151 s., ISBN 978-80-270-0664-9.
10. PROKEŠ, Lubomír. *Posmrtné změny a jejich význam při interpretaci pohřebního rituálu: (ke vztahu mezi archeologiemi a forenzními vědami)*. Brno: ÚAM FF MU, 2007. 50 s., ISBN 978-80-3995-99-2.
11. RULC, Jiří, Juraj ŠTAUDINGER a Peter NEVOLNÝ. *Dějiny československé služební kynologie: vznik a historický vývoj četnické a policejní kynologie, jakož i ostatní služební kynologie na území Československa*. Praha: CanisTR, 2014. 764 s., ISBN 978-80-9042-108-0.
12. RYNEŠ, Miroslav. *Pachové práce psů ve sportovní kynologii*. České Budějovice: Dona, 1997. 70 s., ISBN 808546392x.
13. STRAUS, Jiří a Martin KLOUBEK. *Kriminalistická odorologie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010. 192 s., ISBN 9788073802387.

Cizojazyčná literatura

14. ABRANTES, Roger. *Dog language: An Encyclopedia of Canine Behaviour*. USA: FIRST STONE, 2010. 264 s., ISBN 978-0-9660484-0-7.
15. REBMANN, Andrew a Edward DAVID. *Cadaver gog handbook: : forensic trainig and tactics for the recovery of human remains*. Florida: CRC Press, 2000. 232 s., ISBN 0-8493-1886-6.

Elektronické zdroje

1. Hasičský záchranný sbor: *ČASOPIS 112. Časopis 112* [online]. 2011, 2011, 2011(6) [cit. 2022-03-18]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/casopis-112-casopis-112-rocnik-x-cislo-6-2011.aspx?q=Y2hudW09OA%3d%3d>
2. *MANTRAILING – CO TO JE? WORKINK DOGS* [online]. 2018 [cit. 2022-03-18]. Dostupné z: <http://www.02.working-dogs.eu/index.php/zachrannakynologie/plochy/132-mantrailing-co-to-je.html>
3. *USAR: Urban Search And Rescue* [online]. Praha: CZI, S.R.O [cit. 2022-02-3]. Dostupné z: <http://www.usar.cz/webmagazine/kategorie.asp?idk=620>
4. *VYUŽITÍ CHEMICKÝCH VZORKŮ PACHU MRTVÉHO ČLOVĚKA K VÝCVIKU ZÁCHRANNÝCH PSŮ* [online]. ČR: SZBK, 2019 [cit. 2022-01-12]. Dostupné z: <http://www.zachranari-praha.eu/wpcontent/uploads/2020/01/Vyu%C5%BEit%C3%AD-chemick%C3%BDchvzork%C5%AF-pachu-mrtv%C3%A9ho-%C4%8Dlov%C4%9Bka.pdf?fbclid=IwAR1c5ZFIZe6xD2Z30NDE6kM9xvLXTUH15Ybu30ZMJ7q65h2lqNINv555A30>

Legislativní dokumenty

1. ŠTEINBACH, Miroslav. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2019. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). 300 s., ISBN 978-80-7598-193-6.

Pokyny

1. *POKYN policejního prezidenta: kterým se upravuje činnost služební kynologie*. In: . Policejní prezidium České republiky: Policejní prezident, Praha, 2014, 8. 7. 2014, číslo 145.
2. *P O K Y N generálního ředitele Hasičského záchranného sboru České republiky a náměstka ministra vnitra: kterým se stanoví kvalifikační požadavky na psovoda se psem předurčeného k nasazení v rámci záchranných prací*. In: . PRAHA, 2003, ročník 2003, číslo 48. Dostupné také z: <https://www.hzscr.cz/clanek/kynologie-v-integrovanem-zachrannem-systemu65558.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>

Ostatní zdroje

1. Podle ústního sdělení Radka Laušmana (kynolog u Policie ČR, Středočeského kraje, středisko Domašín) dne 5. 3. 2022

Seznam zkratk

PKČ – Policejně kynologická činnost

MV-GŘ HZS - Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičský záchranný sbor České republiky

KTČ-MPI - kriminalisticko-technická činnost – metoda pachové identifikace

KTP - Kynologický pátrací tým

Seznam grafů

Graf číslo 1 - Jaké je Vaše pohlaví?

Graf číslo 2 - Kolik je Vám let?

Graf číslo 3 - Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

Graf číslo 4 - Jaké je Vaše povolání?

Graf číslo 5 - Zajímáte se nebo zajímal/a jste se o kynologii?

Graf číslo 6 - Myslíte si, že jsou důležití psi pro vyhledávání živých osob?

Graf číslo 7 - Myslíte si, že jsou důležití psi pro vyhledávání mrtvých osob (kadaver) nebo lidských ostatků?

Graf číslo 8 - Myslíte si, že je důležité pohlaví psa pro specialistu na vyhledávání živých a mrtvých osob?

Graf číslo 9 - Myslíte si, že je důležité plemeno psa pro specialistu na vyhledávání živých a mrtvých osob?

Graf číslo 10 - Myslíte si, že si psovod vybírá svého psa sám?

Graf číslo 11 - Musí psovod se psem specialistou na pachové práce mít znalosti chování pachu v různých prostředí?

Graf číslo 12 - Musí psovod se psem specialistou na plošné vyhledávání osob, mít znalosti topografie, pohyb podle mapy či pohyb podle kompasu?

Graf číslo 13 - Rozlišuje se podle Vás výcvik psů k vyhledávání živých osob a mrtvých osob?

Graf číslo 14 - Jaké jsou fáze ve výcviku na pachové práce?

Graf číslo 15 - Myslíte si, že pes je schopný nalézt osobu/tělo v jakémkoliv prostředí (voda, lavina, sutiny, les)?

Graf číslo 16 - Myslíte si, že v České republice jsou psi cvičeni na obě disciplíny (vyhledávání živých osob a mrtvých osob)?

Graf číslo 17 - Myslíte si, že mohou živé osoby vyhledávat i dobrovolníci, a nejen lidé ve služebním poměru?

Graf číslo 18 - Myslíte si, že mohou vyhledávat mrtvé osoby i dobrovolníci a nejen lidé ve služebním poměru?

Graf číslo 19 - Myslíte si, že vycvičený pes je schopen nalézt i pachový předmět (kabát osoby či předmět, který měla osoba v držení)?

Graf číslo 20 - Odměna pro psa specialistu na vyhledávání živých osob přichází od?

Graf číslo 21 - Odměna pro psa specialistu na vyhledávání mrtvých osob přichází od?

Graf číslo 22 - Chtěli byste se více dozvědět o tématu vyhledávání ŽIVÝCH osob za pomoci služebního psa.

Graf číslo 23 - Chtěli byste se více dozvědět o tématu vyhledávání MRTVÝCH osob za pomoci služebního psa?

Graf číslo 24 - Pokud byste se chtěli dozvědět více informací, uveďte, jakou formou.

Přílohy

1. Příloha číslo 1

Pomáhat a chránit

POLICEJNÍ PREZIDIUM ČESKÉ REPUBLIKY

odbor komunikace a vnějších vztahů

JID: PCR99ETRfo40736069

Č. j. PPR-1657-6/ČJ-2022-990800

Praha 3. března 2022

Počet stran: 2

12 el. soubor

Nikol Sladká, DiS.
n.lokin@seznam.cz

Poskytnutí interních aktů řízení

Policii České republiky bylo prostřednictvím elektronické podatelny dne 2. března 2022 doručeno Vaše podání ve věci žádosti o interní akty řízení policejního prezidenta a ředitele ředitelství pořádkové policie:

Pokyn policejního prezidenta č. 145/2014, kterým se upravuje činnost služební kynologie
- poskytujeme

— *Pokyn ředitele ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky č. 45/2014, kterým se podrobněji upravuje činnost služební kynologie*
Pokyn ředitele ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky č. 9/2009, kterým se stanoví postup policistů na úseku činnosti služební kynologie
- neplatné předpisy,
- poskytujeme **pokyn ředitele ředitelství pořádkové policie č. 119/2017, o provádění služební kynologie**, kterým byly výše uvedené předpisy zrušeny

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 13/1996 Sbirky interních aktů řízení Policejního prezidia ČR, kterým se vydává zkušební řád pro přezkoušení služebních psů v Policii České republiky
- neplatný předpis,

- zrušeno závazným pokynem policejního prezidenta č. 80/2009, kterým se upravuje činnost služební kynologie a hipologie, který byl následně zrušen v současnosti platným **pokynem policejního prezidenta č. 83/2015, kterým se upravuje činnost služební hipologie**
Vzhledem k tématu Vaší bakalářské práce předpokládáme, že o interní akt týkající se služebních koní zájem nemáte, přílohou tohoto dokumentu tedy není. Odkazujeme na poskytované předpisy.

Samostatný interní akt řízení policejního prezidenta týkající se vyhledávání lidských ostatků k dispozici nemáme, odkazujeme na čl. 19 PPP č. 145/2014, vyhledávání lidských ostatků nebo pozůstatků.

Strojnická 27
170 89 Praha 7

www.policie.cz

Tel.: +420 974 834 233
E-mail: epodatelna.policie@pcr.cz
ID DS: gs9ai55

380-4588-40736069

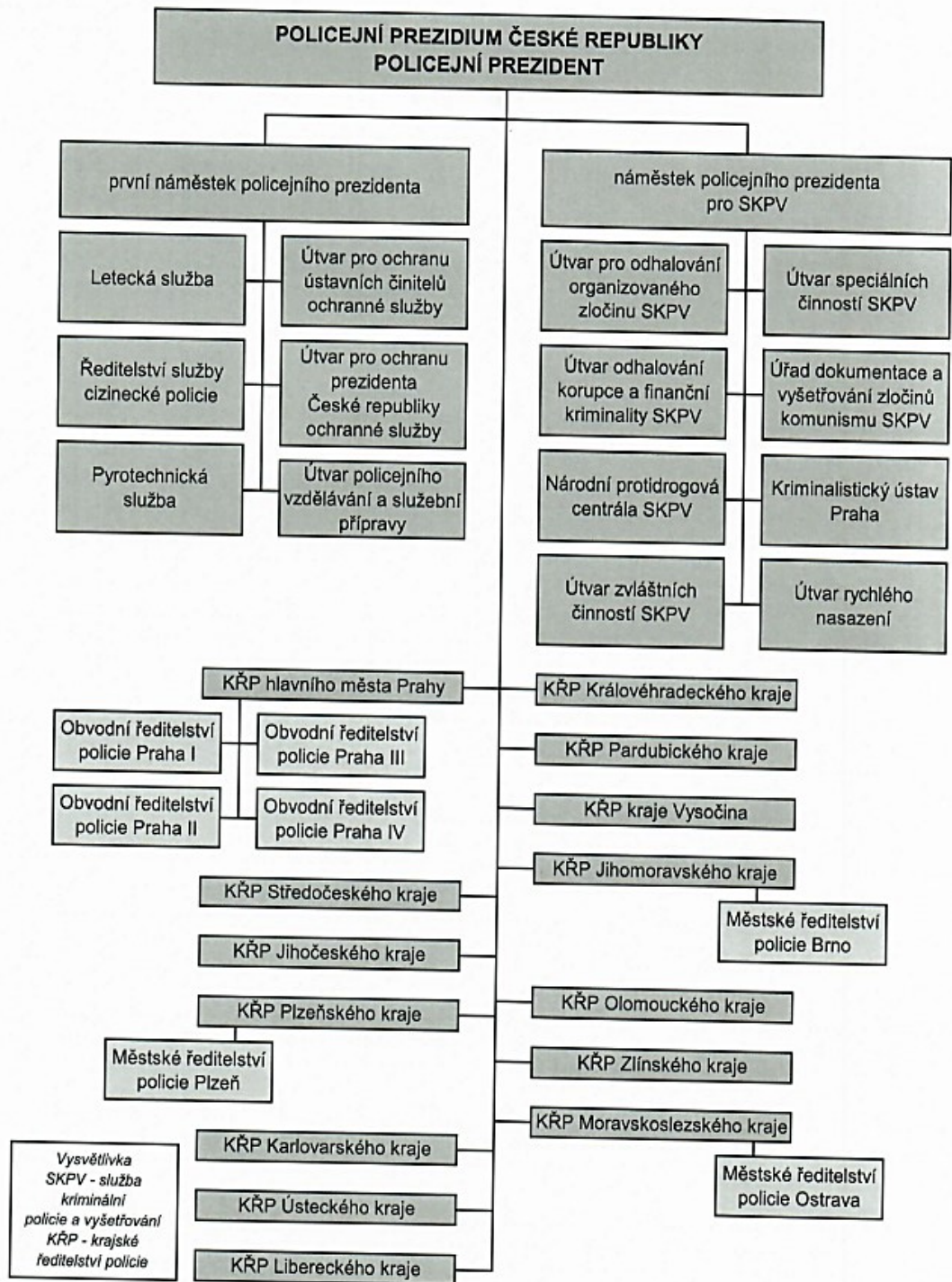
Vyřizuje:
Martina Stehlíková
974 834 233

plk. Mgr. Kateřina Rendlová
vedoucí odboru

Mgr. Kateřina Rendlová 07.03.2022 08:14:18
Digitálně podepsat
Mgr. Kateřina Rendlová
POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Důvod:

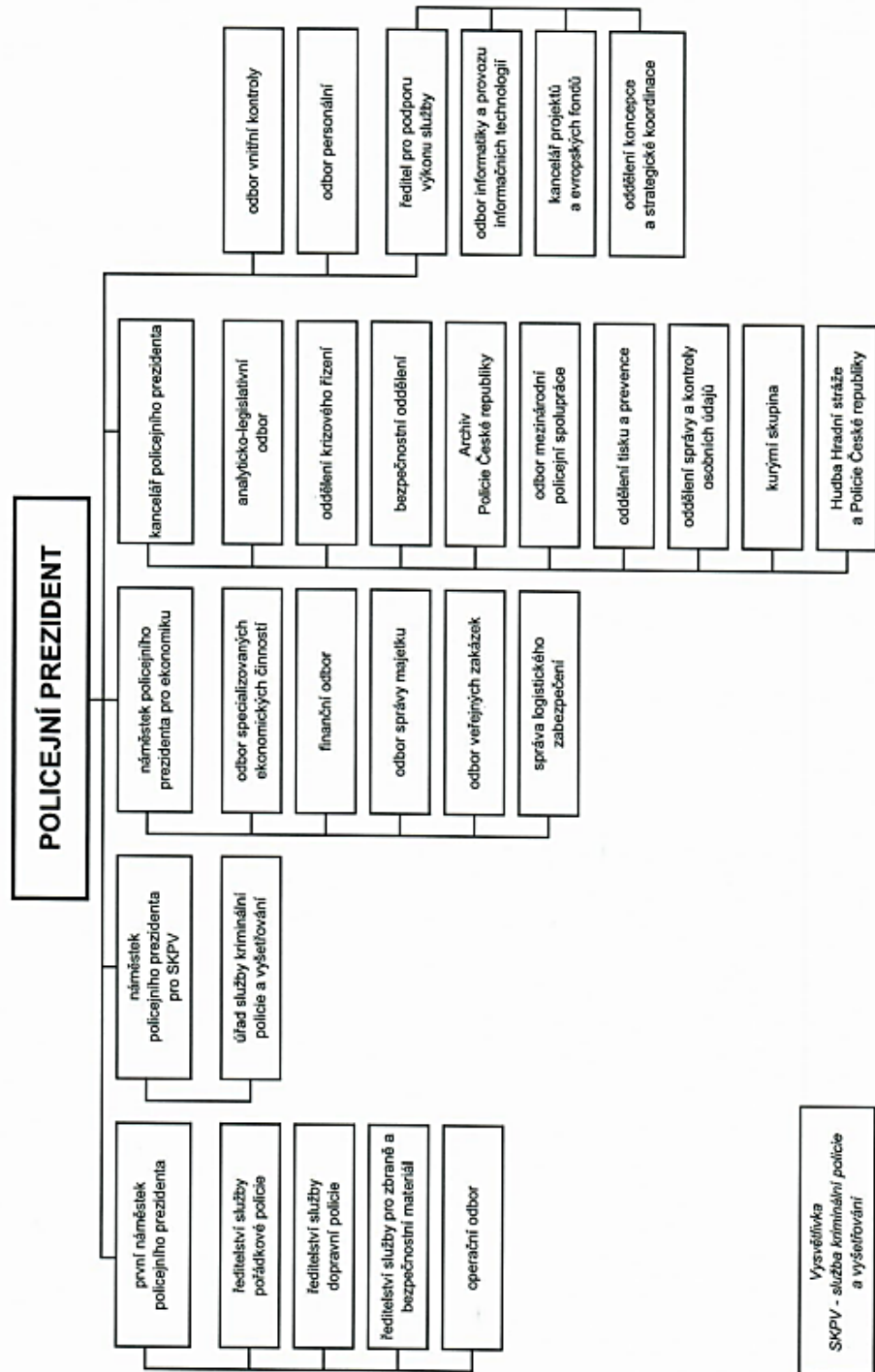
2. Příloha číslo 2

Příloha k ZPPP č. 137/2009

Příloha č. 2 k RPP č. 40/2014

Organizační schéma Policejního prezidia České republiky

Vysvětlivka
SKPV - služba kriminální policie a vyšetřování

4. Příloha číslo 4

Příloha č. 5 k P Ř ŘSPP PPČR č. 119/2017

POLICEJNÍ PREZIDIUM ČESKÉ REPUBLIKY
Ředitelství služby pořádkové policie
Odbor služební kynologie a hipologie

Pomáhat a chránit

Č. j.

Forma studia: denní
Kurz zahájen:

Kód:
Kurz ukončen:

Atest

Hodnost, titul, jméno, příjmení:

Služebně zařazen:

Osobní evidenční číslo:

Služební pes, evidenční číslo:

Jmenovaný absolvoval kurz v rozsahu týdnů a získal atest pro výkon služby
v kategorii s uvedeným služebním psem, platný do

V Praze dne

.....
vedoucí

Č. j.

Forma studia: denní
Kurz zahájen:

Kód:
Kurz ukončen:

Osvědčení

o odborné způsobilosti

Hodnost, titul, jméno, příjmení:

Den, měsíc, rok narození:

Osobní evidenční číslo:

Jmenovaný(á) úspěšně absolvoval(a)

Základní kurz pro psovy policejně-kynologických činností
v rozsahu hodin

V Praze dne

hodnost, titul, jméno, příjmení

ředitel

hodnost, titul, jméno, příjmení

předseda zkušební komise

6. Příloha číslo 6

Dobrý den,

věnujte prosím několik minut svého času vyplnění následujícího dotazníku na téma vyhledávání živých a mrtvých osob za pomoci služebních psů Policie České republiky do mé bakalářské práce. Děkuji Nikol Sladká

1. Jaké je Vaše pohlaví?

- Žena
- Muž
- Jiné
- Nechci odpovídat

2. Kolik je vám let?

- 0-15 let
- 16-20 let
- 21-30 let
- 31-40 let
- 41-60 let
- 61 a starší

3. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

- Základní, studuji základní školu
- Střední odborné (výuční list)
- Střední škola (maturita)
- Vyšší odborné
- Vysokoškolské (bakalář)
- Vysokoškolské (magistr, inženýr)
- Doktorské

4. Jaké je Vaše povolání?

- Student, žák
- Příslušník bezpečnostního sboru České republiky
- Zdravotnictví (lékaři, sestry, pomocný personál...)
- Sociální služby
- Stavebnictví (architekt, zedník, truhlář, pokrývač ...)
- Školství (učitelé, zaměstnanci škol ...)
- Potravinářství (kuchaři, restaurace, bary, práce v obchodě, kde se nacházejí potraviny ...)
- Práce v kultuře a sportu (divadlo, kino, herec, profi. sportovec, trenér ...)
- Řidič z povolání (řidiči nákladního vozidla, městské hromadné dopravy, taxi služby ...)
- Důchod (starobní, invalidní)
- Jiná ...

5. Zajímáte se nebo zajímal/a jste se o kynologii?

- Vlastním psa
- Vlastnil/a jsem psa
- Služební kynologie
- Záchranářská kynologie
- Sportovní kynologie
- Agility
- Lovecká kynologie
- Nezajímám se
- Jiná ...

6. Myslíte si, že jsou důležití psi pro vyhledávání živých osob?

- Ano
- Ne
- Nevím

7. Myslíte si, že jsou důležití psi pro vyhledávání mrtvých osob (kadaver) nebo lidských ostatků?

- Ano
- Ne
- Nevím

8. Myslíte si, že je důležité pohlaví psa pro specialistu na vyhledávání živých a mrtvých osob?

- Ano
- Ne
- Nevím

9. Myslíte si, že je důležité plemeno psa pro vyhledávání živých a mrtvých osob?

- Ano
- Ne
- Nevím

10. Myslíte si, že si psovod vybírá svého psa sám?

- Ano vždy sám
- Ano pokud si je jist správného výběru
- Ne nikdy
- S výběrem mu může pomoci zkušenější psovod

11. Musí psovod se psem specialistou na pachové práce mít znalosti chování pachu v různých prostředích?

- Ano
- Ne
- Nevím

12. Musí psovod se psem specialistou na plošné vyhledávání osob, mít znalosti topografie, pohyb podle mapy či pohyb podle kompasu?

- Ano
- Ne
- Nevím

13. Rozlišuje se podle Vás výcvik psů k vyhledávání živých a mrtvých osob?

- Ano
- Ne
- Nevím

14. Jaké jsou fáze ve výcviku na pachové práce?

- Vtiskávací
- Vyhledávací
- Značení pachu
- Všechny uvedené
- Žádná uvedená
- Nevím

15. Myslíte si, že pes je schopný nalézt osobu/tělo v jakémkoliv prostředí (voda, lavina, sutiny, les).

- Ano
- Ne
- Nevím

16. Myslíte si, že v České republice jsou psi cvičení na obě disciplíny (vyhledávání živých a mrtvých osob)

- Jeden pes (na obě disciplíny)
- Dva psi (na každou disciplínu zvlášť)

17. Myslíte si, že můžou živé osoby vyhledávat i dobrovolníci, a nejen lidé ve služebním poměru?

- Ano
- Ne
- Nevím

18. Myslíte si, že můžou mrtvé osoby vyhledávat i dobrovolníci, a nejen lidé ve služebním poměru?

- Ano
- Ne
- Nevím

19. Myslíte si, že vycvičený pes je schopen nalézt i pachový předmět (kabát osoby, či předmět, který měla osoba v držení)?

- Ano
- Ne
- Nevím

20. Odměna pro psa specialistu na vyhledávání živých osob přichází od?

- Vždy od psovoda
- Vždy od figuranta
- Od obou, záleží na situaci
- Nevím

21. Odměna pro psa specialistu na vyhledávání mrtvých osob přichází od?

- Vždy od psovoda
- Odměna je umístěna k nálezu
- Nevím

22. Chtěli byste se více dozvědět o tématu vyhledávání ŽIVÝCH osob za pomoci služebního psa.

- Ano
- Ne

23. Chtěli byste se více dozvědět o tématu vyhledávání MRTVÝCH osob za pomoci služebního psa.

- Ano
- Ne

24. Pokud byste se chtěli dozvědět více informací, uveďte jakou formou.

- Nechtěl/a
- Názorné ukázky (dny otevřených dveří, dětské dny, praktické prezentace)
- Knihy, odborné publikace
- Televize, rádio
- Sociální sítě
- Internet
- Přednášky s odborníky
- Jiná ...

Děkuji za vyplnění.

**SOUHLAS POUŽITÍM ROZHOVORU A FOTOGRAFIÍ v souladu s ust. §
84 a násl. zák. č. 89/2012 Sb., Občanského zákoníku a čl. 7 GDPR**

Já, níže podepsaný/á:

Dávám souhlas se zveřejněním rozhovoru, popřípadě fotografií studentce Vysoké školy evropských a regionálních studií, z. ú., oboru Bezpečnostně právní činnost. Vše bude zveřejněno v bakalářské práci s tématem - vyhledávání živých a mrtvých osob za pomoci služebních psů Policie České republiky

Jméno a příjmení: JOSEF NEJEDL

Místo výkonu povolání: S2 KČ KLATOVY

Místo KLATOVY

Datum 18. 3. 2022

Podpis.....

8. Příloha číslo 8

**SOUHLAS POUŽITÍM ROZHOVORU A FOTOGRAFIÍ v souladu s ust. §
84 a násl. zák. č. 89/2012 Sb., Občanského zákoníku a čl. 7 GDPR**

Já, níže podepsaný/á:

Dávám souhlas se zveřejněním rozhovoru, popřípadě fotografií studentce Vysoké školy evropských a regionálních studií, z. ú., oboru Bezpečnostně právní činnost. Vše bude zveřejněno v bakalářské práci s tématem - vyhledávání živých a mrtvých osob za pomoci služebních psů Policie České republiky

Jméno a příjmení: Ing. Radek Laušman

Místo výkonu povolání: POLICIE ČR, KRPS OSK DOHAŠÍN

Místo: VŘEŠŤK

Datum: 21. 3. 2022

Podpis:

**SOUHLAS POUŽITÍM ROZHOVORU A FOTOGRAFIÍ v souladu s ust. §
84 a násl. zák. č. 89/2012 Sb., Občanského zákoníku a čl. 7 GDPR**

Já, níže podepsaný/á:

Dávám souhlas se zveřejněním rozhovoru, popřípadě fotografií studentce Vysoké školy evropských a regionálních studií, z. ú., oboru Bezpečnostně právní činnost. Vše bude zveřejněno v bakalářské práci s tématem - vyhledávání živých a mrtvých osob za pomoci služebních psů Policie České republiky

Jméno a příjmení: Ondřej Dobias
.....

Místo výkonu povolání: Klatov
.....

Místo Klatovech Datum 21.3.2022
.....

Podpis Dobias
.....